

Έξι Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα: Οδηγός για Εκπαιδευτές Νέων, Νεαρούς Ηγέτες και Εκπαιδευτικούς

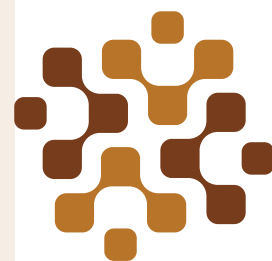
GLOBAL LAB

Έξι βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα

**Έξι Βήματα προς την
Παγκόσμια Πολιτότητα:
Οδηγός για
Εκπαιδευτές Νέων,
Νεαρούς Ηγέτες
και Εκπαιδευτικούς**

GLOBALAB

6 Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα

Συγγραφείς και συνεργάτες:

- Vladislav Petkov
- Indre Augutiene
- Aga Byrczek
- Memnon Arestis
- Kerstin Wittig Fergeson

Μετάφραση κειμένου:

- Ανδρέας Ανδρέου

Γραφιστική επιμέλεια Ελληνικής έκδοσης:

- Ασπασία Ξυδέα

Αυτή η έκδοση αναπτύχθηκε στα πλαίσια του προγράμματος «Έξι Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα»
(αρ. προγράμματος: 2015-1-LT02-KA205-004096)

Erasmus+

Συν-χρηματοδοτούμενο από το Πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή αυτής της έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν και που μπορεί να γίνει.

ISBN ψηφιακής έκδοσης 978-9925-554-01-0
ISBN έντυπης έκδοσης: 978-9925-554-00-3

© Global Citizens' Academy, 2017
© Pro European Network, 2017
© Future Worlds Center, 2017
© Cazalla Intercultural, 2017

Περιεχόμενα

Καλωσορίσατε!

6

**Το πλαίσιο
GlobaLab για
εκπαίδευση
στην Παγκόσμια
Πολιτότητα**

8

**Πως να
χρησιμοποιήσετε
αυτό τον οδηγό**

16

**Ενότητα 1:
Περιβάλλον**

22

**Ενότητα 2:
Τεχνολογία**

60

**Ενότητα 3:
Μετακίνηση**

100

**Ενότητα 4:
Πράγματα**

130

GLOBALAB

6 Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα

Βιβλιογραφία

163

**Σχετικά με το
GlobaLab και
Εμάς**

164

Καλωσορίσατε!

Το πλαίσιο

Οι νέοι σήμερα αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις που σχετίζονται με τη αλληλοσύνδεση ανθρώπων και χωρών σε όλο το κόσμο. Οι πρόσφατες τάσεις της διαδικασίας της παγκοσμιοποίησης έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη ζωή των νέων, καθώς και στις τοπικές κοινότητες στις οποίες αυτοί ανήκουν. Η εξάρτηση από τα ζητήματα που επικρατούν σε άλλες περιοχές, καθώς και η αυξανόμενη ποικιλομορφία της τοπικής κοινωνίας απαιτεί να επανεξετάσουμε ποιες νέες ικανότητες χρειάζονται σήμερα οι νέοι. Επιπλέον, οι σημερινές τάσεις απαιτούν μια πιο ενεργή πολιτική συμμετοχή από τους νέους για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της παγκόσμιας κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της αυξανόμενης ανισότητας και της κλιματικής αλλαγής.

Προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις σημερινές παγκόσμιες προκλήσεις, οι νέοι πρέπει να ξεκινήσουν να σκέφτονται πέρα από τα σύνορα των χωρών τους. Πρέπει να αρχίσουμε να αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο ως μία κοινότητα και να βρούμε τον δικό μας ρόλο στην αντιμετώπιση των ζητημάτων υψίστης σημασίας που αντιμετωπίζει σήμερα η παγκόσμια κοινωνία. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο όταν οι νέοι αρχίζουν να αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους όχι μόνο ως πολίτες της χώρας τους αλλά και ως πολίτες του κόσμου, πράγμα που σημαίνει επίσης ότι αναλαμβάνουμε ευθύνη για το μέλλον της παγκόσμιας κοινωνίας. Για αυτό το λόγο, οι νέοι χρειάζονται δεξιότητες για να αναλύσουν με κριτική σκέψη τα ζητήματα και να εντοπίσουν τις δικές τους προσεγγίσεις σε τοπικό, εθνικό, Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο πλαίσιο. Οι νέοι πολίτες πρέπει να κατανοήσουν τη ρίζα των παγκόσμιων ζητημάτων, τις συνέπειες τους στην τοπική και τη διεθνή κοινότητα και να είναι σε θέση να αναπτύξουν μια ενεργό δράση έτσι ώστε να κάνουν τον κόσμο πιο δίκαιο, πιο ειρηνικό και πιο βιώσιμο.

Ο οδηγός

Το πρόγραμμα GlobalLab και ειδικότερα αυτός ο οδηγός είναι μια απάντηση στις προαναφερθείσες ανάγκες. Η έκδοση αυτή, που αναπτύχθηκε από μια διεθνή ομάδα ατόμων που εργάζονται σε θέματα νεολαίας στη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Λιθουανία και την Ισπανία, έχει ως κύριο στόχο την παροχή ενός πλαισίου δεξιοτήτων τις οποίες χρειάζονται οι νέοι στην Ευρώπη ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν καλύτερα σε ένα αλληλοσυνδεδεμένο και παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Αυτές οι δεξιότητες παρατίθενται και εξηγούνται λεπτομερώς στο επόμενο κεφάλαιο. Επιπλέον, στοχεύουμε να παρέχουμε όχι μόνο το όραμα αλλά και τα πρακτικά εργαλεία για να φτάσουμε εκεί. Για το λόγο αυτό, το κύριο μέρος αυτής της έκδοσης προσφέρει μια σειρά από εκπαιδευτικά εργαλεία που στοχεύουν να υποστηρίξουν την πορεία των νέων εκπαιδευομένων προς μια ενεργή και υπεύθυνη παγκόσμια πολιτότητα. Τα εργαλεία αυτά συγκεντρώνονται σε τέσσερις εκπαιδευτικές ενότητες γύρω από τα θέματα του Περιβάλλοντος, της Τεχνολογίας, της Μετακίνησης και των Πραγμάτων. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ενότητες, τα εργαλεία και τη συνολική χρήση αυτού του οδηγού υπάρχουν στο κεφάλαιο «Πως να χρησιμοποιήσετε αυτό τον οδηγό».

Σε ποιους απευθύνεται;

Όπως φαίνεται από τον τίτλο, η βασική ομάδα στόχος αυτού του οδηγού είναι οι εκπαιδευτές νέων, οι εκπαιδευτικοί και οι διευκολυντές που εργάζονται με δραστηριότητες μη τυπικής μάθησης με τους νέους και εργάζονται ή επιθυμούν να εργαστούν μαζί τους για παγκόσμια ζητήματα. Ο οδηγός μπορεί επίσης να είναι χρήσιμος για εκπαιδευτές νέων και διευκολυντές σε θέματα νέων που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία σε παγκόσμια ζητήματα, αλλά αναζητούν ευκαιρίες για να αποκτήσουν δεξιότητες σε αυτόν τον τομέα - οι διαδικασίες που προτείνουμε εδώ θα μπορούσαν να αποδειχτούν μια μεγάλη ευκαιρία μάθησης για αυτούς. Ο οδηγός μπορεί να χρησιμοποιηθεί πολύ εύκολα και από εκπαιδευτικούς και προσωπικό σε σχολεία που έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν και να εκτελούν εξωσχολικές δραστηριότητες με μαθητές στα σχολεία τους. Η ποικιλία και η ευελιξία των εκπαιδευτικών εργαλείων μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στη διαμόρφωση συμμετοχικών και μαθησιακών διαδικασιών μάθησης στο πλαίσιο αυτό. Τέλος, η έκδοση αυτή μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτές, τους διευκολυντές και τους επαγγελματίες που απλώς αναζητούν διαφορετικές μεθοδολογικές ιδέες χωρίς να ενδιαφέρονται απαραίτητα για παγκόσμια ζητήματα. Ελπίζουμε ότι, ενώ ψάχνουν για μεθοδολογική έμπνευση μέσω των επόμενων σελίδων, θα πειστούν για το πόσο χρήσιμο και σημαντικό είναι να εργαστούμε για την παγκόσμια εκπαίδευση για την πολιτότητα!

Έχουμε αναπτύξει αυτόν τον οδηγό με κύρια ιδέα το ότι θα χρησιμοποιηθεί με νέους ηλικίας 13-19 ετών. Ωστόσο, τόσο οι ικανότητες που προσπαθούμε να αναπτύξουμε όσο και τα εργαλεία για να το κάνουμε αυτό είναι εξίσου σημαντικά τόσο για τους νεότερους όσο και για τους μεγαλύτερους. Ορισμένα από τα εργαλεία που παρέχονται σε αυτόν τον οδηγό θα μπορούσαν εύκολα να χρησιμοποιηθούν για ηλικιακές ομάδες εκτός αυτών που αναφέρουμε, ενώ άλλα μπορούν να τροποποιηθούν είτε κατά τον προγραμματισμό είτε κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού για διάφορες δραστηριότητες. Όλα εξαρτώνται από την ικανότητα των εκπαιδευτικών να είναι ευέλικτοι, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ανάγκες των νέων με τους οποίους εργάζονται.

Οι διαδικασίες μάθησης που προσφέρονται σε αυτόν τον οδηγό μπορούν να λειτουργήσουν τόσο στο σχολικό περιβάλλον (ως εξωσχολικές τάξεις) όσο και με τους νέους που συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες οργανώσεων, κέντρων ή παρόχων υπηρεσιών νεολαίας. Είναι επίσης δυνατή η συνεργασία μεταξύ σχολείων και οργανώσεων νεολαίας, κάτι το οποίο θα ενθαρρύνουμε.

Υ.Γ. Καλή
αναγνώση

Το πλαίσιο GlobalLab για εκπαίδευση στην Παγκόσμια Πολιτότητα

Ολόκληρος ο οδηγός αναπτύχθηκε στη βάση του πλαισίου για εκπαίδευση για την Παγκόσμια πολιτότητα στην εργασία με τους νέους, που στοχεύει στο να οικοδομήσει δεξιότητες για νέους ανθρώπους οι οποίες είναι απαραίτητες για να τους βοηθήσουν να δράσουν με σκοπό να καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε τις σημερινές παγκόσμιες προκλήσεις, αλλά και για να τους βοηθήσουμε να διαδώσουν τις θεμελιώδεις αξίες της αλληλεγγύης, του σεβασμού της διαφορετικότητας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης.

Το πλαίσιο για εκπαίδευση στην Παγκόσμια Πολιτότητα που παρέχεται πιο κάτω βασίζεται στις απόψεις, γνώμες και ιδέες νέων ανθρώπων και άλλων που είναι ενεργοί σε θέματα νεολαίας και εκπαίδευσης στη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Λιθουανία και την Ισπανία, όπως επίσης και στις παρατηρήσεις του προσωπικού, των διευκολυντών και των ειδικών που έχουν εμπλακεί στο πρόγραμμα GlobalLab. Παρουσιάζει κάποια κοινά με κάποια από τα υπάρχοντα πλαίσια για την παγκόσμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση για παγκόσμια πολιτότητα αλλά φέρει την προστιθέμενη αξία των εντυπώσεων, της κατανόησης, των ελπίδων και των φόβων των ίδιων των νέων ανθρώπων. Για αυτό το λόγο, πρόκειται για ένα πλαίσιο που δημιουργείται από τα κάτω προς τα πάνω, στο οποίο η δουλειά των ειδικών τροφοδοτεί τη συμβολή που δημιουργούν οι νέοι. Τα ερευνητικά μας αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στη διαδικτυακή έκδοση The Picture of a Future Global Citizen, στη σελίδα: <http://www.globalab.org/materials>.

Το προτεινόμενο πλαίσιο εφαρμόζεται στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος GlobalLab, αλλά έχει αξία και έξω από αυτό, καθώς μπορεί να είναι χρήσιμο για οργανώσεις, εκπαιδευτές και εργαζόμενους για τη νεολαία που εργάζονται στην παγκόσμια μάθηση.

Το νόημα της Παγκόσμιας Πολιτότητας

Η πολιτότητα είναι συνήθως κατανοητή στο πλαίσιο ενός εθνικού κράτους και αντιπροσωπεύει τη σταθερή σχέση μεταξύ μιας χώρας και ενός συγκεκριμένου ατόμου – του πολίτη της. Αυτή η σχέση διέπεται από δικαιώματα και ευθύνες. Στην κλασική περίπτωση, το κράτος (η εθνική κυβέρνηση) υποτίθεται ότι διασφαλίζει τα δικαιώματα του ατόμου ως πολίτη, ενώ το άτομο έχει ένα σύνολο υποχρεώσεων (το κλασικό παράδειγμα - πληρωμή των φόρων). Επιπλέον, μπορούμε εύκολα να έχουμε κυρώσεις εάν δεν ακολουθήσουμε αυτές τις υποχρεώσεις. Πολύ εύκολο, έτσι δεν είναι; Ωστόσο, όταν μιλάμε για την Παγκόσμια Πολιτότητα, τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά.

Είμαστε ήδη όλοι παγκόσμιοι πολίτες και πολίτες του κόσμου, ανεξάρτητα από το αν το συνειδητοποιούμε ή όχι, επειδή οι συμπεριφορές μας επηρεάζουν τους ανθρώπους στην άλλη πλευρά του πλανήτη και εξαρτόμαστε από διαφορετικούς παράγοντες και κοινότητες πέρα από σύνορα και ωκεανούς. Καθώς δεν υπάρχει «παγκόσμια κυβέρνηση», η παγκόσμια μας πολιτότητα είναι ένας δεσμός μεταξύ εμάς και του «κόσμου». Και πάλι, αυτή η σχέση αποτελείται από δικαιώματα (προνόμια, οφέλη) και ευθύνες. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει πράγματα που θεωρούμε δεδομένα και που είναι ευκόλως προσβάσιμα από εμάς χάρη στον

παγκοσμιοποιημένο κόσμο στον οποίο ζούμε - όπως το Διαδίκτυο, τα κινητά τηλέφωνα, τα φρούτα και τα ποτά από την άλλη πλευρά του κόσμου κλπ. Αλλά τι γίνεται με τις Ευθύνες; Ποιο είναι το σύνολο των κανόνων που πρέπει να ακολουθήσουμε για να πληρώσουμε το μερίδιο που μας αναλογεί στον «κόσμο»; Και ποιος θα μας επιβάλει κυρώσεις εάν δεν το κάνουμε;

Η παγκόσμια πολιτότητα διασφαλίζεται μέσω της δικής μας ανθρωπότητας. Μπορούμε να αποκαλέσουμε παγκόσμιο πολίτη κάποιον που αναγνωρίζει τα οφέλη από το να είναι μέρος μιας παγκόσμιας κοινότητας, αλλά αναγνωρίζει επίσης την προσωπική ευθύνη απέναντί της και ενεργεί επ' αυτής. Η συμπεριφορά ενός παγκόσμιου πολίτη βασίζεται στην κατανόηση της παγκόσμιας διασύνδεσης και της δέσμευσης στο συλλογικό καλό.

Παγκόσμια Πολιτότητα και Εργασία με Νέους

Το πρόγραμμα GlobalLab στοχεύει στην αύξηση της ποιότητας της εργασίας με νέους στην Ευρώπη, εισάγοντας την έννοια της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτότητα σε δραστηριότητες μη τυπικής εκπαίδευσης με τους νέους. Βασίζεται στις ακόλουθες αρχές, οι οποίες είναι σύμφωνες με τις αρχές της εργασίας με νέους:

1. Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα βασίζεται σε μια προοπτική δια βίου μάθησης. Λόγω της ευελιξίας και της ολιστικής προσέγγισής της, μπορεί να εφαρμοστεί σε πολλαπλές ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της εργασίας με νέους και της μη τυπικής εκπαίδευσης.
2. Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να αναπτύξουν ικανότητες (γνώσεις, δεξιότητες, αξίες και συμπεριφορές) που είναι απαραίτητες για να συμβάλουν σε έναν πιο δίκαιο και βιώσιμο κόσμο. Εφαρμόζει μια προσέγγιση με βάση τις αξίες στην εργασία με τους νέους. Βασίζεται στις θεμελιώδεις αξίες της αλληλεγγύης, του σεβασμού της διαφορετικότητας, της ισότητας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης.
3. Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα είναι μια συμμετοχική διαδικασία εκμάθησης που αποσκοπεί και στην ανάληψη δράσης. Επιτρέπει στους νέους να αναπτύξουν δεξιότητες για δράση προς έναν πιο δίκαιο και ίσο κόσμο για όλους.
4. Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα, όπως και η μη τυπική μάθηση, συνδέει το μαθησιακό περιεχόμενο με τις πραγματικές καταστάσεις των νέων.
5. Η διαδικασία της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτότητα διατηρεί την ισορροπία ανάμεσα στην κατανόηση των παγκόσμιων ζητημάτων, την παρότρυνση και το κίνητρο για την αντιμετώπιση τους με ενεργητικό τρόπο και την ενεργό δέσμευση κατά την ανάληψη μέτρων. Επιπλέον, οι δράσεις τυγχάνουν συζήτησης, κάτι το οποίο τροφοδοτεί περαιτέρω τη μαθησιακή διαδικασία. Συνδέεται με το βασικό χαρακτηριστικό της Μη Τυπικής Μάθησης, την ισορροπημένη συνύπαρξη και αλληλεπίδραση μεταξύ των γνωστικών, των συναισθηματικών και των πρακτικών διαστάσεων της μάθησης.
6. Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα είναι μια διαδικασία επικεντρωμένη στους μαθητές. Βασίζεται στις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις προσδοκίες των νέων, ενώ τους επιτρέπει να προβληματιστούν για τη δική τους μαθησιακή διαδικασία και τα επιτεύγματά τους.
7. Όπως και με την Μη Τυπική Μάθηση, η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα συνδέει την ατομική με την κοινωνική μάθηση. Δίνει τη δυνατότητα στους νέους να οικοδομήσουν τις

ικανότητές τους αναφορικά με την παγκόσμια πολιτότητα μέσω προσωπικών προβληματισμών και εμπειριών, αλλά ταυτόχρονα τους επιτρέπει να παρατηρούν τις απόψεις των άλλων, να μαθαίνουν από και μέσω αυτών και τελικά να τροποποιούν ανάλογα τη γνώμη και τη συμπεριφορά τους.

8. Όπως και με την Μη Τυπική Μάθηση, η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα επίσης επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να καθορίσουν μαθησιακούς στόχους και φροντίζει ώστε η μεθοδολογία, η διαδικασία εκμάθησης, οι διαδικασίες τελικής αξιολόγησης και αξιολόγησης να είναι σαφείς και να συμφωνούνται από τους εκπαιδευόμενους.

9. Τόσο η Μη Τυπική Μάθηση όσο και η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια του «μαθαίνω να μαθαίνω». Απαιτεί από τον εκπαιδευόμενο να γνωρίζει τους τρόπους με τους οποίους μαθαίνει, σχεδιάζει και αξιολογεί τη διαδικασία μάθησης και εξάγει τη μάθηση από διαφορετικές καταστάσεις και ρυθμίσεις.

Το πλαίσιο GlobalLab για Εκπαίδευση στην Παγκόσμια Πολιτότητα για Νέους

Υπάρχουν διάφορα πλαίσια εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτότητα που αναπτύσσονται από διεθνείς οργανισμούς όπως η UNESCO και η Oxfam, καθώς και το Κέντρο Βορρά-Νότου του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το GlobalLab προτείνει ένα πλαίσιο το οποίο είναι σύμφωνο με αυτά που αποδέχτηκε η διεθνής κοινότητα εκπαιδευτών παγκόσμιας πολιτότητας και υπεύθυνων χάραξης πολιτικής. Παρέχει τη δική του άποψη για την Παγκόσμια Εκπαίδευση για την Πολιτότητα με βάση ιδέες των ίδιων των νέων, τη γνώμη της ομάδας του έργου και των ενδιαφερομένων για τα βασικά χαρακτηριστικά ενός παγκόσμιου πολίτη.

Το πλαίσιο GlobalLab για Εκπαίδευση στην Παγκόσμια Πολιτότητα περιλαμβάνει ένα σύνολο δεξιοτήτων που οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει να προσπαθήσουν να αναπτύξουν περαιτέρω με σκοπό ένα πιο δίκαιο και βιώσιμο κόσμο. Στο πλαίσιο αυτό, ο όρος «δεξιότητα» νοείται ως ένας συνδυασμός προσωπικών γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων, αξιών και στάσεων που απαιτούνται για την εκτέλεση ορισμένων δραστηριοτήτων ή καθηκόντων ή για την ανάπτυξη/εκδήλωση κάποιας συμπεριφοράς.

Το πλαίσιο GlobalLab για Εκπαίδευση στην Παγκόσμια Πολιτότητα παρουσιάζει τις δεξιότητες του παγκόσμιου πολίτη σε καλάθια έτσι ώστε οι χρήστες του να έχουν μια ξεκάθαρη και δομημένη εικόνα των βασικών χαρακτηριστικών του παγκόσμιου πολίτη.

Αυτογνωσία

Οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράφουν την ταυτότητά τους (τον πολιτισμό τους, τον τρόπο ζωής τους, τη θρησκεία τους κ.λπ.), τον τρόπο συμπεριφοράς τους και να αξιολογούν τα προσωπικά τους πλεονεκτήματα και αδυναμίες. Πρέπει να έχουν αυτοπεποίθηση, να έχουν την αίσθηση της δικής τους αξίας και υπερηφάνειας, καθώς και να κατανοούν και να καθορίζουν τον προσωπικό ρόλο τους προς την παγκόσμια αλλαγή.

Προσωπική Ανάπτυξη

Η προσωπική ανάπτυξη είναι μεγάλης σημασίας για τον κάθε παγκόσμιο πολίτη. Στα πλαίσια του προγράμματος GlobalLab την αντιλαμβανόμαστε ως την δυνατότητα του να μπορεί κανείς να μαθαίνει πώς να μαθαίνει, να είναι ικανός να αντιμετωπίζει προκλήσεις, να αναγνωρίζει τα λάθη του και να τα παραδέχεται. Επιπρόσθετα, εξίσου σημαντικά στοιχεία της δεξιότητας της προσωπικής ανάπτυξης για κάθε παγκόσμιο πολίτη είναι η υπομονή (η ικανότητα του να περιμένουμε για κάτι, ή του να συνεχίζουμε να κάνουμε κάτι παρά τις δυσκολίες, ή του να μην παραπονιόμαστε και να εκνευριζόμαστε παρά τις όποιες δυσκολίες), η επιμονή (η ικανότητα του να συνεχίζουμε να κάνουμε κάτι ή του να προσπαθούμε για κάτι παρ' όλες τις δυσκολίες ή τις διαφωνίες άλλων ανθρώπων σχετικά με αυτό) και το κουράγιο (η ικανότητα του να ελέγχουμε τους φόβους μας).

Διατήρηση Σχέσεων

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν σχέσεις με τους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από διαφορετικό υπόβαθρο (πολιτισμός, γλώσσα, θρησκεία, κοινωνική θέση κ.λπ.). Αυτό είναι μια προϋπόθεση για την επιτυχία στην επικοινωνία, τη συνεργασία, και την επίλυση των συγκρούσεων σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Κατανόηση Παγκόσμιων Συνδέσεων

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να έχουν ενδιαφέρον για τον κόσμο. Πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνουν την παγκόσμια διασύνδεση, τους δεσμούς μεταξύ τοπικών και παγκόσμιων πραγματικοτήτων και να αποκτήσουν μια προσωπική σχέση με τα παγκόσμια ζητήματα που τους ενδιαφέρουν.

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να είναι σε θέση να διερευνήσουν το πλαίσιο, την έκταση και τα αίτια των παγκόσμιων ζητημάτων που τους ενδιαφέρουν. Επιπλέον, θα πρέπει να μπορούν να σκέπτονται και να ενεργούν πέρα από τα εθνικά τους σύνορα προκειμένου να χρησιμοποιήσουν αυτή τη γνώση.

Δέσμευση για Ισότητα και Ανθρώπινα Δικαιώματα

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και οργανισμούς, δομές και πρότυπα για την προστασία τους. Επιπλέον, πρέπει να κατανοήσουν το ρόλο των διαφόρων παραγόντων που εργάζονται προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης της ισότητας και της προώθησης του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει επίσης να σέβονται πλήρως κάθε άνθρωπο, να πιστεύουν στην ισότητα, να αντιμετωπίζουν τους ανθρώπους με τον ίδιο τρόπο ανεξάρτητα από το φύλο, τη φυλή, την πίστη, την εθνικότητα, τις στάσεις τους κτλ., και να αποδέχονται την ποικιλομορφία και να μην τους φοβίζει οτιδήποτε φαίνεται διαφορετικό.

Αμφισβήτηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσουν τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις και να βρουν τρόπους να τα αμφισβητήσουν. Μέσα από αυτό, μπορούν να μάθουν να ασχολούνται με την κοινωνική και πολιτιστική ποικιλομορφία στην κοινωνία.

Σεβασμός για το Περιβάλλον

Οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει να γνωρίζουν τις επιπτώσεις της ατομικής συμπεριφοράς στο περιβάλλον και να μπορούν να δεσμευτούν για βιώσιμη ανάπτυξη.

Κριτική Σκέψη

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να γνωρίζουν τις διάφορες πηγές πληροφοριών και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτές. Θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογούν κριτικά, να αμφισβητούν και να προβληματίζονται για το τι διαβάζουν, παρακολουθούν και ακούν δημόσια. Αυτό είναι απαραίτητο για να σχηματίσουν τη δική τους ανεξάρτητη γνώμη και να μην χειραγωγούνται από τα μέσα ενημέρωσης και τις αρχές.

Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης

Οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει να μπορούν να διαμορφώνουν τη δική τους γνώμη βάσει επιχειρημάτων, να την εκφράζουν, να συζητούν και να την υπερασπίζονται. Θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτοπίσουν τον εξτρεμισμό, να είναι ανοιχτοί και να μπορούν να ακούν, να σκέφτονται και να δέχονται διαφορετικές απόψεις άλλων ανθρώπων.

Ενσυναίσθηση

Οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει να μπορούν να μπουν στα παπούτσια κάποιου άλλου, καθώς και να κατανοήσουν και να σεβαστούν διαφορετικές απόψεις. Θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν άλλους ανθρώπους και να ενεργούν προς την παγκόσμια δικαιοσύνη με ευαισθησία και συμπόνια.

Αλληλεγγύη

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να έχουν μια συλλογική νοοτροπία, καθώς και την ικανότητα να επιδεικνύουν αλληλεγγύη και δέσμευση στην κοινωνική δικαιοσύνη μέσω της συμπεριφοράς τους. Θα πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχουν και να περιορίζουν το δικό τους εγωισμό, ενώ παράλληλα θα λαμβάνουν μέτρα για να βοηθήσουν αυτούς που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

Δημιουργικότητα

Οι παγκόσμιοι πολίτες θα πρέπει να μπορούν να σκέφτονται “έξω από το κουτί”: να αντλούν καινοτόμες ιδέες, καθώς και να αναζητούν δημιουργικές και μη παραδοσιακές λύσεις. Επιπλέον, θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τη δική τους δημιουργικότητα σε μια διαδικασία δράσης.

Ενεργός συμμετοχή

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να έχουν τις απαραίτητες δεξιότητες για ενεργό συμμετοχή. Θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν εναλλακτικές λύσεις δράσης και να καθορίζουν προτεραιότητες, να λαμβάνουν έξυπνες και ενημερωμένες αποφάσεις, καθώς και να τις εφαρμόζουν. Επιπλέον, οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να είναι σε θέση να συνεργάζονται και να μοιράζονται τα καθήκοντά τους με άλλους με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη.

Ανάληψη δράσης

Οι παγκόσμιοι πολίτες πρέπει να γνωρίζουν τρόπους για να αντιταχθούν στην αδικία και να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις. Πρέπει να έχουν πίστη και κίνητρο να συμβάλλουν έτσι ώστε να επιφέρουν θετικές αλλαγές. Αυτοί οι πολίτες θα πρέπει να εκτιμούν τον εθελοντισμό, να είναι σε θέση να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να δράσουν για την ευαισθητοποίηση των άλλων ανθρώπων σχετικά με την παγκόσμια δικαιοσύνη.

Η προσέγγιση του GlobalLab στην Εκπαίδευση Παγκόσμιων Πολιτών

Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα είναι μια ενεργή διαδικασία μάθησης που στοχεύει να προωθήσει τις αλλαγές στην κοινωνία μας. Πρόκειται για μια μαθησιακή διαδικασία βασισμένη σε προβλήματα, η οποία ενθαρρύνει τους ανθρώπους να υποβάλλουν ερωτήματα, να προβληματίζονται σε θέματα που δεν έχουν απόλυτες απαντήσεις και να διερευνούν την πολυπλοκότητα των πραγματικών καταστάσεων. Επιπλέον, ενθαρρύνει κάθε εκπαιδευόμενο να αναλάβει δράση για την παγκόσμια αλλαγή.

Προκειμένου να εκπαιδεύσει τους παγκόσμιους πολίτες που δεν γνωρίζουν απλώς τις παγκόσμιες πραγματικότητες αλλά είναι επίσης σε θέση να δράσουν και να κάνουν τη διαφορά στην κοινωνία, το GlobalLab ακολουθεί μια προσέγγιση 6 βημάτων για την παγκόσμια πολιτότητα, γνωστή και ως Διαδικασία Get Global! που περιγράφεται στην έκδοση «Get Global! A Skills-based

Approach to Active Global Citizenship». Αυτή η αντίληψη της παγκόσμιας εκπαίδευσης στον τομέα της πολιτότητας περιλαμβάνει βασικά στοιχεία που πρέπει να αποκτήσουν οι νέοι για να γίνουν υποστηρικτές της παγκόσμιας αλληλεγγύης και της δικαιοσύνης και να μπορέσουν να αναλάβουν δράση προς έναν πιο δίκαιο και βιώσιμο κόσμο.

Η διαδικασία της παγκόσμιας εκπαίδευσης για την πολιτότητα διαρθρώνεται σε 6 βασικά βήματα. Η περιγραφή κάθε βήματος βασίζεται σε βασικές αρχές που περιγράφονται στην έκδοση Get Global! και στις απόψεις της ομάδας του έργου GlobalLab!

Βήμα 1. Συνδέσου!

Αυτό το βήμα παρέχει στους νέους την ευκαιρία να δημιουργήσουν δεσμούς μεταξύ της δικής τους ζωής, της ζωής της τοπικής τους κοινότητας και της σχέσης τους με ανθρώπους και πράγματα σε έναν ευρύτερο κόσμο. Σε αυτό το βήμα, οι νέοι διερευνούν επίσης την ταυτότητά τους σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο, καθώς και προσωπικές αξίες και στάσεις απέναντι στην ικανότητά τους να

κάνουν τη διαφορά.

Βήμα 2. Επέλεξε ένα θέμα!

Αυτό το βήμα επιτρέπει στους νέους να προβληματιστούν για σημαντικά θέματα που επηρεάζουν τη ζωή τους, να τα συγκρίνουν σε διαφορετικά πλαίσια και να διερωτηθούν για τη σημασία τους τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε αυτό το βήμα, οι νέοι επίσης δίνουν προτεραιότητα και επιλέγουν ένα ζήτημα για να αναλάβουν δράση για τη βελτίωση της κατάστασης.

Βήμα 3. Εξερεύνησε περισσότερο!

Σε αυτό το βήμα οι νέοι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να διερευνήσουν σε βάθος τα βασικά χαρακτηριστικά του επιλεγμένου θέματος. Αποκτούν μια πολύπλευρη εικόνα για ένα επιλεγμένο θέμα, διερευνούν βαθιά τις αιτίες και τον αντίκτυπο του και τα συνδέουν με τις δικές τους αξίες και στάσεις.

Βήμα 4. Αναζήτηση λύσεων!

Αυτό το βήμα επιτρέπει στους νέους να σκεφτούν πιθανές λύσεις για να κάνουν διαφορά στο επιλεγμένο ζήτημα. Συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ομάδες όπου αναζητούν πιθανές ενέργειες, συζητούν τη σκοπιμότητά τους, επιλέγουν την καλύτερη εναλλακτική λύση και κάνουν ένα σχέδιο για το πώς θα την εφαρμόσουν.

Βήμα 5. Δράσε!

Σε αυτό το βήμα οι νέοι μετατρέπουν τα σχέδια τους σε δράση.

Βήμα 6. Ανασκόπηση!

Σε αυτό το βήμα οι νέοι κάνουν μια ανασκόπηση των όσων έχουν μάθει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας για την παγκόσμια πολιτότητα. Συζητούν αποτελέσματα των δράσεων όπως και τη βιωσιμότητά τους.

Πώς συνδέεται η προσέγγιση των 6 βημάτων για την παγκόσμια πολιτότητα με το πλαίσιο GlobalLab για την Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτότητα; Στον παρακάτω πίνακα θα προσπαθήσουμε να δείξουμε πώς οι δεξιότητες που έχουμε εντοπίσει ως σημαντικές για την εκπαίδευση των παγκόσμιων πολιτών συνδέονται με κάθε βήμα της μαθησιακής προσέγγισης που εφαρμόζουμε. Αυτή η κατηγοριοποίηση είναι φυσικά πάντα υπό όρους, καθώς πολλές από τις δεξιότητες στο πλαίσιο μας αφορούν όχι μόνο όλα τα έξι βήματα προς την παγκόσμια πολιτότητα αλλά και πέραν αυτών. Ωστόσο, αυτή η κατηγοριοποίηση μπορεί να δείχνει τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε καλύτερα κάποια από τα βήματα για την περαιτέρω ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων. Παρόμοια προσέγγιση ακολουθούμε στον Οδηγό και δείχνουμε περαιτέρω πώς κάθε εργαλείο που προτείνουμε σχετίζεται με την ανάπτυξη αυτών των ικανοτήτων.

Δεξιότητα	Βασικά χαρακτηριστικά της δεξιότητας	Προσέγγιση 6 Βημάτων					
		Βήμα 1	Βήμα 2	Βήμα 3	Βήμα 4	Βήμα 5	Βήμα 6
Αυτογνωσία	Ικανότητα περιγραφής της ταυτότητας μου (πολιτισμός, τρόπος ζωής κ.λπ.)	X					
	Ικανότητα αξιολόγησης προσωπικών δυνατοτήτων και αδυναμιών	X					X
	Ικανότητα καθορισμού του προσωπικού ρόλου προς την παγκόσμια αλλαγή.			X	X	X	
	Αυτοπεποίθηση				X	X	
Προσωπική ανάπτυξη	Αίσθηση της αξίας μου και υπερηφάνεια	X					
	Μαθαίνω να μαθαίνω	X	X	X	X	X	X
	Ικανότητα αντιμετώπισης προκλήσεων				X	X	
	Ικανότητα αναγνώρισης λαθών και παραδοχής τους						X
	Υπομονή	X	X	X	X	X	X
	Επιμονή				X	X	
Διατήρηση σχέσεων	Θάρρος					X	
	Επιτυχής επικοινωνία		X		X	X	
	Συνεργασία		X		X	X	
Κατανόηση παγκόσμιων συνδέσεων	Επίλυση συγκρούσεων				X		
	Κατανόηση των παγκόσμιων διασυνδέσεων	X		X			
	Κατανόηση της σχέσης μεταξύ της τοπικής και της παγκόσμιας πραγματικότητας	X		X	X		
	Απόκτηση προσωπικής σχέσης με παγκόσμια ζητήματα που μας ενδιαφέρουν	X		X	X		
	Ικανότητα διερεύνησης του πλαισίου, της έκτασης και των αιτιών των ζητημάτων		X	X	X		
	Ικανότητα σκέψης και δράσης πέραν των εθνικών συνόρων		X	X	X	X	
Δέσμευση για Ισότητα και Ανθρώπινα Δικαιώματα	Γνώση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους τρόπους προστασίας τους		X	X			
	Σεβασμός για κάθε άνθρωπο	X			X	X	X
	Δέσμευση για την ίση μεταχείριση των ανθρώπων	X			X	X	X
	Αποδοχή της διαφορετικότητας	X			X	X	X
Αμφισβήτηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων	Κατανόηση του αντίκτυπου που μπορούν να έχουν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις	X		X			
	Ικανότητα αμφισβήτησης στερεοτύπων και προκαταλήψεων					X	
	Ανάμειξη με την κοινωνική και πολιτισμική ποικιλομορφία	X					
Σεβασμός για το περιβάλλον	Η συνειδητοποίηση των επιπτώσεων της συμπεριφοράς στο περιβάλλον	X		X			
	Δέσμευση για αειφόρο ανάπτυξη		X	X		X	
Κριτική σκέψη	Η γνώση των διαφόρων πηγών πληροφοριών			X			
	Κριτική αξιολόγηση και ικανότητα αμφισβήτησης πληροφοριών			X			
	Αναγνώριση της χειραγώγησης από τα μέσα ενημέρωσης και τις αρχές			X			
Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης	Ικανότητα διατύπωσης γνώμης στη βάση επιχειρημάτων		X	X	X		
	Ικανότητα έκφρασης απόψεων και συζήτησης		X	X	X		
	Ανοικτομυαλοσύνη		X		X		X
	Ικανότητα να ακούμε, να προβληματιζόμαστε και να δεχόμαστε διαφορετικές απόψεις		X		X		X
Ενσυναίσθηση	Ικανότητα να μπαίνουμε στη θέση κάποιου άλλου				X		
	Ικανότητα να δρούμε για παγκόσμια δικαιοσύνη με ευαισθησία και συμπόνια					X	
Αλληλεγγύη	Συλλογική νοοτροπία	X			X	X	
	Ικανότητα επίδειξης αλληλεγγύης					X	
	Δέσμευση στην κοινωνική δικαιοσύνη μέσω της δικής μας συμπεριφοράς	X		X	X	X	
	Ικανότητα ελέγχου και μείωσης του εγωισμού μας				X	X	
Δημιουργικότητα	Ικανότητα δημιουργίας καινοτόμων ιδεών και μη παραδοσιακών λύσεων				X		
	Ικανότητα αξιοποίησης της δημιουργικότητας μας σε μια διαδικασία δράσης				X	X	
Ενεργός συμμετοχή	Ικανότητα καθορισμού εναλλακτικών λύσεων δράσης και καθορισμός προτεραιοτήτων				X		
	Ικανότητα λήψης έξυπνων και ενημερωμένων αποφάσεων		X		X		
	Δυνατότητα συνεργασίας και διαμοιρασμού καθηκόντων με άλλους				X	X	
Ανάληψη δράσης	Γνώση τρόπων για την αντιμετώπιση της αδικίας και την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων				X	X	
	Πίστη και κίνητρα για συμβολή στο να επέλθει η αλλαγή				X	X	X
	Εκτίμηση αξίας εθελοντισμού					X	
	Ικανότητα λήψης πρωτοβουλιών και εμπλοκής άλλων					X	

Πως να χρησιμοποιήσετε αυτό τον οδηγό

Αυτός ο οδηγός αποτελείται από τέσσερις κύριες ενότητες, η καθεμιά από τις οποίες περιλαμβάνει 19 με 21 διαφορετικά εκπαιδευτικά εργαλεία τα οποία είναι σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να μεταφέρουν τους συμμετέχοντες στην παγκόσμια πολιτότητα μέσω έξι βημάτων (δείτε το προηγούμενο κεφάλαιο).

Τα θέματα

Τα θέματα των ενοτήτων έχουν επιλεγεί με βάση το μεγάλο ενδιαφέρον που έδειξαν για αυτά νεαρά άτομα κατά τη διάρκεια της ερευνητικής φάσης του προγράμματος GlobalLab. Τα θέματα έχουν διαμορφωθεί με ένα ευρύ τρόπο, κάτι το οποίο έγινε σκόπιμα, μιας και επιτρέπει στους συμμετέχοντες να τα εξερευνήσουν στο πλαίσιο της δικιάς τους ευρείας πραγματικότητας και αλληλοσύνδεσης με διάφορα άλλα θέματα. Την ίδια στιγμή, διαφορετικά εργαλεία θα επιβοηθήσουν τη διαδικασία στην οποία οι συμμετέχοντες θα επιλέξουν αρκετά περισσότερα συγκεκριμένα θέματα εντός του ευρύτερου θέματος τα οποία στη συνέχεια θα εξερευνήσουν σε λεπτομέρεια και θα τα χρησιμοποιήσουν για ανάπτυξη τοπικής δράσης.

Τα τέσσερα θέματα είναι:

Περιβάλλον: Αυτό είναι ένα τεράστιο θέμα που περιλαμβάνει πολλά - από την διάσωση της πολιτικής αρκούδας μέχρι τη ρύπανση, την αποδάσωση, τις εκπομπές αερίων και ατομικές πρακτικές χρήσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης. Τα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνουν:

- Εντοπισμός προβλημάτων στο περιβάλλον,
- Αιτίες περιβαλλοντικής καταστροφής και ρύπανσης,
- Επιπτώσεις της περιβαλλοντικής καταστροφής και της ρύπανσης,
- Τύποι και αλληλοσύνδεση της ρύπανσης (γη, αέρας, νερό),
- Παροχή λύσεων.

Τεχνολογία: Η τεχνολογία μπορεί να φέρει λύσεις σε πολλά από τα παγκόσμια προβλήματα, αλλά μπορεί και να τα δημιουργήσει. Δεν χρειάζεται να είστε τέλειος γνώστης της τεχνολογίας για να εξερευνήσετε αυτήν την ενότητα. Τα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνουν:

- Προέλευση της τεχνολογίας (συμπεριλαμβανομένων πόρων, δικαιωμάτων),
- Πρόσβαση στην τεχνολογία,
- Δικαιοσύνη της τεχνολογίας,
- Χρήση και υπερ-χρήση της τεχνολογίας,
- Χρήση τεχνολογίας για θέματα κοινωνικής δικαιοσύνης,
- Μέσα μαζικής ενημέρωσης και παιδεία για αυτά.

Μετακίνηση: Οι άνθρωποι διακινούνται πέρα από τα σύνορα τους και αυτό είναι γεγονός. Μερικές φορές ταξιδεύουν απλώς για λόγους αναψυχής ενώ μερικές φορές ακόμα και για να ξεφύγουν από τον πόλεμο και τη δίωξη. Οι άνθρωποι δεν διακινούνται ποτέ μόνοι τους, αφού κουβαλάνε μαζί τους και τη γλώσσα, τον πολιτισμό και τις ιδέες τους. Τα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνουν:

- Μετανάστευση;
- Ευρωπαϊκή Κινητικότητα;
- Μαθαίνοντας να ζούμε σε ποικιλόμορφες κοινωνίες.

Πράγματα: Έχουμε τόσα πολλά πράγματα! Ηλεκτρονικές συσκευές, ρούχα, έπιπλα, αναμνηστικά - μερικά από αυτά τα χρειαζόμαστε πραγματικά και μερικά από αυτά τα χρησιμοποιούμε σπάνια ή ακόμα και ποτέ. Αλήθεια, από πού προέρχονται; Ποιοι τα έφτιαξαν και πώς επηρέασαν τη ζωή τους; Τα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνουν:

- Γραμμή παραγωγής,
- Ίση πρόσβαση στα αγαθά,
- Δίκαιος διαμοιρασμός του κόστους στη γραμμή παραγωγής,
- Δικαιώματα των εργαζομένων,
- Απόβλητα και ανακύκλωση.

Οι ενότητες

Κάθε μία από τις ακόλουθες τέσσερις ενότητες έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μεταφέρει τους συμμετέχοντες στην παγκόσμια πολιτότητα μέσω έξι βημάτων: από τη σύνδεση του προσωπικού με το παγκόσμιο (βήμα 1), στην χρήση ερωτήσεων και την δημιουργία θεμάτων (βήμα 2), στην εξερεύνηση συγκεκριμένων θεμάτων σε βάθος (βήμα 3), στη δημιουργία πιθανών δράσεων και σχεδιασμού (βήμα 4) και στην πραγματοποίηση αληθινής δράσης (βήμα 5). Όλες οι διαδικασίες τελειώνουν με ανασκόπηση τόσο της δράσης όσο και της συνολικής διαδικασίας (βήμα 6).

Κάθε ενότητα αρχίζει με μια γενική εισαγωγή και γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τις ομάδες των συμμετεχόντων, τα χρονοδιαγράμματα και άλλους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Προσφέρουμε επίσης προτάσεις για ένα πρόγραμμα εργασίας για το οποίο παρέχονται διάφορα εργαλεία σε διαφορετικά σημεία - αυτές είναι μόνο προτάσεις και ο εκπαιδευτικός είναι ελεύθερος να ακολουθήσει, να τροποποιήσει ή να δημιουργήσει τα δικά του προγράμματα. Για να παρουσιάσουμε πιθανές παραλλαγές/τροποποιήσεις της ενότητας, προτείνουμε επίσης ένα οπτικό πρόγραμμα εντός της ενότητας Μετακίνηση, το οποίο σας δίνει μια ιδέα για δύο (τουλάχιστον) τρόπους με τους οποίους μπορείτε να υλοποιήσετε την ενότητα - έναν συντομότερο τρόπο και έναν πιο λεπτομερή τρόπο. Λέγοντας αυτό, καθιστούμε σαφές ότι δεν είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν αυστηρά όλα τα εργαλεία από την ενότητα. Ωστόσο, βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν εργαλεία που καλύπτουν κάθε ένα από τα έξι βήματα και με τη σωστή χρονολογική σειρά. Τα προγράμματα εργασίας που προσφέρουμε στην αρχή κάθε ενότητας παρέχουν επίσης μια επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο τα εργαλεία ανταποκρίνονται στις ανάγκες των διαφόρων βημάτων του Έξι Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα. Αυτά είναι κάπως εξαρτημένα, καθώς με μια μικρή τροποποίηση ή την σύνοψη που θα κάνετε, μπορείτε να καλύψετε εν μέρει ή πλήρως ένα ακόμη βήμα με ένα συγκεκριμένο εργαλείο.

Πέραν αυτών, κάθε ενότητα παρέχει μια επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο τα διάφορα εργαλεία σχετίζονται με τις δεξιότητες του παγκόσμιου πολίτη, όπως αναπτύχθηκε στο Εκπαιδευτικό Πλαίσιο του GlobalLab που παρουσιάστηκε στην προηγούμενη ενότητα. Αυτός ο πίνακας δίνει μια γρήγορη εικόνα σχετικά με τις δεξιότητες που τα διάφορα εργαλεία προορίζονται να αναπτύξουν, ενώ εξυπηρετεί και ως πίνακας περιεχομένων για τη σχετική

ενότητα, όπου μπορείτε να δείτε τη σελίδα κάθε εργαλείου.

Για τέλος, συνιστούμε έντονα όπως ο εκπαιδευτικός (ή η ομάδα εκπαιδευτικών) που υλοποιούν το πρόγραμμα να υλοποιήσει ολόκληρη τη διαδικασία των ενότητων από την αρχή μέχρι το τέλος, μιας και συνήθως ακολουθεί μια συγκεκριμένη ροή, μερικά εργαλεία βασίζονται σε ότι έχει οικοδομηθεί με προηγούμενα εργαλεία, ενώ μερικά εργαλεία έχουν 2 μέρη σε διαφορετικές χρονικές περιόδους της μαθησιακής διαδικασίας. Για τον ίδιο λόγο, είναι σημαντικό η ομάδα των συμμετεχόντων να είναι η ίδια σε ολόκληρη την ενότητα.

Τα εργαλεία

Η ουσία στις διάφορες ενότητες είναι τα 80 εργαλεία που παρέχονται στις ακόλουθες σελίδες. Κάθε εργαλείο περιγράφεται με τον ακόλουθο τρόπο:

- Τίτλος
- Βήμα: Σχετικό Βήμα από το 1 μέχρι το 6 από την προσέγγιση του Έξι Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα
- Χρόνος: Η κατά προσέγγιση διάρκεια κάθε εργαλείου. Έχετε κατά νου ότι ποικίλει από εργαλείο σε εργαλείο ανάλογα με το μέγεθος και το επίπεδο εμπλοκής της ομάδας, καθώς επίσης και της μορφής της διευκόλυνσης και της προσέγγισης που ακολουθείτε στην διεκπεραίωση.
- Απαιτήσεις χώρου και υλικών: Τα πρακτικά πράγματα που χρειάζεστε για να εκτελέσετε το εργαλείο. Όπου δεν αναφέρονται οι απαιτήσεις χώρου σημαίνει ότι δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη κάτι συγκεκριμένο.
- Περιγραφή του εργαλείου: Αριθμημένες, βήμα προς βήμα οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εκτέλεσης του εργαλείου. Όπου χρειάζεται να εισαχθούν συγκεκριμένες πληροφορίες στον συμμετέχοντα (ως κείμενο, ως εικόνα ή σε έντυπη μορφή) με τον ακριβή τρόπο, παρουσιάζονται με πλάγια γραφή.
- Επιπλέον πληροφορίες: Πρακτικές εισηγήσεις για πιθανές αλλαγές όπως επίσης και ιδέες για το πώς να ενδυναμώσετε συγκεκριμένα στοιχεία του εργαλείου ή για τη χρήση του στα πλαίσια άλλου θέματος/ενότητας. Δεν υπάρχει σε κάθε εργαλείο αλλά μόνο όπου είναι πιο σχετικό.
- Παραρτήματα: Στις περιπτώσεις όπου συγκεκριμένα υλικά πρέπει να εκτυπωθούν ή να δοθούν στους συμμετέχοντες με άλλους τρόπους, παρουσιάζονται στο τέλος του σχετικού εργαλείου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένα εργαλεία στις διάφορες ενότητες βασίζονται σε παρόμοιες μεθοδολογίες - για παράδειγμα, εργαλεία που βασίζονται στη μεθοδολογία της κινούμενης συζήτησης (moving debate methodology) μπορούν να ανεβρεθούν και στην ενότητα του Περιβάλλοντος και στην ενότητα της Μετακίνησης, ενώ μπορούν να ανεβρεθούν εργαλεία με βάση τη μεθοδολογία της χιονοστιβάδας στις ενότητες της Μετακίνησης και της Τεχνολογίας. Εσκεμμένα αποφασίσαμε να τα κρατήσουμε, ως απόδειξη του ότι πολλά από τα εργαλεία είναι καθολικά στη φύση τους και ότι με ορισμένες τροποποιήσεις και προσαρμογές μπορούν να εφαρμοστούν για διαφορετικά θέματα τόσο εντός όσο και εκτός των θεμάτων αυτού του Οδηγού.

Κατά κανόνα, τα διάφορα εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. Ωστόσο, θα θέλαμε να επισημάνουμε για μια ακόμη φορά ότι οι ενότητες ακολουθούν μια συγκεκριμένη λογική και σε ορισμένες περιπτώσεις τα διάφορα εργαλεία μπορούν να λειτουργήσουν μόνο εάν έχουν χρησιμοποιηθεί άλλα εργαλεία πριν από αυτά, καθώς βασίζονται

σε περιεχόμενο που έχει ήδη δημιουργηθεί. Παρομοίως, σε τρεις από τις τέσσερις ενότητες υπάρχουν εργαλεία που έχουν δύο μέρη και το μέρος 2 γίνεται κατανοητό μόνο εάν έχει πραγματοποιηθεί το πρώτο μέρος. Αυτές οι περιπτώσεις σημειώνονται τόσο στους τίτλους των εργαλείων όσο και στις περιγραφές.

Οι δράσεις (βήμα 5)

Η προσέγγιση του Έξι Βήματα προς την Παγκόσμια Πολιτότητα που έχουμε επιλέξει στην ανάπτυξη όλων των ακόλουθων ενότητων, απαιτεί μια συγκεκριμένη τοπική δράση σε ένα συγκεκριμένο παγκόσμιο ζήτημα. Είναι μια εκδήλωση της ιδέας ότι πρέπει όχι μόνο να μαθαίνουμε και να μιλάμε για παγκόσμια ζητήματα, αλλά και να συμπεριφερόμαστε ανάλογα και να αναλαμβάνουμε δράση. Η ιδέα πίσω από αυτό είναι ότι οι συμμετέχοντες, με βάση την έρευνά τους, τα ενδιαφέροντά τους και τις ικανότητές τους, θα αποφασίσουν από μόνοι τους ποιες ενέργειες θα αναλάβουν και πώς θα τις διεκπεραιώσουν. Αυτή η διαδικασία ξεκινά να προετοιμάζεται από τα προηγούμενα βήματα και ειδικότερα από το Βήμα 4, όπου διάφορα εργαλεία διευκολύνουν τόσο την παραγωγή ιδεών δράσης όσο και τον συγκεκριμένο σχεδιασμό μιας δράσης. Για να αφήσουμε αυτή τη διαδικασία να γίνει από τα κάτω προς τα πάνω (δηλ. προερχόμενη από τους συμμετέχοντες) έχουμε, κατά κανόνα, αφήσει κενό το βήμα 5 στις ενότητες. Ωστόσο, μόνο για να δώσουμε κάποιες πιθανές ιδέες, στην ενότητα του Περιβάλλοντος περιλαμβάνονται δύο εργαλεία σχετικά με δράσεις. Σε κάθε περίπτωση, η ομάδα δεν πρέπει να περιοριστεί από/σε αυτές τις προτάσεις και θα πρέπει να κληθεί και να ενθαρρυνθεί να παρουσιάσει ιδέες σχετικά/ες με πιθανές ενέργειες, όσο μικρές και αν είναι. Η προετοιμασία των ιδεών δράσης και η υλοποίησή τους είναι πολύ σημαντικά για την ανάπτυξη των ικανοτήτων δημιουργικότητας, ενεργού συμμετοχής και ανάληψης δράσης, όπως περιγράφονται στο Εκπαιδευτικό Πλαίσιο του GlobaLab.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των διαφόρων ενότητων είναι ενσωματωμένη εντός τους και κάθε ενότητα διαθέτει εργαλεία (κυρίως στο βήμα 6) που την διευκολύνουν. Επιπλέον, σχεδόν όλα τα εργαλεία επισκόπησης και αξιολόγησης που περιλαμβάνονται στις διάφορες ενότητες είναι καθολικά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλα θέματα τόσο εντός όσο και εκτός των τεσσάρων θεμάτων αυτού του Οδηγού.

Για εμάς, ένα κεντρικό μέρος της αξιολόγησης είναι το πώς οι εκπαιδευόμενοι οικοδομούν και / ή βελτιώνουν διαφορετικές ικανότητες στο εκπαιδευτικό πλαίσιο του GlobaLab. Γι' αυτόν τον λόγο προτιμούμε ιδιαίτερα και συνιστούμε να χρησιμοποιείτε εργαλεία που κάνουν αναφορά σε αυτές τις ικανότητες – ειδικότερα, το Συμπλήρωσε Το (μέρος 1 και 2) στην ενότητα Τεχνολογία και το Η τσάντα πλάτης ενός Παγκόσμιου Πολίτη (μέρος 1 και 2) στην ενότητα Πράγματα - στις παραλλαγές της, όπου εξετάζονται όλες οι ικανότητες από το πλαίσιο.

Τί γίνεται στη συνέχεια;

Μόλις εσείς και η ομάδα σας ολοκληρώσετε μια ενότητα, μπορείτε να προχωρήσετε στην επόμενη εάν παρατηρήσετε ύπαρξη ενδιαφέροντος της ομάδας σε ένα άλλο θέμα. Μπορείτε επίσης να εισαγάγετε ένα άλλο θέμα, εκτός από τα τέσσερα που προσφέρουμε εδώ, ενώ χρησιμοποιείτε ακόμα τροποποιήσεις των εργαλείων. Εάν αισθάνεστε ότι η ομάδα είναι αρκετά προχωρημένη, μπορείτε επίσης να την εμπλέξετε στην τροποποίηση και / ή την προσθήκη νέων εργαλείων που μπορούν να διευκολύνουν την πορεία προς την παγκόσμια πολιτότητα και την ανάπτυξη των ικανοτήτων των παγκόσμιων πολιτών.

Επιπλέον, υπάρχει κάτι πολύ συγκεκριμένο που μπορείτε να προσφέρετε στους μαθητές σας ως συνέχεια - και αυτό είναι η χρήση της εφαρμογής (mobile application) Globalab. Δημιουργήθηκε και αυτό με την πρόθεση να καθοδηγήσει τους χρήστες μέσω της πορείας της δόξας προς την «παγκόσμια πολιτότητα». Η εφαρμογή χρησιμοποιεί πολλές από τις έννοιες και θέματα αυτού του Οδηγού - βασίζεται στην προσέγγιση του Έξι Βήματα για την Παγκόσμια Πολιτότητα και αναπτύσσεται γύρω από τα τέσσερα θέματα που αναπτύσσονται εδώ. Παρόλα αυτά, προσφέρει μια εξατομικευμένη/προσωπική πορεία, παρά τη συλλογική, ομαδική διαδικασία που προσφέρουν τα εργαλεία του παρόντος οδηγού. Η εφαρμογή παρέχει μόνο ένα γενικό πλαίσιο, ενώ οι χρήστες καλούνται να καθορίσουν το τι θα συμβεί. Θέτει ερωτήματα και όχι απαντήσεις. Δίνει καθήκοντα και όχι λύσεις. Απαιτεί σκέψη, δράση και μοίρασμα και είναι επομένως καλή συνέχεια για τους ανθρώπους που έχουν ήδη συμμετάσχει σε διαδικασίες παγκόσμιας μάθησης. Η εφαρμογή είναι δωρεάν και είναι διαθέσιμη για Android και iOS - οι σύνδεσμοι για τη λήψη της μπορούν να ανεβρεθούν στο <http://www.globalab.org/>.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ενότητα 1: Περιβάλλον

Ενότητα 1: Περιβάλλον

Εισαγωγή

«Η γη παράγει αρκετά για να ικανοποιήσει τις ανάγκες κάθε ανθρώπου, όχι όμως την απληστία του». Με το μεγαλείο των λέξεων του, ο Mahatma Ghandi ίσως προσπάθησε να μας βοηθήσει να καταλάβουμε ότι μέσω της αποτελεσματικής και προσεκτικά υπολογισμένης διαχείρισης των πόρων της γης μπορούμε να επιτύχουμε την επιβίωση, την ευημερία και την ανάπτυξη του είδους μας και των ζωντανών οργανισμών που μας περιβάλλουν. Τον τελευταίο αιώνα, λόγω της υπερβολικής βιομηχανοποίησης, έχουμε αρχίσει να παρακολουθούμε έντονες περιβαλλοντικά καταστροφικές διαδικασίες και τη σταδιακή και σταθερή μείωση ορισμένων από τους φυσικούς πόρους μας. Το περιβάλλον αλλάζει συνεχώς και παρόλο που ορισμένες από αυτές τις αλλαγές μπορούν να αποδοθούν στη φυσική πορεία της Γης, πολλές αξιόπιστες επιστημονικές έρευνες αποδεικνύουν ότι η μεγάλη πλειοψηφία των περιβαλλοντικών αλλαγών και της ρύπανσης είναι αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Εάν λάβουμε υπόψη τον σύγχρονο τρόπο ζωής μας και την έννοια της συνεχώς διευρυνόμενης ανάπτυξης ως τον απόλυτο κοινωνικοοικονομικό στόχο, είναι απόλυτα σαφές ότι αυτό το μοντέλο δεν μπορεί να είναι βιώσιμο. Παρά τις συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις και την ώθηση για «πράσινη ανάπτυξη», πιέζουμε τα όρια του πλανήτη. Οι βιομηχανίες μας, συμπεριλαμβανομένης της ολοένα και πιο βιομηχανοποιημένης και παγκοσμιοποιημένης παραγωγής τροφίμων, δημιουργούν ένα τεράστιο φόρτο στο περιβάλλον. Αυτή η αλληλοσύνδεση είναι ένα φαινόμενο που συναντάμε συνεχώς όταν ασχολούμαστε με θέματα παγκόσμιας εκπαίδευσης, επισημαίνοντας πόσο αλληλοσυνδεδεμένοι είμαστε μεταξύ μας με πολλούς τρόπους, οι οποίοι μπορούν να εντοπιστούν μέσα στα φάσματα του εμπορίου, της εκπαίδευσης, της εφαρμογής πολιτικής και της κοινωνικής σχέσης. Ωστόσο, φαίνεται ότι το μεγαλύτερο παράδειγμα αλληλοσύνδεσης μπορεί να παρατηρηθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια όταν γίνεται αναφορά στο περιβάλλον, μιας και είμαστε ενσωματωμένοι και πάντα εξαρτώμενοι από αυτό.

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει ορισμένα εργαλεία και δραστηριότητες που έχουν θεματική εστίαση στη ρύπανση της ξηράς, του νερού και της ατμόσφαιρας. Παρόλο που κάθε περιβαλλοντική πτυχή αντιμετωπίζεται χωριστά, θεωρούμε ότι πρόκειται για μια μεγάλη αλληλοσυνδεδεμένη οντότητα, μιας και η μια επηρεάζει την άλλη και έτσι επηρεάζει και ολόκληρη τη ζωή στη γη. Η ικανοποιητική γνώση και κατανόηση των περιβαλλοντικών θεμάτων αποτελεί απόλυτη αναγκαιότητα για τη νεολαία του αύριο, αφού με τη επιμόρφωση για το περιβάλλον μπορούμε να παρατηρήσουμε σε μεγάλο βαθμό το πώς οι πράξεις μας μπορούν να έχουν σχετικές αντιδράσεις ή επιπτώσεις σε μια συγκεκριμένη περιβαλλοντική πτυχή και έτσι να καταλάβουμε τη διασύνδεση των διαφόρων παραγόντων που συνθέτουν το περιβάλλον μας.

Στόχοι και σκοποί της ενότητας

Μέσα από την παρούσα ενότητα στοχεύουμε στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις υπάρχουσες παγκόσμιες πραγματικότητες που επηρεάζουν το περιβάλλον, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα των νέων να κατανοήσουν τη σημασία αυτών των θεμάτων, τις αιτίες τους, τον

αντίκτυπό τους στο περιβάλλον και το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν ως παγκόσμιοι πολίτες και παγκόσμιοι παράγοντες που μπορούν να εργαστούν για διάφορες λύσεις για αυτά τα θέματα. Πιο συγκεκριμένα, η ενότητα έχει ως στόχους μεταξύ άλλων:

1. Να βοηθήσει τους νέους να κατανοήσουν τις αλληλεξαρτήσεις και τη διασύνδεση των περιβαλλοντικών διαστάσεων της γης,
2. Να βελτιώσει την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα πρότυπα κατανάλωσης αποτελούν μέρος ενός μεγαλύτερου κύκλου που επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον,
3. Να ευαισθητοποιήσει για τα κοινά περιβαλλοντικά ζητήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο κόσμος μας,
4. Να βελτιώσει την κατανόηση των νέων για τις επιπτώσεις των ενεργειών μας στο περιβάλλον και για τις δεξιότητες τους για την καλύτερη αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων,
5. Να ενισχύσει την ικανότητα δέσμευσης των νέων για την προστασία του περιβάλλοντος με ενεργό τρόπο και την ικανότητά τους να συμπεριφέρονται πιο φιλικά προς το περιβάλλον.

Αριθμός Συμμετεχόντων 10-25 (ιδανικά)

Διάρκεια και απαιτήσεις χρόνου 12-14 ώρες (για να ολοκληρωθεί)

Εισήγηση για πρόγραμμα εργασίας

A	Εκδήλωση/ συνάντηση	Βήμα	Όνομα εργαλείου	Χρόνος για κάθε εργαλείο	Χρόνος για κάθε συνάντηση
1	Συνάντηση 1	Βήμα 1	Φτάνοντας στον κόσμο	30 λεπτά	1 ώρα 45 λεπτά
		Βήμα 1	Σκέψεις για το Περιβάλλον	20 λεπτά	
		Βήμα 1	Βλέποντας τη Μεγάλη Εικόνα	25 λεπτά	
		Βήμα 1	Εισπνοή, Εκπνοή	30 λεπτά	
2	Συνάντηση 2	Βήμα 2	Αξιολόγησε τη Δήλωση	25 λεπτά	2 ώρες 25 λεπτά
		Βήμα 2	Θεματικό Δέντρο – Μέρος 1	30 λεπτά	
		Βήμα 2	Μάνταλα Συλλογικού Εαυτού	1 ώρα	
		Βήμα 3	Τι προκαλεί Ρύπανση;	30 λεπτά	
3	Συνάντηση 3	Βήμα 3	Ποιο Περιβαλλοντικό Ζήτημα είμαι;	20 λεπτά	2 ώρες
		Βήμα 3	Ανάλυση Προϊόντος	50 λεπτά	
		Βήμα 1	Από την Ρύπανση στη Λύση	30 λεπτά	
		Βήμα 3	Θεματικό Δέντρο – Μέρος 2	20 λεπτά	
4	Συνάντηση 4	Βήμα 4	Νέα από το Μέλλον!	40 λεπτά	1 ώρα 35 λεπτά
		Βήμα 4	Η Μάχη του Ποταμού	45 λεπτά	
5	Συνάντηση 5	Βήμα 4/5	Καθάρισε το!	1 ώρα	3 ώρες
		Βήμα 4/5	Μην Σπαταλάς τα Απόβλητα!	2 ώρες	
6	Συνάντηση 6	Βήμα 5	Φτιάξε το δικό σου Προϊόν	1 ώρα	1 ώρα
7	Συνάντηση 7	Βήμα 6	Φυσαλίδες Μάθησης	20 λεπτά	45 λεπτά
		Βήμα 6	Παντομίμα	25 λεπτά	

Επισκόπηση των εργαλείων και της σχέσης τους με τις παγκόσμιες εκπαιδευτικές δεξιότητες

Δεξιότητες του Πλαισίου του GlobalLab		Αυτογνωσία	Προσωπική Ανάπτυξη	Διατήρηση Σχέσεων	Κατανόηση παγκόσμιων συνδέσεων	Δέσμευση για ισότητα και ανθρ. δικαιώματα	Αμφισβήτηση στερεοτύπων	Σεβασμός για το Περιβάλλον	Κριτική Σκέψη	Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης	Ενσυναίσθηση	Αλληλεγγύη	Δημιουργικότητα	Ενεργός συμμετοχή	Ανάληψη δράσης
Εργαλεία σε αυτή την Ενότητα															
Όνομα	Σελ.														
Φτάνοντας στον κόσμο	26	X			X										
Σκέψεις για το Περιβάλλον	28	X		X	X					X					
Βλέποντας τη Μεγάλη Εικόνα	29		X	X	X	X	X				X				
Εισπνοή, Εκπνοή	31	X						X							
Αξιολόγησε τη Δήλωση	32	X	X	X	X			X		X					
Θεματικό Δέντρο – Μέρος 1	34			X	X			X		X					
Μάνταλα Συλλογικού Εαυτού	35	X						X					X		
Τι προκαλεί Ρύπανση;	36				X					X			X	X	
Ποιο Περιβαλλοντικό Ζήτημα είμαι;	37			X	X								X		
Ανάλυση Προϊόντος	38	X		X	X			X	X						
Από την Ρύπανση στη Λύση	39		X	X	X			X		X					
Θεματικό Δέντρο – Μέρος 2	47			X	X			X	X						
Νέα από το Μέλλον!	48			X			X	X		X			X	X	X
Η Μάχη του Ποταμού	49		X	X	X		X	X			X	X		X	X
Καθάρισε το!	51							X						X	X
Μην Σπαταλάς τα Απόβλητα!	52			X				X		X			X		X
Φτιάξε το δικό σου Προϊόν	53							X					X		X
Φυσαλίδες Μάθησης	57	X	X	X	X				X	X					
Παντομίμα	59		X	X	X								X	X	

Φτάνοντας στον Κόσμο

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Παγκόσμιος Χάρτης (σημείο αναφοράς)
- Αντίγραφα κενών παγκόσμιων χαρτών - όσα και οι συμμετέχοντες
- Χαρτί Flipchart
- Κουκκίδες-αυτοκόλλητα σε διάφορα χρώματα
- Blue tack

Περιγραφή του εργαλείου

Η ιδέα πίσω από το παρόν εργαλείο είναι να επιτρέψουμε στους συμμετέχοντες να εντοπίσουν τη σύνδεση που έχουν με τον ευρύτερο κόσμο.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να υποδείξουν ξεχωριστά κάποιες συνδέσεις που έχουν στον χάρτη, συμπεριλαμβανομένων των χωρών με τις οποίες μπορεί να συνδέονται, χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα κουκκίδων. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να υποδείξουν στον χάρτη τα ακόλουθα με χρωματική κωδικοποίηση:

- Χώρες που έχουν επισκεφθεί (πράσινο)
- Χώρες στις οποίες ζουν μέλη της οικογένειάς τους / συγγενείς / φίλοι (μπλε)
- Χώρες στις οποίες γνωρίζουν ότι υπάρχουν περιβαλλοντικά προβλήματα (κόκκινο)
- Χώρες στις οποίες παράγονται κάποια από τα αγαπημένα τους προϊόντα/αντικείμενα/φαγητά (πορτοκαλί)

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν μικρές ομάδες των 2 με 3 ατόμων και να συζητήσουν/συγκρίνουν τους χάρτες τους.

3. Έπειτα τοποθετήστε τους χάρτες στον τοίχο, σε πίνακα ή σε μεγάλη επιφάνεια του πατώματος έτσι ώστε όλη η ομάδα να μπορεί να λάβει μέρος σε συζήτηση σχετικά με το πώς οι ζωές τους συνδέονται με τον υπόλοιπο κόσμο.

4. Εμπλέξτε τους συμμετέχοντες σε συζήτηση και σύνοψη, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα πιο διαδεδομένα στοιχεία που μπορούν να εντοπιστούν από την εξέταση των χαρτών;
- Πώς αυτές οι συνδέσεις είναι πιο εφικτές στην εποχή που ζούμε;
- Ποιες πιστεύετε ότι ήταν οι διαφορές πριν από 20 ή 30 χρόνια;
- Υπάρχουν χώρες που είναι πιο χρωματισμένες από άλλες; Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό;
- Με ποιους ανθρώπους έρχεστε καθημερινά σε επαφή με βάση τα όσα έχουν συζητηθεί;

Επιπλέον πληροφορίες

Ο διευκολυντής/εκπαιδευτικός μπορεί να προσθέσει, να αφαιρέσει ή να επεξεργαστεί τις κατηγορίες σύμφωνα με το γενικό στόχο.

Πηγή: http://www.johomaps.com/world/worldblank_bw.html

Σκέψεις για το περιβάλλον

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 20 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

Μεγάλη αίθουσα ή χώρος • Εκτυπωμένες κόλλες που αναγράφουν «Συμφωνώ» και «Διαφωνώ» • Λίστα με δηλώσεις για το περιβάλλον

Περιγραφή του εργαλείου

1. Κολλήστε τις εκτυπωμένες κόλλες που αναγράφουν «Συμφωνώ» και «Διαφωνώ» σε δύο τοίχους στη μια και την άλλη άκρη της αίθουσας/χώρου.
2. Εξηγήστε ότι θα διαβάσετε μια λίστα με δηλώσεις και ότι οι συμμετέχοντες που αρχικά θα πρέπει να στέκονται στη μέση της αίθουσας/χώρου, θα πρέπει να μετακινηθούν προς τη μια ή την άλλη μεριά της αίθουσας/χώρου, ανάλογα με το εάν συμφωνούν ή διαφωνούν με την κάθε δήλωση. Θα μπορούν να δηλώσουν το βαθμό της συμφωνίας/διαφωνίας τους με το να επιλέξουν να σταθούν τελείως δίπλα στον τοίχο (συμφωνώ απόλυτα /διαφωνώ απόλυτα) ή με το να σταθούν κάπου στο κέντρο (ούτε συμφωνώ/ούτε διαφωνώ, συμφωνώ κάπως/διαφωνώ κάπως). Εξηγήστε τους ότι δεν υπάρχουν «σωστές» και «λάθος» απαντήσεις.
3. Ξεκινήστε να διαβάζετε τις δηλώσεις τη μια μετά την άλλη:
 - Η ανθρώπινη δραστηριότητα δεν φέρει αρκετή ευθύνη για την αλλαγή του κλίματος
 - Η ανθρωπότητα μπορεί να καταφέρει να διατηρηθεί με καθαρές πηγές ενέργειας
 - Είναι δύσκολο να φανταστούμε τον κόσμο μας να λειτουργεί χωρίς ορυκτά καύσιμα
 - Η κατανάλωση κρέατος είναι πιο επιβλαβής για το περιβάλλον παρά η χρήση αυτοκινήτου
 - Υπάρχουν πολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες που ελέγχουν την πρόσβαση και τη διανομή των φυσικών πόρων.
 - Δεν υπάρχει κάτι που να μπορώ να κάνω για να βοηθήσω/βελτιώσω το περιβάλλον.
 - Η μαζική αποψίλωση των δασών που λαμβάνει χώρα στις Ασιατικές χώρες δεν με επηρεάζει εμένα που ζω στην Ευρώπη.
 - Οι καταναλωτικές που συνήθειες δεν έχουν κάποια σχέση με την καταστροφή του περιβάλλοντος.
4. Όταν οι συμμετέχοντες τοποθετηθούν μέσα στο χώρο σύμφωνα με το τι πιστεύουν για κάθε δήλωση, ζητήστε τους να εξηγήσουν το σκεπτικό τους πίσω από την κάθε άποψη τους και τους λόγους που πιστεύουν αυτό που πιστεύουν. Ίσως να μπορούσε να αναπτυχθεί μια μικρή συζήτηση ανάμεσα σε δύο ομάδες με αντίθετες απόψεις.

Επιπλέον πληροφορίες

Ο διευκολυντής μπορεί να ζητήσει από τα άτομα που συμφωνούν να εκφράσουν τους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι δεν υπάρχει κάτι που να μπορεί κανείς να κάνει για να βοηθήσει στη βελτίωση της παρούσας κατάστασης του περιβάλλοντος. Μπορεί να αναπτυχθεί μια συζήτηση μέσω της οποίας η ομάδα που διαφωνεί να εξηγήσει το πώς η κάθε μικρή ενέργεια που κάνουμε μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος. Ενδέχεται να παρατηρήσετε ότι κάποιοι συμμετέχοντες μπορεί να πειστούν, να αλλάξουν γνώμη για την αρχική τους τοποθέτηση και να μετακινηθούν στην άλλη άκρη του χώρου (πχ προς το «διαφωνώ»)

Βλέποντας τη Μεγάλη Εικόνα

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 25 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα ή ανοικτός εξωτερικός χώρος
- Εκτυπωμένες εικόνες που απεικονίζουν φωτογραφίες με το περιβάλλον μοιρασμένο στα δύο
- Αντίγραφο των ίδιων εικόνων αλλά απείρακτων (για τον διευκολυντή)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε μέσα στην αίθουσα τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες των 2 ή 3 ατόμων.
2. Δώστε σε κάθε ομάδα μια (ή περισσότερες) φωτογραφίες που είναι μοιρασμένες στα δύο. Δώστε τους μερικά λεπτά για να συζητήσουν ότι βλέπουν στις φωτογραφίες, όπως για παράδειγμα συναισθήματα που ένιωσαν, που νομίζουν ότι λήφθηκαν οι φωτογραφίες και τι ακριβώς βλέπουν. Όταν τελειώσει ο χρόνος ξεκινήστε να τους ζητάτε να δείξουν τις εικόνες τους στις υπόλοιπες ομάδες και να συζητήσουν για τα συναισθήματα τους για αυτές.
3. Δείξτε σε όλες τις ομάδες τις αρχικές εικόνες. Έπειτα θα ξεκινήσει συζήτηση αφού κάποιοι από τους συμμετέχοντες θα έχουν παρατηρήσει αντιθετικές εικόνες.

Επιπλέον πληροφορίες

Να είστε δημιουργικοί όταν επιλέγετε τις φωτογραφίες. Για παράδειγμα, σε μία ομάδα θα μπορούσε να δοθεί ένα κομμάτι μιας εικόνας που δείχνει κομμένα δέντρα. Είναι αναμενόμενο ότι οι συμμετέχοντες θα συζητήσουν για τα θέματα αποψίλωσης των δασών και τις επιπτώσεις στη ζωή των ντόπιων, των αυτόχθονων φυλών και των ζώων που κατοικούν στην περιοχή. Η ομάδα μπορεί να ανακαλύψει στο τέλος ότι η πραγματική εικόνα απεικονίζει ένα δάσος με ελεγχόμενη κοπή ξύλου και δασοκομία. Ανάλογα με τη φύση των φωτογραφιών, το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άλλα θέματα πέρα από το περιβάλλον.

Το εργαλείο πάρθηκε από: <https://www.cranfield.ac.uk/About/Cranfield/Themes/Energy/Environmental-Impacts>.

φωτογραφίες από Pixabay

Εισπνοή, Εκπνοή

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Ένας χώρος που βρίσκεται σε φυσικό περιβάλλον (πάρκο, δάσος, λίμνη, θάλασσα) – όσο πιο λίγος κόσμος και θόρυβος υπάρχει εκεί, τόσο το καλύτερο. Μπορείτε όμως και να επιλέξετε ένα χώρο που βρίσκεται στην καρδιά της πόλης (το αντίθετο με την αρχική ιδέα πιο πάνω) και όσο πιο θορυβώδη γίνεται
- Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (Post-its)
- Πίνακας/χαρτί flip chart

Περιγραφή του εργαλείου

1. Φροντίστε όπως οι συμμετέχοντες περάσουν κάποιο χρόνο έξω σε ένα φυσικό περιβάλλον. Μόλις φτάσετε εκεί, ζητήστε τους να εξερευνήσουν το φυσικό περιβάλλον και να αφιερώσουν λίγο χρόνο (έως 10 λεπτά) για να καθίσουν ήσυχα, να κλείσουν τα μάτια τους και να πάρουν βαθιές αναπνοές. Αυτό μπορεί να γίνει ελεύθερα και αυθόρμητα, ώστε η τοποθέτηση τους στο στο χώρο να είναι όπως οι ίδιοι οι συμμετέχοντες επιθυμούν (μόνοι τους, σε ζευγάρια, σε μικρές ομάδες κλπ.). Όταν ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να εξερευνήσουν το χώρο, ζητήστε τους να ακούσουν τους ήχους που τους περιβάλλουν και να αναρωτηθούν από πού προέρχονται αυτοί οι ήχοι και τι προκαλεί τυχόν κινήσεις.
2. Όταν περάσουν τα 10 λεπτά, μπορείτε να τους ζητήσετε να «επιστρέψουν» στην πραγματικότητα και να πάτε πίσω στην αίθουσα ή στο χώρο της δραστηριότητας για να συζητήσετε.
3. Η συζήτηση μπορεί να γίνει υπό τη μορφή εξερεύνησης ή στο χώρο που βρίσκονταν οι συμμετέχοντες προηγουμένως. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης μπορείτε να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να γράψουν στα αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its) τα συναισθήματα και τις σκέψεις που έχουν βιώσει, τη σημασία αυτού που έχουν βιώσει και την ευρύτερη εικόνα και έπειτα να τα κολλήσουν στον πίνακα (ή εναλλακτικά βάλτε τους σε συζήτηση ενώ παίρνετε σημειώσεις με τα σημαντικά σημεία που λέχθηκαν/γράφηκαν στον πίνακα για περαιτέρω σκέψη).

Επιπλέον πληροφορίες

Για μια εναλλακτική διαφοροποίηση και ανάλογα με την ομάδα, μπορείτε να εφαρμόσετε ακριβώς την ίδια μέθοδο όπως παραπάνω σε ένα πολυσύχναστο, θορυβώδες και μολυσμένο αστικό περιβάλλον και να δείτε/συγκρίνετε τα αποτελέσματα.

Αξιολόγησε τη Δήλωση

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα

Χρόνος: 25 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα ή χώρος
- Η ερώτηση “Πως μπορούμε να εξαλείψουμε τη ρύπανση;” γραμμένη με μεγάλα γράμματα (σε πλαστικοποιημένο χαρτί, διαφάνεια στο PowerPoint ή στον πίνακα)
- Α4 πλαστικοποιημένες κόλλες με πιθανές απαντήσεις στην ερώτηση (να περιλαμβάνονται παραδείγματα και δηλώσεις με διάφορες μορφές ρύπανσης - του αέρα, του νερού και της γης).

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των δύο ή των τριών.
2. Δώστε στις ομάδες διάφορες δηλώσεις (επισυνάπτονται) με απαντήσεις στην ερώτηση "Πως μπορούμε να εξαλείψουμε τη ρύπανση;".
3. Δώστε λίγο χρόνο στους συμμετέχοντες για να αξιολογήσουν τις δηλώσεις τοποθετώντας τις από τα πάνω (πιο σημαντικές) προς τα κάτω (λιγότερο σημαντικές).
4. Ζητήστε τους να εξηγήσουν τις απόψεις τους για κάθε δήλωση και την όλη διαδικασία.
5. Κάντε συζήτηση και σύνοψη χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - Βρήκατε κάποια δυσκολία κατά την τοποθέτηση των δηλώσεων σε σειρά σημαντικότητας; Εάν ναι, σε ποιο σημείο/ποιες δηλώσεις και γιατί;
 - Χρησιμοποιείτε ήδη κάποιες από αυτές τις λύσεις στην καθημερινή σας ζωή; Ποιες από αυτές και πώς ξεκινήσατε;
 - Σκοπεύετε να εφαρμόσετε/ακολουθήσετε μερικές από αυτές τις λύσεις και γιατί;
 - Υπάρχουν λύσεις εκτός αυτών που παρέχονται και εάν ναι, ποιες;

Επιπλέον πληροφορίες

Οι ομάδες μπορούν να πάρουν δηλώσεις στο ίδιο ακριβώς θέμα ή σε θέματα ελαφρώς τροποποιημένα. Ουσιαστικά, αυτή η δραστηριότητα είναι εξαιρετική για συζήτηση μέσα στις ομάδες και για περαιτέρω συζήτηση μέσα στην ευρύτερη ομάδα, μιας και οι συμμετέχοντες θα μπορούν να εκφράσουν και να δικαιολογήσουν τις απόψεις τους τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό πλαίσιο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ελαφρώς διαφοροποιημένες ερωτήσεις για τις διάφορες ομάδες, όπως “Πώς μπορώ να βοηθήσω στην εξάλειψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης” ή “Πώς οι δράσεις μου συμβάλλουν στη ρύπανση των υδάτων” και να περάσετε από την ίδια διαδικασία, αλλά στο τέλος να ζητήσετε από κάθε ομάδα να συνεισφέρει με τις ιδέες της σε κάθε άλλη ομάδα. Το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλα θέματα αν αλλάξει η ερώτηση και οι πιθανές απαντήσεις.

Με το να πηγαίνουμε στη δουλειά μας με το ποδήλατο ή με τα πόδια	Με το να ανακυκλώνουμε περισσότερο	Με το να αγοράζουμε προϊόντα με περιορισμένο αριθμό συσκευασίας
Με το να αποφεύγουμε να αγοράζουμε προϊόντα από εταιρείες που συμβάλλουν στη ρύπανση	Με το να αγοράζουμε μόνο αυτά που χρειαζόμαστε και με το να αγοράζουμε λιγότερα αναλώσιμα – να αποφεύγουμε όσα δεν χρειαζόμαστε πραγματικά	Με το να ενημερώνουμε τον κύκλο μας για τα υπάρχοντα περιβαλλοντικά ζητήματα και με το να τους ζητάμε/ ενθαρρύνουμε να υιοθετήσουν πιο φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους
Με το να χρησιμοποιούμε λιγότερες πλαστικές σακούλες	Με το να οργανώνουμε διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις και με το να απαιτούμε ανάληψη δράσεων από τις κυβερνήσεις	Μέσω της επιβολής αυστηρών προστίμων και φόρων σε εταιρείες που οι ενέργειες τους είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον
Με το να γίνουμε χορτοφάγοι	Μέσω της εισαγωγής νόμων που απαιτούν εκτεταμένη διαφάνεια από τις εταιρείες σε σχέση με τις δράσεις τους	Με το να χρησιμοποιούμε περισσότερο τα δημόσια μέσα συγκοινωνιών και με το να οδηγούμε λιγότερο

Θεματικό Δέντρο – Μέρος 1

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα!

Χρόνος: 30 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- κόλλες, χρωματιστοί μαρκαδόροι.

Περιγραφή του εργαλείου

Το θεματικό δέντρο είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταγραφή και τη δομή της έρευνας σε ένα συγκεκριμένο θέμα.

1. Σχεδιάστε ένα δέντρο, το οποίο να αποτελείται από μια ορατή ρίζα, έναν κορμό και τα κλαδιά του. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι ο κορμός αντιπροσωπεύει το θέμα / πρόβλημα (πχ τη ρύπανση των υδάτων), η ρίζα αντιπροσωπεύει τις αιτίες του προβλήματος και τα κλαδιά αντιπροσωπεύουν τις συνέπειες ή τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου προβλήματος. Το πρώτο μέρος του εργαλείου θα υλοποιηθεί πριν από τη πραγματοποίηση της έρευνας από τους συμμετέχοντες, στην συνέχεια της διαδικασίας.

2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 3 μικρές ομάδες και δώστε τους χαρτί και χρωματιστούς μαρκαδόρους. Μιας και το θέμα που καλύπτεται σε αυτή την περίπτωση είναι το περιβάλλον, οι ομάδες μπορούν να πάρουν από ένα θέμα η καθεμία (ρύπανση του νερού, ρύπανση του αέρα και ρύπανση της γης). Δώστε χρόνο στις ομάδες να διερευνήσουν το θέμα τους και να απεικονίσουν τις αιτίες του στις ρίζες και τις συνέπειές του στα κλαδιά.

3. Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν τα δέντρα τους, τους προσκαλείτε σε κοινή συζήτηση για τα ευρήματά τους και την κατανόησή τους και προσπαθείτε να παρατηρήσετε οποιεσδήποτε παρόμοιες ρίζες/αιτίες ή αποτελέσματα από τα τρία θέματα τα οποία μπορούν να συζητηθούν περαιτέρω. Το μέρος 1 τελειώνει εδώ με τον διευκολυντή να ζητά από τους συμμετέχοντες και τις ομάδες τους να ψάξουν και να ερευνήσουν περαιτέρω το θέμα.

Επιπλέον πληροφορίες

Η μεθοδολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα, σε ορισμένες περιπτώσεις ο διευκολυντής μπορεί να σχεδιάσει το δέντρο ή να χρησιμοποιήσει μία από τις εκτυπώσεις των προτύπων των δέντρων. Μια άλλη εναλλακτική λύση θα ήταν να χωρίσετε μια μεγαλύτερη ομάδα σε μικρές ομάδες και να τους ζητήσετε να σχεδιάσουν τα δικά τους θεματικά δέντρα και έπειτα να χωρίσουν ένα μεγάλο θέμα σε υπο-θέματα και να τα αναλύσουν.

Μάνταλα Συλλογικού Εαυτού

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα!

Χρόνος: 60 λεπτά.

✓ Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μια κόλλα χαρτί (μέγεθος A0) • Πένες, μολύβια,μπογιές, ψαλίδια, πινέλα, γόμα, διάφανη κολλητική ταινία • Παλιές εφημερίδες και άλλο υλικό που μπορεί να είναι χρήσιμο στην κατασκευή κολλάζ (προαιρετικό).

🗨️ Περιγραφή του εργαλείου

Οι συμμετέχοντες θα δημιουργήσουν ένα μάνταλα με οπτικές παραστάσεις σχετικές με τις αρνητικές επιπτώσεις που δημιουργούν οι ίδιοι στο περιβάλλον, τις θετικές επιδράσεις τους στο περιβάλλον και τους τρόπους μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων που προκαλούν στο περιβάλλον.

Σχήμα 2

1. Πριν από τη δραστηριότητα, πρέπει αν ετοιμάσετε το μάνταλα. Εδώ είναι ένα παράδειγμα ενός μάνταλα που φτιάχτηκε για 8 συμμετέχοντες.

2. Στην αρχή του εργαστηρίου, το μάνταλα θα κοπεί σε κομμάτια (στο σχήμα κομματιών πίτσας) εκτός από το κέντρο του.

3. Δώστε σε κάθε συμμετέχοντα ένα κομμάτι του μάνταλα με τους τρεις καθορισμένους χώρους. Στον μικρότερο χώρο (αυτόν που βρίσκεται κοντά στο κέντρο του μάνταλα) οι συμμετέχοντες θα πρέπει να κάνουν μια ζωγραφιά (ή να δημιουργούν κολλάζ) ο καθένας μόνος του το οποίο θα αντιπροσωπεύει τις αρνητικές επιπτώσεις που δημιουργούν στο περιβάλλον, στον μεσαίο χώρο θα πρέπει να σχεδιάσουν τις θετικές επιπτώσεις που δημιουργούν στο περιβάλλον και στο μεγαλύτερο τους τρόπους με τους οποίους θα μειώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις που δημιουργούν στο περιβάλλον.

4. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες θα αποφασίσουν μαζί για το περιεχόμενο και θα δημιουργήσουν το κέντρο του μάνταλα και θα κολλήσουν όλα τα κομμάτια μαζί με τη χρήση διάφανης ταινίας...

5. Συζητήστε το αποτέλεσμα με ολόκληρη την ομάδα και συγκρίνετε το κομμάτι του κάθε συμμετέχοντα. Προσπαθήστε επίσης να εντοπίσετε πιο συγκεκριμένα ζητήματα στα οποία οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

* Επιπλέον πληροφορίες

Εάν οι συμμετέχοντες είναι πάρα πολλοί, μπορείτε να τους χωρίσετε σε μικρότερες ομάδες και να δημιουργήσετε περισσότερα μάνταλα.

Τι προκαλεί Ρύπανση;

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότεροι!

Χρόνος: 30 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα ή χώρος • Την ερώτηση «Τι προκαλεί ρύπανση του νερού;» γραμμένη με μεγάλα γράμματα (σε πλαστικοποιημένο χαρτί, διαφάνεια PowerPoint ή στον πίνακα) • Μικρά κουτιά ή ανακυκλώσιμα/πλαστικά ποτήρια • Ψήφους για ψηφοφορία (μπορεί να είναι μικρά βοτσαλάκια ή καρύδια) • Χαρτί Α4 με πιθανές απαντήσεις στην ερώτηση

Περιγραφή του εργαλείου

Η γενική ιδέα του εργαλείου είναι να παρουσιάσει στους συμμετέχοντες τις δηλώσεις και έπειτα να τους δώσει τρεις ψήφους και να τους ζητήσει να ψηφίσουν για τις 3 πιο σημαντικές από τις 8 ή τις 10 δηλώσεις.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε ένα κύκλο και ρωτήστε την ερώτηση "Τι προκαλεί τη ρύπανση του νερού;". Ζητήστε τους να την σκεφτούν ο καθένας ξεχωριστά για μερικά δευτερόλεπτα.
2. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μπουν σε ζευγάρια και να συζητήσουν μεταξύ τους. Μετά μπορείτε να τους καλέσετε για ομαδική συζήτηση.
3. Δώστε στους συμμετέχοντες 8-10 δηλώσεις και ζητήστε τους να τις σκεφτούν για να αποφασίσουν ποιες θα ψηφίσουν. Δώστε 3 ψήφους σε κάθε συμμετέχοντα, που θα τους επιτρέψουν να επιλέξουν 3 από τις 8 δηλώσεις. Ζητήστε τους να χρησιμοποιήσουν τις ψήφους τους και να ψηφίσουν για 3 δηλώσεις.
4. Μετά την ψηφοφορία, καταμετρήστε τους ψήφους, κάντε καταγραφή και στο τέλος βρείτε τα ποσοστά (αυτό μπορεί να γίνει αργότερα). Τέλος, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προσφερθούν εθελοντικά και να εξηγήσουν τις επιλογές τους και να ξεκινήσουν τη συζήτηση

Παράρτημα: Λίστα με δηλώσεις

- Βιομηχανικά απόβλητα
- Χρησιμοποιούμε υπερβολικές ποσότητες ορυκτών καυσίμων
- Οι πετρελαιοκηλίδες μολύνουν το νερό σε μεγάλη κλίμακα
- Υπάρχει υπερβολική ζήτηση ορυκτών καυσίμων
- Πολλές χημικές ουσίες χρησιμοποιούνται για την αύξηση της ανάπτυξης ψαριών που μολύνουν το νερό
- Οι μεγάλες βιομηχανίες και οι εταιρείες δεν λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την

πρόληψη της ρύπανσης

- Οι άνθρωποι καταναλώνουν περισσότερο από ό, τι πραγματικά χρειάζονται, ενθαρρύνοντας έτσι έντονη παραγωγή που μολύνει άμεσα ή έμμεσα το νερό
- Υπάρχουν τόσα πολλά συμφέροντα στο εμπόριο ορυκτών καυσίμων
- Δεν υπάρχουν αρκετές διαθέσιμες πληροφορίες για το κοινό σχετικά με τους τρόπους μείωσης της ρύπανσης
- Υπάρχει έλλειψη καθαρών πηγών ενέργειας

Ποιο Περιβαλλοντικό Ζήτημα είμαι;

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 20 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

Αυτοκόλλητες κάρτες με τα ονόματα των συγκεκριμένων περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Περιγραφή του εργαλείου

Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να δώσει ενέργεια στην ομάδα ενώ εξερευνά διαφορετικά περιβαλλοντικά ζητήματα.

1. Δώστε σε κάθε συμμετέχοντα μια αυτοκόλλητη κάρτα με το όνομα ενός περιβαλλοντικού ζητήματος γραμμένο επάνω της. Παράδειγμα ζητημάτων: υπεραλίευση, αποψίλωση δασών, όξυνση των ωκεανών, αύξηση της στάθμης της θάλασσας, στρώμα όζοντος, κλιματική αλλαγή κλπ.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να τοποθετήσουν τις κάρτες τους στα μέτωπά τους χωρίς να κοιτάζουν την κάρτα τους.
3. Οι συμμετέχοντες προσπαθούν ο ένας με τον άλλο να μαντέψουν ποιο περιβαλλοντικό ζήτημα είναι. Για να τα καταφέρουν μπορούν να ρωτούν ο ένας τον άλλο ερωτήσεις σχετικά με το χαρακτηριστικό του ζητήματος, τις αιτίες και τα αποτελέσματά του. Οι άλλοι συμμετέχοντες που θα απαντούν, θα πρέπει να απαντούν μόνο με ναι ή όχι.
4. Η δραστηριότητα πρέπει να ακολουθηθεί από μια σύντομη συζήτηση. Ξεκινήστε με τις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - Ήταν εύκολο ή δύσκολο να μαντέψετε ποια ζητήματα είστε και πώς καταφέρατε να μάθετε τελικά;
 - Υπήρχαν ζητήματα τα οποία δεν γνωρίζατε και εάν ναι, ποια είναι αυτά; (Σε αυτό το σημείο ο διευκολυντής πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσει και/ή να δώσει λεπτομέρειες και παραδείγματα)
 - Σας επηρεάζουν προσωπικά κάποια από αυτά τα ζητήματα; Ποια και πώς σας επηρεάζουν;
 - Επηρεάζετε ή μπορείτε να επηρεάσετε κάποια από αυτά τα ζητήματα; Η επιρροή που ασκείτε είναι θετική ή αρνητική;

Επιπλέον πληροφορίες

Το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και με/για άλλα θέματα, αλλά θα πρέπει να δημιουργήσετε και να τοποθετήσετε διαφορετικά θέματα στις κάρτες.

Ανάλυση Προϊόντος

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότεροι!

Χρόνος: 50 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Οποιοδήποτε είδος προϊόντων - από προϊόντα καθαρισμού του σπιτιού και προϊόντα υγιεινής και σώματος μέχρι συσκευασίες τροφίμων και άλλα διαθέσιμα αναλώσιμα.
- Παγκόσμιος χάρτης
- Εικόνες μολυσμένων περιοχών (προαιρετικά)
- Εικόνα της διαδικασίας παραγωγής (προαιρετικό)
- Υλικά και πόροι για την παραγωγή ορισμένων προϊόντων.

Περιγραφή του εργαλείου

- Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και δώστε σε κάθε ομάδα ένα διαφορετικό προϊόν. Ζητήστε τους να αναλύσουν τα βασικά συστατικά που περιέχονται στο προϊόν (κυρίως στα τρόφιμα), τη συσκευασία όσον αφορά την ανακύκλωση, τα στρώματα συσκευασίας και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη διάθεση αυτών των προϊόντων.
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να βρουν πληροφορίες στο διαδίκτυο (αν είναι δυνατόν) σχετικά με το από πού προέρχονται τα διάφορα συστατικά του προϊόντος τους. Ο χάρτης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δείξει την απόσταση που έχει διανύσει ένα συγκεκριμένο προϊόν και τη σύνδεση μεταξύ των χωρών παραγωγής και πώλησης.
- Χρησιμοποιήστε τις εικόνες της παραγωγής για να δείξετε τη διαδικασία παραγωγής κάθε προϊόντος για να αυξήσετε την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις διαδικασίες που σχετίζονται με τη συσκευασία, την κατασκευή κλπ.
- Χρησιμοποιήστε τις εικόνες των μολυσμένων περιοχών για να δείξετε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη διάθεση ορισμένων αντικειμένων (π.χ. συσκευασία οδοντόκρεμας κ.λπ.)
- Ξεκινήστε συζήτηση χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - ο Η παραγωγή των χρησιμοποιούμενων υλικών συνιστά (μικρή ή μεγάλη) περιβαλλοντική απειλή;
 - ο Η παραγωγή πλαστικών συσκευασιών αποτελεί περιβαλλοντική απειλή;
 - ο Πώς φτιάχνεται αυτό το προϊόν;
 - ο Πώς μπορεί να διατεθεί αργότερα;

Επιπλέον πληροφορίες

Ως ένα συγκεκριμένο παράδειγμα μπορούμε να πάρουμε την οδοντόκρεμα – ένα καθημερινό προϊόν με πολλά συστατικά. Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να προσδιορίσουν τα κύρια συστατικά, να διεξάγουν μια βασική έρευνα σχετικά με την παραγωγή τους και την πηγή των υλικών. Μπορούν να αντιστοιχίσουν τα ευρήματά τους με το χάρτη και να παρατηρήσουν την προέλευση τους και να παρατηρήσουν επίσης μερικές φωτογραφίες από τα εργοστάσια που συμμετέχουν στην παραγωγή.

Από την Ρύπανση στη Λύση

 Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

 Χρόνος: 30 λεπτά.

 Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Πλαστικοποιημένες κάρτες που απεικονίζουν τις αιτίες, τα αποτελέσματα και τις λύσεις αναφορικά με την ρύπανση του περιβάλλοντος • Μεγαλύτερες κάρτες με το όνομα των προβλημάτων • Blue tack

 Περιγραφή του εργαλείου

Η δραστηριότητα έχει σχεδιαστεί για να φιλοξενήσει μια ποικιλία θεμάτων που περιλαμβάνουν το θέμα, τους πιθανούς λόγους για την εμφάνισή του, τα αποτελέσματα/επιπτώσεις του και τις πιθανές λύσεις που μπορούν να εντοπιστούν για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος.

1. Προετοιμάστε τις κάρτες και διασκορπίστε τις σε ένα τραπέζι ή στο πάτωμα.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να πάρουν κάρτες τυχαία, να τις διαβάσουν και να αρχίσουν συζήτηση με άλλους συμμετέχοντες και να δουν αν οι κάρτες τους ταιριάζουν.
3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κολλήσουν (χρησιμοποιώντας blu-tack) τις κάρτες τους σε έναν τοίχο ή στον πίνακα και να δημιουργήσουν έναν οπτικό χάρτη του τρόπου με τον οποίο προκαλούνται τα προβλήματα και πώς μπορούν ενδεχομένως να λυθούν. Η δραστηριότητα απαιτεί συζήτηση και σκέψη εκ μέρους των συμμετεχόντων, η οποία μπορεί να οδηγήσει στον εντοπισμό περισσότερων λύσεων σε διάφορα προβλήματα. Επιτρέψτε στους συμμετέχοντες να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο εάν είναι δυνατόν, ώστε να μπορέσουν να εντοπίσουν όρους και διαδικασίες. Παράδειγμα:
Οι συμμετέχοντες θα επιλέξουν, για παράδειγμα, μια κάρτα που θα γράφει "Τα βιομηχανικά απόβλητα καταλήγουν στον ωκεανό". Ένας άλλος συμμετέχοντας θα έχει μια κάρτα που θα γράφει "Θάνατος υδρόβιων ζώων" και κάπου στην ομάδα θα υπάρχει μια κάρτα που θα γράφει "Δοκιμάστε να αγοράσετε περιβαλλοντικά ασφαλή καθαριστικά υγρά". Αυτοί οι τρεις συμμετέχοντες έχουν τις κάρτες για την αιτία προβλημάτων και για τη λύση και μπορούν αυτές να ομαδοποιηθούν στον τοίχο γύρω από το ζήτημα της «ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ».
4. Αφού ολοκληρωθεί η δραστηριότητα, συζητήστε με τους συμμετέχοντες για το τι έμαθαν, τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν καθ'όλη τη διάρκεια της άσκησης, την πολυπλοκότητα των ζητημάτων κτλ. Μπορείτε να συζητήσετε την αποτελεσματικότητα των διαφόρων λύσεων που προτάθηκαν και να ανταλλάξετε ιδέες για άλλες λύσεις, αλλά και να συζητήσετε τον αντίκτυπο της προσωπικής συμπεριφοράς των συμμετεχόντων όσον αφορά στο ζήτημα που συζητάτε.

 Επιπλέον πληροφορίες

Ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας των συμμετεχόντων, μπορείτε να αποφασίσετε να περιορίσετε τη δραστηριότητα σε μόνο μερικά ζητήματα και όχι σε όλα – όσο περισσότερα θέματα περιλαμβάνονται τόσο πιο περίπλοκη γίνεται η άσκηση.

Να έχετε υπόψη ότι η δραστηριότητα είναι πολυδιάστατη, πράγμα που σημαίνει ότι μπορεί να υπάρχουν συνηθισμένοι λόγοι για ένα πρόβλημα και διάφορες πιθανές λύσεις.

Ρύπανση πετρελαίου από τις βιομηχανίες πετρελαίου (τακτική ναυτιλία, απορροή και απόρριψη πετρελαίου στις ωκεάνιες επιφάνειες).	Ρύπανση Υδάτων	Θάνατος υδρόβιων ζώων	Σταματήστε να χύνετε διάφορα χημικά, έλαια, χρώματα και φάρμακα μέσα στο νεροχύτη ή την τουαλέτα.	
		Διαταραχή των αλυσίδων τροφίμων.		
		Ασθένειες (ηπατίτιδα, χολέρα).	Αρχίστε να αγοράζετε υγρά καθαρισμού που είναι ασφαλή για το περιβάλλον.	
Βιομηχανικά απόβλητα όπως: Θείο, Αμίαντος, Μόλυβδος και Υδράργυρος, Έλαια, Νιτρικά και Φωσφορικά.		Καταστροφή οικοσυστημάτων.		
Αποχέτευση και λύματα.				Να πετάτε τα σκουπίδια στους κατάλληλους καλάθους.
Ατμοσφαιρική εναπόθεση (ρύπανση των υδάτινων σωμάτων από την ατμοσφαιρική ρύπανση).			Χρήση του νερού με σύνεση	
Απόρριψη αποβλήτων στον ωκεανό και τη θάλασσα.			Αποφυγή χρήσης φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων.	
Υπόγεια αποθήκευση προϊόντων πετρελαίου και διαρροές σωλήνων				
Μη βιώσιμη αλιεία	Υπεραλίευση	Άδελγη αλιεία (ghost-fishing) (όταν χαμένος ή εγκαταλελειμμένος εξοπλισμός ψαρέματος συνεχίζει να παγιδεύει ψάρια)	Πίεση προς τις κυβερνήσεις να παρακολουθούν και να τιμωρούν εταιρείες που αλιεύουν με μη βιώσιμο τρόπο.	
Η υπερβολική αλιευτική δραστηριότητα των εταιρειών αλιείας.		Ρύπανση		
Οικονομικές και επισιτιστικές ανάγκες		Μείωση της βιοποικιλότητας		
		Αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στις μικρές επιχειρήσεις.		
		Καταστροφή οικοσυστημάτων		Προσπάθεια να μειώσουμε τη ζήτηση ψαριών.

Αστικοποίηση	Έλλειψη νερού σε παγκόσμιο επίπεδο	Έντομα όπως τα κουνούπια που μπορούν να εξαπλώσουν ελονοσία σε ακίνητο, βρώμικο νερό.	Χρήση του νερού με σύνεση
Ρύπανση			Εμπλοκή σε εκστρατείες και οργανισμούς που αποσκοπούν στη διατήρηση του νερού.
Καταστροφή της βλάστησης και αποψίλωση δασών		Οι άνθρωποι που δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό μπορούν να μολυνθούν από διάφορες ασθένειες (απειλητικές ακόμα και για τη ζωή) αφού πίνουν βρώμικο.	
Κλιματική αλλαγή		Πολύ έντονα θέματα υγιεινομίας. Το νερό είναι απαραίτητο για την καλλιέργεια φυτών και την αναπαραγωγή των ζώων, έτσι η έλλειψή του οδηγεί σε πείνα. Σε πολλές χώρες τα παιδιά είναι υπεύθυνα για να φέρνουν νερό στην οικογένεια (για να το κάνουν, πρέπει να περπατούν για αρκετά χιλιόμετρα), γεγονός που μειώνει το χρόνο που πρέπει να βρίσκονται στο σχολείο τους. Αρνητική επίδραση στην οικονομία.	
Απορρόφηση του CO ₂ από το νερό.	Οξείδωση των Ωκεανών	Αλλαγή οικοσυστημάτων που αποτελούνται από ασβεστόλιθους.	Τερματισμός των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα..
		Μείωση της ικανότητας των ωκεανών για την εκτέλεση του ρόλου τους ως απορροφητήρες άνθρακα.	Μετακίνηση των επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
		Η διάλυση των κελυφών ενδέχεται να μεταβάλει τους ιστούς των τροφίμων.	Πρέπει να επιβληθεί βιώσιμη αλιεία για τη μείωση της υπεραλίευσης και των καταστροφικών αλιευτικών πρακτικών.
		Οικονομικές Απώλειες.	Ενημέρωση για ότι συμβαίνει στους ωκεανούς.

Οικιακές πηγές	Ηχορύπανση	Πρόβλημα ακοής	Ηχομονωτικά δωμάτια για θορυβώδεις μηχανές σε βιομηχανικές και κατασκευαστικές εγκαταστάσεις.
Κοινωνικές εκδηλώσεις		Άγχος και αντίδραση στρες.	
Εμπορικές και βιομηχανικές δραστηριότητες		Πονοκέφαλοι, ευερεθιστότητα και νευρική κατάσταση, αίσθημα κόπωσης και μείωση της αποτελεσματικότητας της εργασίας.	Απαγόρευση της χρήσης κόρνων με ενοχλητικούς ήχους, μοτοσικλέτες με κατεστραμμένους σωλήνες εξάτμισης, θορυβώδη φορτηγά.
Μεταφορά		Τραυματισμοί και θάνατοι φαλαινών και άλλων θαλάσσιων ζώων.	Η τοποθέτηση βιομηχανιών που κάνουν έντονο θόρυβο, αεροδρομίων, σταθμών λεωφορείων και σιδηροδρομικών σταθμών μακριά από κατοικημένες περιοχές.
Εκπομπές από βιομηχανίες και κατασκευαστικές δραστηριότητες.	Ρύπανση του αέρα	Όξυνση (συνεχιζόμενη μείωση του pH των ωκεανών της Γης)	Πράσινη ενέργεια.
Καύση ορυκτών καυσίμων.		Ευτροφισμός (όταν το περιβάλλον εμπλουτίζεται με θρεπτικά συστατικά.)	Ενεργειακά αποδοτικά αυτοκίνητα.
		Τροποσφαιρικό Όζον (Συγκέντρωση όζοντος στην επιφάνεια του εδάφους)	
Οικιακά και γεωργικά χημικά.		Ερεθισμός στα μάτια, τη μύτη και το λαιμό, λοιμώξεις του ανώτερου αναπνευστικού, πονοκέφαλοι, ναυτία, αλλεργικές αντιδράσεις, χρόνιες αναπνευστικές ασθένειες, καρκίνος του πνεύμονα, καρδιακές παθήσεις, βλάβες στον εγκέφαλο, στα νεύρα, στο ήπαρ ή στα νεφρά.	Λιγότερο ρυπογόνες δραστηριότητες παραγωγής.
			Χρήση τα μέσα μαζικής μεταφοράς ή ποδήλατο αντί για αυτοκίνητο.
			Χρήση της ενέργειας στο σπίτι και το χώρο εργασίας με σύνεση.
			Ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση πραγμάτων.

Απόβλητα που παράγονται από καλλιέργειες, τη ζωική κοπριά και υπολείμματα από τις φάρμες.	Ρύπανση της γης	Προβλήματα υγείας στο ανθρώπινο αναπνευστικό σύστημα, στο δέρμα και διάφοροι τύποι καρκίνου.	Μείωση αποβλήτων. Επαναχρησιμοποίηση προϊόντων που είναι επαναχρησιμοποιήσιμα (μπουκάλια, πλαστικές σακούλες, ρούχα).
Χημικά υπολείμματα από παρασιτοκτόνα, λιπάσματα και εντομοκτόνα.		Οι χώροι υγειονομικής ταφής είναι πηγές κακοσμίας, μπορούν να μολύνουν τον αέρα ενώ γίνεται καύση, και είναι χώροι στους οποίους μένουν έντομα και αρουραίοι άρα μπορούν να εξαπλωθούν ασθένειες.	Ανακύκλωση.
Οι στάχτες που παράγονται ενώ τα απόβλητα και τα στερεά καύσιμα καίγονται.			Κομποστοποίησης.
Εξόρυξη.			Αγορά βιοδιασπώμενων προϊόντων.
Σκουπίδια ή απόβλητα.			Κατανάλωση βιολογικών τροφίμων που καλλιεργούνται χωρίς φυτοφάρμακα.
Αποψίλωση των δασών.			Φύλαξη όλων των υγρών χημικών και των αποβλήτων σε δοχεία που είναι ανθεκτικά στη διαρροή.
Χημικά και πυρηνικά εργοστάσια.			Αποφυγή χρήσης φυτοφαρμάκων
Διυλιστήρια πετρελαίου.			Αγορά προϊόντων που έχουν περιορισμένο αριθμό συσκευασίας.
Πηγές κατασκευής.			Δεν ρίχνουμε λάδι κινητήρα στο έδαφος.
Επεξεργασία λυμάτων. Βιομηχανικές πηγές.			Χρήση δίσκου συλλογής για τη συλλογή του λαδιού κινητήρα.
Ηλεκτρονικές διαφημιστικές πινακίδες και εμπορικά κέντρα.	Φωτορύπανση	Επιπτώσεις στην υγεία όπως: ανωμαλίες στην όραση, καταπόνηση των ματιών, απώλεια της όρασης και άγχος.	Μείωση της αυξανόμενης ποσότητας των φωτών μέσω της χρήσης φωτισμού νέας τεχνολογίας.
Γήπεδα νυκτερινών αθλημάτων		Τα τεχνητά φώτα μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τις ζωές των θαλάσσιων χελωνών και να αποσπάσουν τα ζώα που ζουν κοντά στους δρόμους όπως τα ελάφια - κατά συνέπεια μπορούν να τα οδηγήσουν στο θάνατο από αυτοκινητιστικό ατύχημα.	Ο καθένας από εμάς μπορεί να μειώσει τη χρήση του φωτός, να χρησιμοποιεί φώτα με αισθητήρα κινήσεων και να εξοικονομεί ενέργεια από το φως.
Φώτα δρόμων και φώτα αυτοκινήτων			
Δημόσια Πάρκα, Αεροδρόμια και δημόσιοι χώροι.			
Κατοικημένες περιοχές.		Απόβλητα πόρων (όπως πετρέλαιο και άνθρακας) που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας.	

Οικιακά λύματα.	Υδατικά Λύματα	Ρύπανση και έλλειψη νερού	Μείωση του όγκου των λυμάτων (μέσω του σχεδιασμού νέων νόμων, πολιτικών και προάσπιση(advocacy)).
		Ευτροφισμός γλυκών υδάτινων σωμάτων και ωκεανών.	Άμεση απορρόφηση των λυμάτων.
		Αρνητικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα.	Ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση
		Ασθένειες που σχετίζονται με το νερό	Επεξεργασία λυμάτων πριν από την εκροή τους στο περιβάλλον
Μη-οικιακά λύματα (νερό από πλημμύρες, νερό από βροχή, νερό από πισίνες, νερό από συνεργεία αυτοκινήτων και κέντρα καθαρισμού κλπ.).	Κλιματική αλλαγή	Αύξηση της στάθμης της θάλασσας και του νερού.	Προστατεύουμε και φυτεύουμε δέντρα.
			Ανακύκλωση, μείωση και επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων
		Περισσότερο ακραίες καιρικές συνθήκες.	Μείωση εκπομπών co2 (χρησιμοποιούμε το λεωφορείο, το ποδήλατο και τα πόδια μας αντί για αυτοκίνητο)
		Παραμόρφωση των φυσικών οικοτόπων και των ζώων πολλών φυτών και ζώων.	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
Παραγωγή υπερβολικών ποσοτήτων και κακή διαχείριση αποβλήτων.	Κακή διάθεση απορριμμάτων	Μόλυνση επιφανειακών υδάτων.	Ανακύκλωση, μείωση και επαναχρησιμοποίηση
		Μόλυνση του εδάφους.	
		Μόλυνση του αέρα.	
		Προβλήματα υγείας.	
		Εκχυλίσματα (επιβλαβές υγρό που σχηματίζεται ως νερό που διοχετεύεται μέσω μολυσμένων περιοχών).	
		Κακές συνθήκες διαβίωσης στις πόλεις γεμάτες με απόβλητα.	
		Έλλειψη εσόδων από την ανακύκλωση.	
Ακραίες καιρικές συνθήκες και αλλαγή του κλίματος.	Πείνα και ο υποσιτισμός	Ασθένειες και θάνατοι.	Υποστήριξη προς τους οργανισμούς που ασχολούνται με το θέμα.
Πόλεμοι και συγκρούσεις.		Μετανάστευση και κοινωνικά θέματα.	
Φτώχεια.		Αρνητική επίδραση στην οικονομία.	

Παραγωγή ξυλείας	Αποψίλωση δασών	Καταστροφή/ διάβρωση εδάφους.	Συμμετοχή σε οργανισμούς, ομάδες φροντίδας δασών και ομάδες άσκησης πίεσης που στοχεύουν να βοηθήσουν στη φροντίδα του φυσικού μας πλούτου
Δημιουργία χώρου για ανθρώπινη διαμονή και αστικοποίηση.		Απώλεια της βιοποικιλότητας.	
Δημιουργία χώρων για εξόρυξη.		Αρνητική επίδραση στην ατμόσφαιρα και τα υδάτινα σώματα	Μείωση της χρήσης τεχνητών αντικειμένων, ανακυκλώνουμε περισσότερο και επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων
		Κλιματική αλλαγή.	
Κλιματική αλλαγή	Υποβάθμιση και κατακερματισμός των δασών	Καταστροφή/ διάβρωση εδάφους	Συμμετοχή σε οργανισμούς, ομάδες φροντίδας δασών και ομάδες άσκησης πίεσης που στοχεύουν να βοηθήσουν στη φροντίδα του φυσικού μας πλούτου
Πυρκαγιές στο δάσος		Απώλεια της βιοποικιλότητας.	
		Αρνητική επίδραση στην ατμόσφαιρα και τα υδάτινα σώματα	Μείωση της χρήσης τεχνητών αντικειμένων, ανακυκλώνουμε περισσότερο και επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων
Παράσιτα και ασθένειες		Κλιματική αλλαγή.	
Χημικά από αυτοκίνητα, σταθμούς παραγωγής ενέργειας και εκπομπές εργοστασίων..	Μείωση του όζοντος	Καρκίνος του δέρματος	Μείωση της χρήσης CFCs
		Καταρράκτης	
		Αρνητικές επιπτώσεις στο φυτοπλαγκτόν και στα στάδια ανάπτυξης ψαριών, γαρίδων, καβουριών, αμφιβίων και άλλων ζώων.	
		Αρνητική επίδραση στα υδάτινα οικοσυστήματα.	
		Αρνητικές επιδράσεις στους βιογεωχημικούς κύκλους.	

Θεματικό Δέντρο – Μέρος 2

 Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

 Χρόνος: 20 λεπτά.

 Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλες κόλλες flip chart ή πίνακα • Χρωματιστοί μαρκαδόροι • Flip charts από το ίδιο εργαλείο στο Μέρος 1.

Περιγραφή του εργαλείου

 Το θεματικό δέντρο είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταγραφή και τη δομή μιας έρευνας σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Χρησιμοποιεί ένα δέντρο που αποτελείται από μια ορατή ρίζα, έναν κορμό και τα κλαδιά. Ο κορμός αντιπροσωπεύει το θέμα/ πρόβλημα (πχ τη ρύπανση των υδάτων), η ρίζα αντιπροσωπεύει τις αιτίες του προβλήματος και τα κλαδιά τα αποτελέσματα ή τις επιπτώσεις του συγκεκριμένου προβλήματος. Το πρώτο μέρος του εργαλείου θα υλοποιηθεί πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας από τους συμμετέχοντες.

1. Σε συνέχεια του Μέρους 1, οι συμμετέχοντες στις αντίστοιχες ομάδες τους διεξάγουν έρευνα για τα θέματα που συζητήθηκαν στο Μέρος 1.
2. Ζητήστε τους συμμετέχοντες να χρησιμοποιήσουν ένα νέο (άδειο) δέντρο για να καταγράψουν τα ευρήματα αυτής της έρευνας. Ο στόχος της τρέχουσας δραστηριότητας είναι να ακολουθήσει και να παρατηρήσει εάν έχουν υπάρξει διαφορές από όταν οι ομάδες είχαν διεξαγάγει την έρευνά τους.
3. Το δέντρο από το Μέρος 1 θα πρέπει να παρουσιάζεται δίπλα στο νέο. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να αφιερώσουν λίγο χρόνο για να εξετάσουν τις διαφορές στις αντιλήψεις τους και στις απόψεις τους και να τις συγκρίνουν με τα όσα έχουν ανακαλύψει.
4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τα ευρήματά τους και να προσπαθήσουν να βρουν τις ομοιότητες στις αιτίες και τα αποτελέσματα κάθε προβλήματος. Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ του προ-ερευνητικού και του μετα-ερευνητικού δένδρου; Εάν υπήρχαν διαφορές, από πού προέρχονται; Ποιες ήταν οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την έρευνα του (των) θέματος (ων); Υπάρχουν διασυνδέσεις; Εάν ναι, ποιες μπορούν να εντοπιστούν;

Επιπλέον πληροφορίες

 Μια άλλη εναλλακτική λύση θα ήταν να χωρίσετε μια μεγαλύτερη ομάδα σε μικρότερες ομάδες και να τους ζητήσετε να σχεδιάσουν τα δικά τους θεματικά δέντρα και να χωρίσουν ένα μεγάλο θέμα σε υπο-θέματα και να τα αναλύσουν. Αυτή η μεθοδολογία είναι η ίδια με αυτή του μέρους 1.

Νέα από το Μέλλον!

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 40 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλες κόλλες flip chart • Χρωματιστούς μαρκαδόρους

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες και ζητήστε τους να σκεφτούν ιδέες για τίτλους ειδήσεων που θα είναι ορατοί στις εφημερίδες τα επόμενα 30 χρόνια και θα αφορούν το περιβάλλον (όσον αφορά την πρόοδο ή την καταστροφή, τις νέες πολιτικές κ.λπ.). Προκειμένου οι συμμετέχοντες να βρουν ιδέες για μελλοντικούς τίτλους, θα πρέπει να φανταστούν ορισμένα σενάρια (μερικά από τα οποία μπορεί να σχετίζονται με αυτά που έχουν μάθει για το περιβάλλον από προηγούμενες δραστηριότητες). Για παράδειγμα, μπορεί να τους ζητηθεί να φανταστούν ότι υπήρξε μια στροφή προς εναλλακτικές πηγές ενέργειας, η οποία οδήγησε σε σημαντική μείωση της χρήσης πετρελαίου. Αλλά μπορούν επίσης να φανταστούν το ακριβώς αντίθετο.
2. Αφού αφήσετε 10 λεπτά για ιδεοθύελλα, δώστε στις ομάδες 10 λεπτά για να γράψουν τις ιδέες τους στα flipchart και τοποθετήστε τα στον τοίχο.
3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να εξετάσουν όλους τους τίτλους και να μοιραστούν τις σκέψεις τους. Τι τίτλους φαντάζονται; Υπάρχουν περισσότεροι θετικοί ή περισσότεροι αρνητικοί τίτλοι και γιατί; Υπάρχουν πιο ρεαλιστικοί ή λιγότερο ρεαλιστικοί τίτλοι και γιατί; Πώς πιστεύουν ότι μπορούν να επιτευχθούν οι θετικοί τίτλοι και να αποφευχθούν οι αρνητικοί;

Επιπλέον πληροφορίες

Κατά τη διάρκεια της ιδεοθύελλας, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να περάσουν από μια υποθετική διαδικασία σχεδιασμού δράσης. Το ερώτημα «πώς» είναι πολύ σημαντικό από την άποψη ότι επιτρέπει στους συμμετέχοντες να σκεφτούν ιδέες για πιθανές ενέργειες που μπορούν να ληφθούν υπόψη. Αυτός ο τύπος ερώτησης προσθέτει στο «οπλοστάσιο» δραστηριοτήτων του βήματος 4, καθώς επιτρέπει στους συμμετέχοντες να κατανοήσουν διάφορες δράσεις που ενδεχομένως θα εφαρμοστούν στο βήμα 5.

Η Μάχη του Ποταμού

 Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

 Χρόνος: 45 λεπτά.

 Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Κάρτες με περιγραφές κάθε ρόλου (προαιρετικό) • Λίστα επιχειρημάτων (προαιρετικό)

Περιγραφή του εργαλείου

Η δραστηριότητα βασίζεται στην ιδέα του παιχνιδιού ρόλου. Οι συμμετέχοντες θα διαπραγματευτούν με άλλους και θα προσπαθήσουν να επηρεάσουν ο ένας τον άλλον.

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τέσσερις υπο-ομάδες

Η **πρώτη υποομάδα** αποτελείται από εκπροσώπους του μεγάλου εργοστασίου που παράγει οδοντόκρεμα (ή οποιοδήποτε άλλο προϊόν) από το οποίο τα χημικά καταλήγουν σε κοντινό ποτάμι. Σκοπός των αντιπροσώπων του εργοστασίου είναι να διατηρηθεί η σημερινή κατάσταση αμετάβλητη. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συζητήσουν εντός της ομάδας για τους λόγους που η τρέχουσα κατάσταση είναι ικανοποιητική, ποια είναι τα οφέλη και ποια επιχειρήματα θα χρησιμοποιήσουν για να μην επηρεαστούν από την τοπική κοινότητα και τους οργανισμούς που προστατεύουν το περιβάλλον. Γνωρίζουν, ωστόσο, ότι οι πρακτικές τους δεν είναι ούτε κατάλληλες ούτε νόμιμες.

Η **δεύτερη υποομάδα** αποτελείται από εκπροσώπους οργανώσεων που προστατεύουν το περιβάλλον και ανησυχούν για την εξαφάνιση των ψαριών στον ποταμό και στη θάλασσα. Έχουν πραγματοποιήσει έρευνες πεδίου και μελέτησαν τη χημική σύνθεση του νερού. Είναι πεπεισμένοι ότι η δραστηριότητα του εργοστασίου είναι η αιτία της θνησιμότητας των ψαριών και της ασθένειας των ανθρώπων σε ένα κοντινό χωριό. Στόχος τους είναι να επηρεάσουν το εργοστάσιο να μην μολύνει τον ποταμό.

Οι συμμετέχοντες στην **τρίτη υποομάδα** είναι εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας που ζει δίπλα στον ποταμό και ξεκίνησε πρόσφατα να πάσχει από πολλά προβλήματα υγείας. Στόχος των εκπροσώπων της τοπικής κοινότητας είναι να βρουν την καλύτερη λύση για το κοινοτικό τους πρόβλημα. Από τη μια πλευρά, όλο και περισσότεροι άνθρωποι έξω από το χωριό τους έχουν προβλήματα υγείας και υπάρχουν υπόνοιες ότι οφείλονται στις δραστηριότητες του εργοστασίου, από την άλλη πλευρά, οι περισσότεροι από τους κατοίκους είναι υπάλληλοι του εργοστασίου και θέλουν να διατηρήσουν την εργασία τους.

Τέλος, η **τέταρτη ομάδα** θα εκπροσωπεί τις τοπικές αρχές (κυβέρνηση, αστυνομία). Η ομάδα είναι κάπως ουδέτερη, αλλά μπορεί να επηρεαστεί από τους εκπροσώπους της τοπικής κοινότητας προκειμένου να απαγορεύσει τις δραστηριότητες του εργοστασίου, οι οποίες είναι επιζήμιες για τη συνολική ευημερία του χωριού. Από την άλλη πλευρά, θα μπορούσαν να δωροδοκηθούν από το εργοστάσιο και όλους τους βασικούς ενδιαφερόμενους που μπορεί να έχουν μερίδιο.

2. Αφού σχηματιστούν οι ομάδες και τους δοθούν οδηγίες με τους ρόλους τους, αφήστε τους συμμετέχοντες 15 λεπτά για να προετοιμάσουν τα επιχειρήματα τους και να επιλέξουν τους εκπροσώπους τους που θα μιλούν (προαιρετικά). Στη συνέχεια οι ομάδες θα διαπραγματευτούν μεταξύ τους.

3. Αφήστε τους συμμετέχοντες να διαπραγματευτούν τους ρόλους τους μέχρι να καταλήξουν σε συμφωνία ή μέχρι να εξαντληθούν τα επιχειρήματα.

4. Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να βγουν από τους ρόλους τους και να συζητήσουν τι συνέβη. Είναι ικανοποιητικό το αποτέλεσμα της συνεδρίασης και για ποια ομάδα; Ήταν καλή η επιχειρηματολογία; Μήπως η συζήτηση επέτρεψε να δούμε το θέμα από μια άλλη οπτική γωνία και να κατανοήσουμε τα προβλήματα άλλων ομάδων; Ήταν ρεαλιστική η συνάντηση και πώς επιλύονται συνήθως τα ζητήματα όπως αυτό; Οι συμμετέχοντες γνωρίζουν παρόμοιες περιπτώσεις στην πραγματική ζωή με προβλήματα που έχουν επιλυθεί; Εάν ναι, πώς;

Καθάρισε το!

Βήμα: Πέντε-Δράσε

Χρόνος: 50 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Τσάντες για συλλογή σκουπιδιών και ανακυκλώσιμων υλικών • Γάντια μιας χρήσης (ή γάντια πολλαπλών χρήσεων) • Εικόνες για κινητοποίηση: περιοχές με ρύπανση, πριν και μετά (προαιρετικό)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Μαζί με τους συμμετέχοντες βρείτε μια περιοχή που χρειάζεται καθαρισμό (θα μπορούσε να είναι ένα τοπικό πάρκο ή μια παραλία), ή ακόμα και έναν πολυσύχναστο δρόμος όπου οι άνθρωποι μπορούν να δουν τη δράση σας και ενδεχομένως να επηρεαστούν.
2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες και ξεκινήστε τη διαδικασία καθαρισμού. Δώστε σαφείς οδηγίες για το διαχωρισμό των απορριμμάτων από τα ανακυκλώσιμα υλικά.
3. Αφού καθαριστεί η επιλεγμένη περιοχή, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μιλήσουν για το πώς αισθάνονται σχετικά με τη διαδικασία, τι νομίζουν ότι θα μπορούσε να γίνει για να ενθαρρυνθεί την ύπαρξη καθαρότερων δημόσιων χώρων. Ζητήστε συγκεκριμένες ιδέες. Επιλέξτε εθελοντές για να ακολουθήσετε αυτές τις ιδέες.

Επιπλέον πληροφορίες

Μετά τη δραστηριότητα, μπορεί να είναι μια καλή ευκαιρία να δημιουργηθεί ένας κατάλογος συστάσεων για περαιτέρω ενέργειες - πχ απαίτηση από τους δήμους (σχολική διοίκηση) να έχουν περισσότερους κάδους για ανακύκλωση σε υπαίθριους χώρους (πεζόδρομοι, πάρκα, παραλία κλπ.).

Φυλάξτε τα συλλεγμένα ανακυκλώσιμα υλικά μιας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην επόμενη άσκηση.

Μην Σπαταλές τα Απόβλητα!

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Πέντε – Δράσε!

Χρόνος: 110 λεπτά (20 λεπτά για το μέρος 1 και 90 λεπτά για το μέρος 2)

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

• Τενεκεδάκια, χαρτοκιβώτια, μεταλλικά κιβώτια και άλλα ανακυκλώσιμα υλικά. • Γόμα, καρφιά, σφυριά, ψαλίδια. • Δημιουργικές ιδέες που συγκεντρώθηκαν από διάφορες πηγές (φωτογραφίες, άρθρα, βίντεο στο Youtube).

Περιγραφή του εργαλείου

Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να βρουν νέους τρόπους επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων και στη συνέχεια να δημιουργήσουν δικές τους χειροτεχνίες από χρησιμοποιημένα και ανακυκλώσιμα υλικά που θα συγκεντρωθούν από συγκεκριμένες περιοχές που επισκέφτηκαν σε προηγούμενες δραστηριότητες.

1. Κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους της δραστηριότητας, χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 3 μικρότερες υποομάδες. Κάθε υποομάδα θα λάβει διάφορα αντικείμενα (όπως: πληκτρολόγια που δεν λειτουργούν, καλύμματα φιαλών, πλαστικά μπουκάλια, γυάλινες φιάλες, παλιές εφημερίδες, ελατήρια στρώματος, καλώδια).

Η **πρώτη ομάδα** θα πρέπει να φανταστεί ότι είναι μηχανικοί και να καταλήξει σε όσο το δυνατόν περισσότερους τρόπους επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης των αντικειμένων που έχει.

Η **δεύτερη ομάδα** θα πρέπει να φανταστεί ότι είναι καλλιτέχνες και σχεδιαστές και να σχεδιάσουν όσο το δυνατόν περισσότερους τρόπους επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης των αντικειμένων που έχει.

Η **τρίτη ομάδα** θα πρέπει να φανταστεί ότι έχουν ναυαγήσει σε ένα έρημο νησί και πρέπει να δημιουργήσουν το νέο περιβάλλον διαβίωσης τους χρησιμοποιώντας τα αντικείμενα που έχει.

2. Στο δεύτερο μέρος της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα δημιουργήσουν μεμονωμένα ή σε υποομάδες ένα οποιοδήποτε αντικείμενο χρησιμοποιώντας απορρίμματα που συλλέχθηκαν προηγουμένως (κατά τη διάρκεια μιας άλλης δραστηριότητας).

Φτιάξε το δικό σου Προϊόν

Βήμα: Πέντε-Δράσε!

Χρόνος: 60 λεπτά.

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Συνταγές (επισυνάπτονται) • Υλικά όπως περιγράφονται στις διάφορες συνταγές

Περιγραφή του εργαλείου

Για αυτή τη δραστηριότητα, οι συμμετέχοντες θα πάρουν μερικές συνταγές και θα τους ζητηθεί να φτιάξουν τα δικά τους προϊόντα, χρησιμοποιώντας συστατικά που θα τους δωθούν.

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες και ζητήστε τους να συζητήσουν τις ακόλουθες ερωτήσεις: Ποια προϊόντα υγείας / καλλυντικών χρησιμοποιείτε καθημερινά; Ποια συστατικά πιστεύετε ότι χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τους; Τι συμβαίνει με τα πακέτα τους όταν τα πετάμε;
2. Αφού επιτρέψετε 10-15 λεπτά για συζήτηση, ξεκινήστε να συζητάτε για τη δυνατότητα παραγωγής των δικών μας προϊόντων. Θα υπάρξουν οφέλη σε αυτό και εάν ναι, ποια θα είναι αυτά;
3. Δώστε στους συμμετέχοντες τις συνταγές και τα απαραίτητα συστατικά για να κάνουν μια οδοντόπαστα, ένα αποσμητικό, μια κρέμα προσώπου ή οτιδήποτε άλλο είναι εφικτό. Πολλά προϊόντα (πχ. Σαπούνια) μπορεί να είναι πιο δύσκολα, καθώς χρειάζονται περισσότερο χρόνο για το «δέσιμο» των συστατικών και μπορεί να απαιτούν τεχνική βοήθεια που θα μπορούσε ενδεχομένως να δοθεί από τον/την δάσκαλο/α της χημείας.

Παράρτημα

Συνταγή 1: Οδοντόκρεμα

- 2/3 φλιτζανιού Σόδα για ψήσιμο • 1 κουταλάκι του γλυκού θαλασσινό αλάτι (προαιρετικά - η άμεση εφαρμογή των ορυκτών στο θαλασσινό αλάτι είναι ιδανική για τα δόντια, αλλά μπορεί να μην χρησιμοποιηθεί αν πιστεύετε ότι θα δώσει μια πολύ αλμυρή γεύση) • 1 - 2 κουταλάκια εκχύλισμα μέντας ή 10-15 σταγόνες αιθέριο έλαιο μέντας (ή προσθέστε την αγαπημένη σας γεύση - δυόσμο, πορτοκάλι κ.λπ.) • φιλτραρισμένο νερό (προσθέστε μέχρι το επιθυμητό σημείο)

Αναμείξτε την μαγειρική σόδα, το αλάτι (προαιρετικά) και το δυόσμο. Προσθέστε λίγο-λίγο νερό ανακατεύοντας κάθε φορά, μέχρι το μείγμα να δέσει.

Συνταγή 2: Σκόνη για Λεύκανση δοντιών (γεύση μέντα)

- 2 κουταλιές της σούπας πηλό μπεντονίτη (bentonite clay) • 2 κουταλιές της σούπας μαγειρική σόδα • 1 κουτ. Σούπας αποξηραμένο, λεπτό φύλλο φασκόμηλου • 1 κουταλιά της σούπας ξυλιτόλη (προαιρετικά, για προσθήκη γλυκύτητας) • ½ κουταλιού καθαρό θαλασσινό αλάτι
- 15-20 σταγόνες αιθέριο έλαιο μέντας

Αναμείξτε καλά με ξύλινο κουτάλι όλα τα στεγνά υλικά σε ένα δοχείο. Προσθέστε τα αιθέρια έλαια και αναμείξτε καλά. Μεταφέρετε σε ένα μικρό δοχείο ή βαζάκι με πώμα. Μη χρησιμοποιήσετε μεταλλικά αντικείμενα γιατί αυτά αλλοιώνουν τον πηλό μπεντονίτη.

Συνταγή 3: Οδοντόκρεμα

- 1/2 φλιτζάνι παρθένο λάδι καρύδας (μη υδρογονωμένο)
- 2-3 κουταλιές της σούπας μαγειρικής σόδας ή 1 κουταλιά της σούπας λεπτή ελαφρόπετρα (pumice)
- Ξυλιτόλη * για να δοκιμάσετε, ανάλογα με το πόσο γλυκιά σας αρέσει η οδοντόκρεμα σας
- 15-20 σταγόνες αιθέριου ελαίου, συνηθίζεται κανέλα ή μέντα

Μαλακώνετε το λάδι καρύδας σε μέτρια φωτιά, προσθέτετε συστατικά και ανακατεύετε καλά. Τοποθετείτε σε γυάλινο βάζο και αφήνετε να κρυώσει.

Συνταγή 4: Απλό σπιτικό αποσμητικό

- 3 κουταλιές λάδι καρύδας
- 3 κουταλιές σκόνη ρίζας Arrow ή άμυλο καλαμποκιού
- 3 κουταλιές σόδα ψησίματος
- 10-20 σταγόνες αιθέριο έλαιο τσαγιού ή αιθέριο έλαιο λεβάντας

Λιώστε το λάδι καρύδας χρησιμοποιώντας τη μέθοδο μπεν-μαρί, δηλαδή τοποθετήστε το δοχείο με τα υλικά μέσα σε ένα μεγαλύτερο δοχείο με ζεστό νερό.. Μόλις λειώσει, αφαιρέστε από τη φωτιά και προσθέστε τα υπόλοιπα συστατικά. Μεταφέρετε το μίγμα σε ένα μικρό γυάλινο βάζο ή δοχείο και αφήστε το για δύο ώρες. Εφαρμόστε με τα δάχτυλα.

Συνταγή 5: Φυσικό αποσμητικό με τσάι

- 3 κουταλιές λάδι καρύδας
- 3 κουταλιές βούτυρο shea
- 1/4 φλιτζάνι σκόνη ρυζιού ή αραβόσιτου

Συνταγή 5: Φυσικό αποσμητικό με τσάι

- 3 κουταλιές λάδι καρύδας
- 3 κουταλιές βούτυρο shea
- 1/4 φλιτζάνι σκόνη ρυζιού ή αραβόσιτου
- Μαγειρική σόδα (1/4 φλιτζανιού)
- 1 κουτάλια κερί μέλισσας (προαιρετικό): γίνεται καλύτερο εάν χρησιμοποιήσετε παλιό δοχείο αποσμητικών
- 20-30 Σταγόνες Αιθέριο Έλαιο Δέντρου Τσαγιού (ή Λεβάντα εάν δεν έχετε δέντρο τσαγιού)

Λιώστε το λάδι καρύδας και το βούτυρο shea (και το κερί μέλισσας αν χρησιμοποιείτε) σε γυάλινο δοχείο. Για να το κάνετε αυτό, τοποθετήστε το δοχείο σε μια κατσαρόλα με βραστό νερό – αυτή είναι η μέθοδος μπεν-μαρί. Χρησιμοποιήστε το ίδιο δοχείο κάθε φορά που φτιάχνετε αποσμητικό γιατί είναι πολύ δύσκολο να καθαριστεί μετά από αυτή τη διαδικασία.

Αφού λιώσουν μαζί, αφαιρέστε από τη φωτιά και προσθέστε τη μαγειρική σόδα, το αρραρούτι (arrowroot) και το έλαιο τειόδεντρου (tea-tree).

Ρίξτε το μίγμα σε καλούπια σιλικόνης, ένα γυάλινο δοχείο ή ένα μικρό δοχείο ή ένα παλιό αποσμητικό ραβδί. Εάν χρησιμοποιείτε ένα παλιό ραβδί αποσμητικού, περιμένετε λίγα λεπτά έως ότου το μίγμα λιώσει λίγο - θα σας διευκολύνει ενώσω δουλεύετε. Όπως βλέπετε, έχουμε χρησιμοποιήσει και τις τρεις επιλογές, οπότε επιλέξτε μόνο αυτή που πιστεύετε ότι θα λειτουργήσει καλύτερα για εσάς. Το καλούπι σχηματίστηκε με το χύσιμο του μίγματος σε κουτιά μίνι-σιλικόνης-muffin.

Αφήστε το μείγμα να δέσει για αρκετές ώρες ή για μια νύχτα πριν το χρησιμοποιήσετε.

Συνταγή 6: Σπιτικό καθαριστικό προσώπου με λάδι αβοκάντο & μέλι

- 1/2 φλιτζάνι βιολογικό λάδι αβοκάντο (χρησιμοποιήστε το οργανικό λάδι από σταφύλια για πιο σοβαρά προβλήματα ακμής στο πρόσωπο)
- 3 κουταλιές Μέλι (ακατέργαστο και μη παστεριωμένο και, όπως πάντα, κατά προτίμηση τοπικό)
- 2 κουταλιές οργανικό σαπούνι Castile

Ανακατέψτε όλα τα συστατικά μέχρι να δέσουν πλήρως. Αυτό μπορεί να διαρκέσει μερικά λεπτά. Μεταφέρετε σε μια μικρή φιάλη συμπίεσης ή αντλίας.

Συνταγή 7: Ενυδατική μάσκα προσώπου για όλους τους τύπους δέρματος

- 2 κουταλιές πουρέ αγγουριού (βάζουμε ένα κομμάτι αγγούρι σε μπλέντερ ή τρίφτη και το πολτοποιούμε)
- 2 κουταλιές Aloe Vera
- 1 κουτάλι γιαούρτι με προβιοτικά (φτιάξτε το δικό σας)
- 1 κουτάλι ακατέργαστο μέλι

Ανακατέψτε όλα τα συστατικά μέχρι να έχετε ένα απαλό μείγμα. Απλώστε το στο πρόσωπο, αποφεύγοντας τα μάτια, χρησιμοποιώντας τα δάκτυλά σας ή ένα μικρό κουτάλι. Αφήστε το να στεγνώσει για 15-30 λεπτά.

Συνταγή 8: Μάσκα προσώπου για τη μείωση των ουλών και των μαύρων στιγμάτων

- 1 κουτάλι ακατέργαστο μέλι
- 1 κουτάλι χυμό λεμονιού (από πραγματικό λεμόνι)

Ανακατέψτε τα συστατικά σε ένα μικρό πιάτο.

Εφαρμόστε τη μάσκα με τα δάκτυλα ή με ένα μικρό κουτάλι. Αφήστε για 15-30 λεπτά, στη συνέχεια ξεπλύνετε με χλιαρό προς ζεστό νερό.

Συνταγή 9: Καταπραυντικό βούτυρο σώματος με αλόη βέρα

- 3 κουταλιές βούτυρο shea • 2 κουταλιές λάδι καρύδας • 1 κουταλάκι λάδι Βιταμίνης E
- 3 κουτάλια Αλόη Βέρα • 1 κουταλάκι λάδι αβοκάντο (ή ελιάς, Jojoba ή αμυγδαλέλαιο)
- 10-15 Σταγόνες αιθέριων ελαίων δικής σας επιλογής (προαιρετικά)

Λιώστε το λάδι καρύδας και το βούτυρο shea σε μπεν-μαρί (οδηγίες πιο πάνω). Μπορείτε να το δημιουργήσετε τοποθετώντας τα συστατικά σε ένα μικρό γυάλινο βάζο και στη συνέχεια τοποθετώντας το βάζο σε μια κατσαρόλα με νερό που σιγοβράζει. Αφαιρέστε από τη φωτιά μόλις λειώσει και αφήστε το μίγμα να κρυώσει μέχρι να είναι αδιαφανές (για να επιταχύνετε τη διαδικασία μπορείτε να το βάλετε στο ψυγείο, αλλά μην το αφήσετε μέχρι να γίνει στερεό). Στη συνέχεια, προσθέστε τα υπόλοιπα συστατικά και το μείγμα καρύδας / βούτυρο shea σε ένα δοχείο μίχερ και βάλτε τα συστατικά μέχρι να δέσουν καλά και το μείγμα γίνει ελαφρύ και μαλακό (περίπου 5-10 λεπτά). Θα έχετε τελειώσει όταν το βούτυρο σώματος μπορεί να κολλήσει σε ένα κουτάλι όταν αυτό κρατιέται ανάποδα. Μεταφέρετε σε ένα μικρό δοχείο ή βάζο και φυλάξτε σε δροσερό μέρος.

Συνταγή 10: Η καλύτερη σπιτική κρέμα ξυρίσματος (για αγόρια και κορίτσια)

- ½ φλιτζάνι λάδι (ελαιόλαδο, σπόροι σταφυλιών, αμύγδαλα κ.λπ.) • ¼ φλιτζάνι μέλι
- ¼ φλιτζάνι υγρό, υγρό παραδοσιακό σαπούνι • 10 σταγόνες αιθέριων ελαίων (προαιρετικά)

Αναμείξτε τα συστατικά σε ένα μπολ και χτυπήστε γρήγορα για αρκετά λεπτά μέχρις ότου όλα τα συστατικά να έχουν πλήρως ομογενοποιηθεί. Μεταφέρετε σε αντλία ή φιάλη συμπίεσης. Αυτή η κρέμα ξυρίσματος δεν θα λήξει, καθώς όλα τα συστατικά έχουν πολύ μεγάλη διάρκεια ζωής.

Συνταγή 11: Φυσικό scrub με φουντούκι, καφέ και ζάχαρη

- 1½ φλιτζάνι ζάχαρη • ½ φλιτζάνι ξηρούς κόκκους καφέ • 1 κουτάλι εκχύλισμα καφέ • 1 κουτάλι εκχύλισμα φουντουκιού • ½ φλιτζάνι γλυκό αμυγδαλέλαιο • Προαιρετικά: 1 κουτάλι εκχύλισμα σοκολάτας - για Φουντούκι-Μόκα:

Σε ένα μεσαίου μεγέθους μπολ αναμείξτε τη ζάχαρη και τον καφέ. Ανακατέψτε καλά μέχρι να δέσουν. Προσθέστε το εκχύλισμα καφέ και το εκχύλισμα φουντουκιού στο μπολ και ανακατέψτε καλά. Βάλτε προσεκτικά το γλυκό αμυγδαλέλαιο στο μπολ ανακατεύοντας συνεχώς. Εάν παρατηρήσετε ότι το scrub σας έχει φτάσει στην επιθυμητή κατάσταση, μπορείτε να φυλάξετε το υπόλοιπο γλυκό αμυγδαλέλαιο. Εάν το scrub σας είναι ακόμα πολύ στεγνό, ανακατέψτε λίγο περισσότερο αμυγδαλέλαιο - ένα κουταλάκι του γλυκού κάθε φορά. Μεταφέρετε σε ένα μικρό σφραγισμένο δοχείο και τοποθετήστε ετικέτα. Αποθηκεύετε σε δροσερό και ξηρό μέρος μέχρι 30 ημέρες.

Φυσαλίδες Μάθησης

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 20 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αντίγραφα από τις 'Φυσαλίδες Μάθησης'

Περιγραφή του εργαλείου

Οι συμμετέχοντες θα χρησιμοποιήσουν τις φυσαλίδες μάθησης για να κάνουν μια ανασκόπηση σχετικά με την εμπειρία τους σε όλο αυτό το μοντέλο/μεθοδολογία, για το τι έμαθαν, τι τους άρεσε και τι θα μπορούσε να βελτιωθεί. Οι συμμετέχοντες μπορούν να το κάνουν αυτό είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να καθίσουν σε ζεύγη και δώστε σε κάθε ζευγάρι ένα αριθμό φυσαλίδων μάθησης.
2. Δώστε τους 5 λεπτά για να συζητήσουν τις διάφορες ερωτήσεις και να γράψουν τις απαντήσεις τους στις φυσαλίδες.
3. Στη συνέχεια, ζητήστε από κάθε ζευγάρι να βρει ένα άλλο ζευγάρι και να σχηματίσουν ομάδες των τεσσάρων. Σε αυτές τις ομάδες, οι συμμετέχοντες μπορούν να μοιραστούν τις απαντήσεις τους και να τις συζητήσουν.
4. Μετά από αυτό, ζητήστε μερικούς εθελοντές να μοιραστούν τις απαντήσεις τους στις διάφορες φυσαλίδες. Συζητήστε όλοι μαζί.

Έμαθα...

Αυτό που με εξέπληξε ήταν...

Αυτό που μου άρεσε περισσότερο...

Θα προτιμούσα να...

Παντομίμα

 Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

 Χρόνος: 25 λεπτά

 Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αρκετό χώρο έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να κινούνται άνετα

 Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να χωριστούν σε μικρές ομάδες και να συζητήσουν σε συντομία τι βρήκαν ως το πιο εντυπωσιακό στην πρόσφατη μαθησιακή εμπειρία τους.
2. Δώστε στις ομάδες 10 λεπτά να δοκιμάσουν μια μικρή παντομίμα για να επαναφέρουν στο μυαλό τους αυτήν την εμπειρία εκμάθησης.
3. Όλες οι ομάδες καλούνται να μοιραστούν την παντομίμα τους. Οι άλλοι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να μαντέψουν τι παρουσιάστηκε και να θέσουν ερωτήσεις στους παρουσιαστές.
4. Συζητήστε: κατάφεραν να παρουσιάσουν την βασική εμπειρία μάθησης; Ήταν διαφορετική από αυτή στις άλλες ομάδες; Πως και έτσι;
5. Δώστε ένα μεγάλο χειροκρότημα για όλους τους συμμετέχοντες στο τέλος!

 Επιπλέον πληροφορίες

Μπορείτε να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να επαναφέρουν στη μνήμη τους και να παρουσιάσουν όλη τους τη μαθησιακή εμπειρία ή να επιλέξουν μια στιγμή, μια συγκεκριμένη εμπειρία ή ένα σημαντικό ζήτημα για το οποίο θα ήθελαν να δράσουν. Αυτή η άσκηση δεν είναι συγκεκριμένη για το οποιοδήποτε θέμα και έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο θέμα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ενότητα 2: Τεχνολογία

Ενότητα 2: Τεχνολογία

Εισαγωγή

Η τεχνολογία επιλέχθηκε ως θέμα αυτού του οδηγού λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος που έχουν δείξει οι νέοι στο θέμα. Όντας συνοδευόμενοι από την υψηλή τεχνολογία στην καθημερινότητά τους, οι νέοι αισθάνονται ότι πρέπει να μάθουν περισσότερα για την αναζήτηση ισορροπίας και σταθερής ταυτότητας. Αυτή η ενότητα επιτρέπει στους νέους να διερευνήσουν βαθύτερα το ευρύ θέμα της τεχνολογίας, προσπαθώντας να παραμείνουν αμερόληπτοι στην επιλογή συγκεκριμένων παγκόσμιων ζητημάτων γύρω από αυτήν. Ωστόσο, υπάρχουν κάποια εργαλεία στα πλαίσια των ενοτήτων όπου δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε μερικά σημαντικά ζητήματα, τα οποία θα παρουσιάσουμε εν συντομία εδώ.

Η διαδρομή παραγωγής της τεχνολογίας

Έξυπνα τηλέφωνα, τάμπλετς, συσκευές αναπαραγωγής μουσικής, υπολογιστές, συσκευές κουζίνας - περιτριγυριζόμαστε από το ηλεκτρονικά αντικείμενα αλλά σίγουρα δεν προβληματιζόμαστε για το από πού προέρχεται. Η ετικέτα "Φτιάχτηκε σε..." ("Made in ...") σε καμία περίπτωση δεν μας διηγείται ολόκληρη την ιστορία. Οι πόροι εξορύσσονται σε ένα μέρος του πλανήτη, μεταποιούνται σε ένα άλλο, η κατασκευή γίνεται κάπου αλλού, ακολουθώντας την τεχνογνωσία μιας άλλης χώρας και το σχεδιασμό άλλης, ενώ στη συνέχεια γίνεται μεταφορά, αποθήκευση, πώληση, πώληση εκ νέου και ούτω καθεξής. Αυτή η πορεία είναι γεμάτη από προβληματικά παγκόσμια ζητήματα, μεταξύ των οποίων η χρήση φυσικών πόρων, η ρύπανση του περιβάλλοντος (παραγωγή, μεταφορά, απόβλητα), η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (συμπεριλαμβανομένης της παιδικής εργασίας), τα βρώμικα χρήματα (η γνωστή υπόθεση με τα «υλικά σύγκρουσης» στο Κονγκό με τη χρηματοδότηση παραστρατιωτικών ομάδων βίας), η άνιση κατανομή του κέρδους σε όλη την αλυσίδα - απλά για να αναφέρουμε μερικά.

Πρόσβαση στην τεχνολογία

Είναι ξεκάθαρο ότι η τεχνολογία διευκολύνει τη ζωή των ανθρώπων, αλλά έχουν όλοι πρόσβαση σε αυτήν; Σύμφωνα με διάφορες έρευνες, η τεχνολογική τεχνογνωσία μπορεί να βγάλει εκατομμύρια κόσμο από τη φτώχεια και να προσφέρει καλύτερες συνθήκες διαβίωσης εάν είναι πιο κοινωνική και λιγότερο κερδοσκοπική. Αυτό θέτει επίσης το ζήτημα της πρόσβασης στην τεχνολογία ως βασικό ανθρώπινο δικαίωμα. Πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι όλοι επωφελούνται από την τεχνολογία και όχι μόνο μερικοί;

Χρήση της τεχνολογίας

Οι νέοι παρατηρούν ότι δεν χρησιμοποιούμε τις πλήρεις δυνατότητές της τεχνολογίας (ιδιαίτερα την υψηλή τεχνολογία και το Διαδίκτυο) αλλά ότι τη χρησιμοποιούμε κυρίως για ψυχαγωγία. Ωστόσο, οι τεχνολογικές λύσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην προσπάθειά μας για έναν πιο δίκαιο κόσμο, εάν έχουμε την ενημέρωση και τη γνώση για να το κάνουμε αυτό. Τμήματα της ενότητας εξετάζουν συγκεκριμένα αυτήν την ερώτηση.

Η ενότητα αποτελείται από 19 εργαλεία που διευκολύνουν την πορεία των νέων προς την παγκόσμια πολιτότητα, ακολουθώντας την προσέγγιση των 6 βημάτων. Πολλά από τα εργαλεία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλα θέματα εκτός της τεχνολογίας. Σε μερικές περιπτώσεις η ενότητα προσφέρει τη χρήση τεχνολογικών λύσεων (δωρεάν λογισμικό και εφαρμογές), τις

οποίες συνιστούμε να ακολουθήσετε, ώστε να μπορέσουμε να ενισχύσουμε την ικανότητα των νέων να χρησιμοποιούν προσπελάσιμη τεχνολογία για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων.

Στόχοι και σκοποί της ενότητας

Ο γενικός στόχος της ενότητας είναι να καθοδηγήσει τους συμμετέχοντες σε μια διαδικασία πλήρους εκμάθησης γύρω από το θέμα της τεχνολογίας και τη σύνδεσή της με διάφορα παγκόσμια ζητήματα.

Οι συγκεκριμένοι σκοποί της ενότητας είναι:

1. Να δημιουργηθούν οριζόντιες παγκόσμιες εκπαιδευτικές ικανότητες ανάμεσα στους νέους, όπως σημειώνεται παρακάτω, καθώς και προώθηση ορισμένων ψηφιακών δεξιοτήτων.
2. Να εμβαθυνθεί η κατανόηση των νέων γύρω από τις διάφορες παγκόσμιες πτυχές του θέματος της τεχνολογίας.
3. Να εξοπλιστούν οι νέοι με τις απαραίτητες γνώσεις, τις δεξιότητες και την ευαισθητοποίηση έτσι ώστε να αναλάβουν δράση σε παγκόσμια ζητήματα που σχετίζονται με την τεχνολογία.

Αριθμός συμμετεχόντων

12-25 (ιδανικά)

Διάρκεια και απαιτήσεις χρόνου

Η συνολική διάρκεια της ενότητας είναι 14 ώρες (περίπου 18 ώρες διδακτικές περίοδοι των 45 λεπτών). Η ενότητα πρέπει να καλυφθεί σε τουλάχιστον 9 συνεδριάσεις. Η χρονική κατανομή που αναφέρεται παρακάτω προβλέπει κάθε συνεδρίαση να είναι μεταξύ 1 και 2 ωρών. Αυτή η κατανομή είναι ενδεικτική και θα μπορούσε να τροποποιηθεί. Υπάρχουν δύο εργαλεία που απαιτούν προκαταρκτική εργασία και προετοιμασία από τους συμμετέχοντες - «Προσομοίωση Παγκόσμιων Ηγετών» και «Ερευνα(online και offline)». Τα καθήκοντα για τα εργαλεία αυτά πρέπει να δοθούν σε προηγούμενη συνεδρίαση.

Εισήγηση για πρόγραμμα εργασίας

A	Συνάντηση	Βήμα	Όνομα εργαλείου	Χρόνος για κάθε εργαλείο	Χρόνος για κάθε συνάντηση
1	Συνάντηση 1	Βήμα 1	Τι είναι ο παγκόσμιος πολίτης;	30 λεπτά	1 ώρα, 45 λεπτά
		Βήμα 1	Συμπλήρωσε το (Μέρος 1)	30 λεπτά	
		Βήμα 1	Χαρακτήρες (Μέρος 1)	45 λεπτά	
2	Συνάντηση 2	Βήμα 1	Γύρω από το σχολείο	45 λεπτά	1 ώρα, 45 λεπτά
		Βήμα 2	Πως φτάνει σε εμάς;	1 ώρα	
3	Συνάντηση 3	Βήμα 2	Γρίφοι	45 λεπτά	1 ώρα, 45 λεπτά
		Βήμα 2	Εξερεύνηση μέσω του θεάτρου	1 ώρα	
4	Συνάντηση 4	Βήμα 2	Προσομοίωση παγκόσμιων ηγετών	1 ώρα	1 ώρα
5	Συνάντηση 5	Βήμα 3	Έχοντας κριτική σκέψη	1 ώρα	1 ώρα
6	Συνάντηση 6	Βήμα 3	Έρευνα (online και offline)	45 λεπτά	1 ώρα, 45 λεπτά
		Βήμα 3	Εικονικός Χάρτης Μυαλού	1 ώρα	
7	Συνάντηση 7	Βήμα 4	Αποφάσεις από κάτω προς τα πάνω	1 ώρα	1 ώρα
8	Συνάντηση 8	Βήμα 4	Πλάνο κολύμβησης	1 ώρα	2 ώρες
		Βήμα 4	Αν δεν είναι σε βίντεο... (μέρος 1)	1 ώρα	
		Βήμα 5	Δράση		

9	Συνάντηση 9	Βήμα 6	Αν δεν είναι σε βίντεο... (μέρος 2)	10 λεπτά	2 ώρες
		Βήμ 6	Βάλε/Βγάλε	30 λεπτά	
		Βήμ 6	High-five	20 λεπτά	
		Βήμ 6	Συμπλήρωσε το (Μέρος 2)	30 λεπτά	
		Βήμ 6	Χαρακτήρες (Μέρος 2)	30 λεπτά	

Επισκόπηση των εργαλείων και της σχέσης τους με τις παγκόσμιες εκπαιδευτικές δεξιότητες

Δεξιότητες του Πλαισίου του GlobaLab		Εργαλεία σε αυτή την Ενότητα	Αυτογνωσία	Προσωπική Ανάπτυξη	Διατήρηση Σχέσεων	Κατανόηση παγκόσμιων συνδέσεων	Δέσμευση για ισότητα και ανθρ. δικαιώματα	Αμφισβήτηση στερεοτύπων	Σεβασμός για το Περιβάλλον	Κριτική Σκέψη	Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης	Ενσυναίσθηση	Αλληλεγγύη	Δημιουργικότητα	Ενεργός συμμετοχή	Ανάληψη δράσης
Όνομα	Σελ															
Τι είναι ο παγκόσμιος πολίτης;	64	X		X	X	X										
Συμπλήρωσε το (Μέρος 1)	66	X	X													
Χαρακτήρες (Μέρος 1)	69	X			X						X					
Γύρω από το σχολείο	72	X		X	X											
Πως φτάνει σε εμάς;	74		X	X	X	X				X	X					
Γρίφοι	77		X	X	X						X					
Εξερεύνηση μέσω του θεάτρου	78		X	X	X	X	X					X	X			
Προσομοίωση παγκόσμιων ηγετών	81		X	X	X					X	X		X			
Έχοντας κριτική σκέψη	83			X						X	X					
Έρευνα (online και offline)	86			X						X	X					
Εικονικός Χάρτης Μυαλού	87				X					X			X			
Αποφάσεις από κάτω προς τα πάνω	88		X	X	X						X			X	X	X
Πλάνο κολύμβησης	90			X							X			X	X	X
Αν δεν είναι σε βίντεο... (μέρος 1)	92			X										X	X	X
Αν δεν είναι σε βίντεο... (μέρος 2)	93	X	X													
Βάλε/Βγάλε	94	X	X													
High-five	96	X	X													
Συμπλήρωσε το (Μέρος 2)	98	X	X													
Χαρακτήρες (Μέρος 2)	99	X			X						X					

Τι είναι ο παγκόσμιος πολίτης

Βήμα: Ένα – Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει κίνηση και τους συμμετέχοντες να κάθονται σε κύκλο
- Εκτυπωμένοι ορισμοί της Παγκόσμιας Πολιτότητας (σε παράρτημα).

Περιγραφή του εργαλείου

1. Εκτυπώστε ή αντιγράψτε τους ορισμούς του παγκόσμιου πολίτη (στο παράρτημα) σε κομμάτια χαρτιού και απλώστε τα σε διάφορα μέρη του δωματίου.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να πάνε ο καθένας μόνος του και να διαβάσουν όλους τους ορισμούς και να παραμείνουν δίπλα σε αυτόν που τους αρέσει περισσότερο. Ζητήστε μερικές απόψεις από άτομα που έχουν διαφορετικούς ορισμούς.
3. Τώρα ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ξαναγυρίσουν και να παραμείνουν δίπλα στον ορισμό που θεωρούν ότι ισχύει περισσότερο για αυτούς προσωπικά. Ζητήστε μερικές απόψεις από άτομα που έχουν διαφορετικούς ορισμούς.
4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να καθίσουν σε ένα κύκλο για μια σύντομη ανακεφαλαίωση/ κλείσιμο με διάφορες ερωτήσεις όπως:
 - Αν οι συμμετέχοντες άλλαξαν θέσεις μεταξύ των δύο γύρων, γιατί το έκαναν αυτό;
 - Υπήρχαν ορισμοί που ήταν αμφιλεγόμενοι για τους συμμετέχοντες και εάν ναι, ποιοι; Πώς τους έκαναν να αισθανθούν;
 - Υπάρχουν συμμετέχοντες που δεν θεωρούν τον εαυτό τους παγκόσμιο πολίτη και εάν ναι, γιατί;
 - Υπάρχει κάτι που λείπει από τους ορισμούς και εάν ναι, τι;
 - Οι ορισμοί δείχνουν ποιοι είναι οι παγκόσμιοι πολίτες τώρα ή τι θα θέλαμε να είναι; Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στα δύο και πώς μπορούμε να την γεφυρώσουμε;
 - Ποιος είναι ο ρόλος της τεχνολογίας στη ζωή των παγκόσμιων πολιτών;
 - Θα ήταν εφικτό να υπάρχουν οι παγκόσμιοι πολίτες χωρίς την ύπαρξη της τεχνολογίας και γιατί; Υπήρχαν παγκόσμιοι πολίτες πριν την εφεύρεση του Διαδικτύου και εάν ναι, ποιοι ήταν αυτοί; Ποια είναι η διαφορά με τους παγκόσμιους πολίτες του σήμερα;

*** Επιπλέον πληροφορίες**

Αν η ομάδα δείξει ενδιαφέρον γύρω από το θέμα, μπορείτε να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να συντάξουν τον δικό τους ορισμό για το τι είναι ένας παγκόσμιος πολίτης, χρησιμοποιώντας κομμάτια από τους άλλους ορισμούς που είδαν ή τα δικά τους λόγια.

Η άσκηση είναι καθολική και θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ανεξάρτητα από το θέμα στο οποίο εντάσσεται η μαθησιακή διαδικασία. Εντούτοις, θα μπορούσαν να γίνουν επιπλέον ερωτήσεις ανακεφαλαίωσης στους συμμετέχοντες γύρω από ένα συγκεκριμένο ζήτημα, παρόμοιες με τις δύο τελευταίες ερωτήσεις.

‘Ο παγκόσμιος πολίτης είναι κάποιος που αναγνωρίζει ότι είναι μέρος μιας αναδυόμενης παγκόσμιας κοινότητας και ότι οι δράσεις του συμβάλλουν στην οικοδόμηση των αξιών και των πρακτικών αυτής της κοινότητας»’

Ronald Israel στο σύνδεσμο <http://www.kosmosjournal.org/article/what-does-it-mean-to-be-a-global-citizen/>

Ένα άτομο που τοποθετεί την ταυτότητά του σε μια «παγκόσμια κοινότητα» πάνω από την ταυτότητά του ως πολίτη συγκεκριμένου έθνους ή τόπου. Η ιδέα είναι ότι η ταυτότητα του ατόμου ξεπερνά τη γεωγραφία ή τα πολιτικά σύνορα και ότι οι ευθύνες ή τα δικαιώματα είναι ή μπορούν να εξαχθούν από την ένταξη σε μια ευρύτερη ομάδα: "την ανθρωπότητα"

Wikipedia στο σύνδεσμο https://en.wikipedia.org/wiki/Global_citizenship

Οι παγκόσμιοι πολίτες καλλιεργούν προσωπικό σεβασμό και σεβασμό προς τους άλλους, όπου και αν ζουν. Σκέφτονται βαθιά και κριτικά για το τι είναι δίκαιο και σωστό και τι θα ελαχιστοποιήσει τη ζημιά στον πλανήτη μας.

Τροποποιημένη διατύπωση από τον σύνδεσμο <http://www.ideas-forum.org.uk/about-us/global-citizenship>

Δεν βλέπουμε τον παγκόσμιο πολίτη ως κάποιον που δεν έχει ταυτότητα, αλλά μάλλον ως κάποιον που έχει αυτοπεποίθηση και είναι περήφανος για τον πολιτισμό και την ιστορία του - και ... που είναι ανοιχτός στον σύγχρονο κόσμο.

Mozah bint Nasser Al Missned

Ο παγκόσμιος πολίτης θα είναι αυτός που αναγνωρίζει τα οφέλη του από το να είναι μέρος μιας παγκόσμιας κοινότητας, αλλά αναγνωρίζει επίσης την ευθύνη απέναντι σε αυτήν και ενεργεί επ' αυτής.

Ορισμός του GlobalLab από το σύνδεσμο <http://www.globalab.org/#!/global-citizenship/k0h3h>

Συμπλήρωσε το (Μέρος 1)

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Εκτυπωμένα έντυπα αυτό-αξιολόγησης για όλους τους συμμετέχοντες • Στυλό/μολύβια για όλους τους συμμετέχοντες (να έχουν όλα το ίδιο χρώμα)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι θα περάσουν από μια μακρόχρονη διαδικασία μάθησης και ότι στο τέλος θα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογήσουν εάν αυτή τους έχει προσφέρει κάτι. Εξηγήστε ότι αυτή η διαδικασία μάθησης εντάσσεται σε ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο που έχει ως στόχο την εκπαίδευση των παγκόσμιων πολιτών (κάντε παραπομπή στην προηγούμενη δραστηριότητα, εάν την υλοποιήσατε).
2. Δώστε τα έντυπα αυτό-αξιολόγησης και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να τα συμπληρώσουν. Βεβαιωθείτε ότι εξηγείτε λέξεις, όρους και φράσεις που μπορεί να μην καταλαβαίνουν, χρησιμοποιώντας παραδείγματα. Βεβαιωθείτε ότι συμπληρώνουν τα έντυπα με το ίδιο χρώμα στυλό. Δώστε όσο χρόνο χρειάζεται.
3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν αν έχουν βρει βελτίωση από την αρχή της ενότητας και σε ποιες σφαίρες κυριαρχούν.
4. Συζητήστε τα μεγαλύτερα μαθησιακά επιτεύγματα, καθώς και τυχόν αποτυχίες.
5. Συλλέξτε τα φύλλα και δημιουργήστε αντίγραφα για τις δικές σας αναφορές. Εάν οι συμμετέχοντες ενδιαφέρονται, μπορούν να κρατήσουν και ένα αντίγραφο του φύλλου τους. Βεβαιωθείτε ότι έχουν συμπληρωθεί όλα με το ίδιο χρώμα (για παράδειγμα με στυλό χρώματος μπλε). Δώστε αρκετό χρόνο.
6. Στο τέλος, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν ένα συγκεκριμένο σχήμα/σχέδιο στα έντυπα τους, έτσι ώστε να είναι σε θέση να τα αναγνωρίσουν στο τέλος της διαδικασίας – κάτι που μπορεί να συμβεί ακόμα και εβδομάδες αργότερα. Εάν δεν τους πειράζει, θα μπορούσαν επίσης να γράψουν τα ονόματά τους. Εάν δεν τους πειράζει, θα μπορούσαν να γράψουν τα ονόματά τους.

Επιπλέον πληροφορίες

Κρατήστε αυτά τα έντυπα και παρουσιάστε τα ξανά στο τέλος της διαδικασίας μέσω του εργαλείου «Συμπλήρωσε το» (Μέρος 2).

Αυτό το εργαλείο είναι καθολικό και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο εκκίνησης και αξιολόγησης για όλες τις ενότητες αυτού του οδηγού, καθώς και για άλλες διαδικασίες μάθησης που θα μπορούσαν να βασιστούν στο Πλαίσιο Παγκόσμιας Εκπαίδευσης του Globalab.

Παράρτημα: Έντυπο αυτό-αξιολόγησης

Δεξιότητα	Βασικά χαρακτηριστικά της δεξιότητας	Αξιολογήστε το επίπεδό σας (1=χαμηλότερος βαθμός, και 10=ψηλότερος)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Αυτογνωσία	Ικανότητα περιγραφής της ταυτότητας μου (πολιτισμός, τρόπος ζωής κ.λπ.)										
	Ικανότητα αξιολόγησης προσωπικών δυνατοτήτων και αδυναμιών										
	Ικανότητα καθορισμού του προσωπικού ρόλου προς την παγκόσμια αλλαγή.										
	Αυτοπεποίθηση										
	Αίσθηση της αξίας μου και υπερηφάνεια										
Προσωπική ανάπτυξη	Μαθαίνω να μαθαίνω										
	Ικανότητα αντιμετώπισης προκλήσεων										
	Ικανότητα αναγνώρισης λαθών και παραδοχής τους										
	Υπομονή										
	Επιμονή										
	Θάρρος										
Διατήρηση σχέσεων	Επιτυχής επικοινωνία										
	Συνεργασία										
	Επίλυση συγκρούσεων										
Κατανόηση παγκόσμιων συνδέσεων	Κατανόηση των παγκόσμιων διασυνδέσεων										
	Κατανόηση της σχέσης μεταξύ της τοπικής και της παγκόσμιας πραγματικότητας										
	Απόκτηση προσωπικής σχέσης με παγκόσμια ζητήματα που μας ενδιαφέρουν										
	Ικανότητα διερεύνησης του πλαισίου, της έκτασης και των αιτιών των ζητημάτων										
	Ικανότητα σκέψης και δράσης πέραν των εθνικών συνόρων										
Δέσμευση για Ισότητα και Ανθρώπινα Δικαιώματα	Γνώση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους τρόπους προστασίας τους										
	Σεβασμός για κάθε άνθρωπο										
	Δέσμευση για την ίση μεταχείριση των ανθρώπων										
	Αποδοχή της διαφορετικότητας										
Αμφισβήτηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων	Κατανόηση του αντίκτυπου που μπορούν να έχουν τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις										
	Ικανότητα αμφισβήτησης στερεοτύπων και προκαταλήψεων										
	Ανάμειξη με την κοινωνική και πολιτισμική ποικιλομορφία										
Σεβασμός για το περιβάλλον	Η συνειδητοποίηση των επιπτώσεων της συμπεριφοράς στο περιβάλλον										
	Δέσμευση για αειφόρο ανάπτυξη										
Κριτική σκέψη	Η γνώση των διαφόρων πηγών πληροφοριών										
	Κριτική αξιολόγηση και ικανότητα αμφισβήτησης πληροφοριών										
	Αναγνώριση της χειραγώγησης από τα μέσα ενημέρωσης και τις αρχές										

Δεξιότητα	Βασικά χαρακτηριστικά της δεξιότητας	Αξιολογήστε το επίπεδό σας (1=χαμηλότερος βαθμός, και 10=ψηλότερος)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης	Ικανότητα διατύπωσης γνώμης στη βάση επιχειρημάτων										
	Ικανότητα έκφρασης απόψεων και συζήτησης										
	Ανοικτομυαλοσύνη										
	Ικανότητα να ακούμε, να προβληματιζόμαστε και να δεχόμαστε διαφορετικές απόψεις										
Ενσυναίσθηση	Ικανότητα να μπαίνουμε στη θέση κάποιου άλλου										
	Ικανότητα να δρούμε για παγκόσμια δικαιοσύνη με ευαισθησία και συμπόνια										
Αλληλεγγύη	Συλλογική νοοτροπία										
	Ικανότητα επίδειξης αλληλεγγύης										
	Δέσμευση στην κοινωνική δικαιοσύνη μέσω της δικής μας συμπεριφοράς										
	Ικανότητα ελέγχου και μείωσης του εγωισμού μας										
Δημιουργικότητα	Ικανότητα δημιουργίας καινοτόμων ιδεών και μη παραδοσιακών λύσεων										
	Ικανότητα αξιοποίησης της δημιουργικότητας μας σε μια διαδικασία δράσης										
Ενεργός συμμετοχή	Ικανότητα καθορισμού εναλλακτικών λύσεων δράσης και καθορισμός προτεραιοτήτων										
	Ικανότητα λήψης έξυπνων και ενημερωμένων αποφάσεων										
	Δυνατότητα συνεργασίας και διαμοιρασμού καθηκόντων με άλλους										
Ανάληψη δράσης	Γνώση τρόπων για την αντιμετώπιση της αδικίας και την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων										
	Πίστη και κίνητρα για συμβολή στο να επέλθει η αλλαγή										
	Εκτίμηση αξίας εθελοντισμού										
	Ικανότητα λήψης πρωτοβουλιών και εμπλοκής άλλων										

Χαρακτήρες (Μέρος 1)

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να κινούνται και να καθίσουν σε κύκλο • Χ α ρ τ ί και στυλό / μολύβια για όλους τους συμμετέχοντες • Τυπωμένοι χαρακτήρες βιντεοπαιχνιδιών (προαιρετικό, σε παράρτημα).

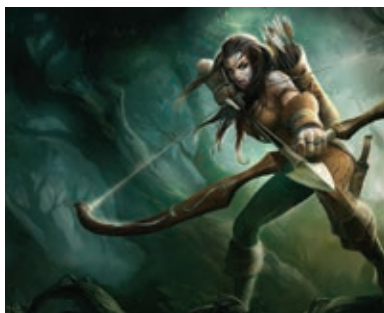
Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν έναν αγαπημένο τους χαρακτήρα - μπορεί να προέρχεται από ένα βιβλίο, μια ταινία, τηλεοπτικές σειρές, βιντεοπαιχνίδια... Ζητήστε τους να τον σχεδιάσουν ή να γράψουν το όνομά του σε ένα κομμάτι χαρτί.
2. Στη συνέχεια ζητήστε τους να σκεφτούν πώς ο αγαπημένος τους χαρακτήρας σχετίζεται με την κατανόηση του παγκόσμιου πολίτη όπως διερευνήθηκε στα προηγούμενα εργαλεία. Ζητήστε τους να σκεφτούν όλους τους τρόπους με τους οποίους ο χαρακτήρας είναι ή δεν είναι ένας παγκόσμιος πολίτης. Ζητήστε τους είτε να σχεδιάσουν αυτούς τους τρόπους είτε να γράψουν λέξεις κλειδιά.
3. Έπειτα, αφήστε κάθε συμμετέχοντα να παρουσιάσει τα ευρήματά του (αν η ομάδα είναι αρκετά μεγάλη και ανάλογα με το χρόνο που διαθέτετε, μπορείτε να την σπάσετε σε μικρότερες ομάδες για την παρουσίαση και να ζητήσετε σύντομη αναφορά από κάθε ομάδα). Στη συνέχεια, κλείστε το εργαλείο με μια σύνοψη. Παραδείγματα ενδεικτικών ερωτήσεων είναι τα ακόλουθα:
 - Τι έχετε βρει για τους χαρακτήρες σας; Τι τους καθιστά παγκόσμιους και τι όχι; Δώσε παραδείγματα.
 - Πρέπει αυτοί οι χαρακτήρες να είναι παγκόσμιοι; Ναι ή όχι και γιατί;
 - Ποια κριτήρια έχετε λάβει υπόψιν κατά την επιλογή των αγαπημένων σας χαρακτήρων;
 - Εάν δεν έχετε αναλογιστεί μέχρι τώρα σε ποιο βαθμό είναι παγκόσμιοι οι χαρακτήρες σας, γιατί νομίζετε ότι δεν το πράξατε;

Επιπλέον πληροφορίες

Εάν στην ομάδα δεν γνωρίζει ο ένας συμμετέχοντας τον άλλον, το εργαλείο θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για εισαγωγή. Σε αυτή την περίπτωση οι συμμετέχοντες πρέπει να παρουσιάζονται, μαζί με τον αγαπημένο τους χαρακτήρα. Μπορείτε να μαζέψετε τα χαρτιά των συμμετεχόντων και να τα χρησιμοποιήσετε κατά τη διάρκεια του εργαλείου Χαρακτήρες (Μέρος 2). Για να ενισχυθεί περαιτέρω το θέμα της τεχνολογίας, μια ιδέα θα μπορούσε να ήταν να επικεντρωθείτε μόνο σε χαρακτήρες βιντεοπαιχνιδιών. Για να γίνει αυτό, βεβαιωθείτε ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων παίζει βιντεοπαιχνίδια. Εκείνοι που δεν παίζουν, μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους χαρακτήρες που επισυνάπτονται, αλλά και να σκεφτούν διάσημους χαρακτήρες όπως τον Super Mario.

Ashe (Λεγεώνα των Θρύλων)

Ως παιδί, ο Ashe ήταν πάντα ονειροπόλα. Της άρεσαν πάντα τα εγκαταλελειμμένα φρούρια των προγόνων της και περνούσε ώρες δίπλα από το τζάκι, ακούγοντας παραμύθια των πρωταθλητών του Freljord. Αν και η μητέρα της έλεγε ότι όλα αυτά είναι ανοησίες, η Ashe ορκίστηκε ότι μια μέρα θα ενταχθεί στις διάφορες πολεμικές φυλές της τούντρας. Ήξερε βαθιά μέσα της ότι εάν οι άνθρωποι έρχονταν ξανά κοντά ο ένας στον άλλο θα μεσουρανούσαν ξανά.

Όταν η Ashe ήταν μόλις δεκαπέντε, η μητέρα της πέθανε ενώ έδινε οδηγίες στη φυλή της σε μια επίπονη μάχη. Ξαφνικά η Ashe ένιωσε ότι έπρεπε να αναλάβει το ρόλο του ηγέτη και πήρε τη δύσκολη απόφαση να ακολουθήσει το όραμα της παιδικής της ηλικίας αντί να αναζητήσει την εκδίκηση που λαχταρούσε.

Με το όραμά της για ειρηνική ενοποίηση, η φυλή της Ashe διογκώθηκε και έγινε η μεγαλύτερη στο Freljord. Τώρα, είναι γνωστή ως Anavosari, και τους ενώνει όλους η πεποίθηση ότι ένα ενωμένο Freljord θα γίνει και πάλι ένα μεγάλο έθνος.

«Μια φυλή, ένας κόσμος, ένα Freljord» - Ashe

Η φωτογραφία και το παραλλαγμένο κείμενο πάρθηκε από το σύνδεσμο: <http://gameinfo.na.leagueoflegends.com/en/game-info/champions/ashe/#champion-lore>

Arthas (Warcraft)

Ο Arthas, που ήταν ο Πρίγκιπας του Lordaeron και ο Ιππότης του Ασημένιου Χεριού, ήταν ο γιος του βασιλιά Terenas Menethil II και ο κληρονόμος του θρόνου. Εκπαιδεύτηκε ως παλαδίνος, αλλά αργότερα έγινε ένα από τα πιο ισχυρά και κακά πλάσματα. Ο Arthas ήταν ο άνθρωπος της δράσης. Ήταν ένας εμπνευσμένος ηγέτης που καθοδηγούσε τους ανθρώπους του μέσω του παραδείγματος του.

Στις συνομιλίες με άλλους ανθρώπους φαινόταν ευφυής και απλός, και έδειχνε ότι μπόρεσε να παραμένει πιστός στις αποφάσεις του και να κάνει τους άλλους να τις δέχονται. Ο Arthas είχε επίσης μια ισχυρή αίσθηση αφοσίωσης στους ανθρώπους του και στη βασιλεία του. Έψαχνε πάντα για την έγκριση των άλλων (όπως του πατέρα του) και συχνά αισθανόταν υποτιμημένος. Οι προθέσεις του ήταν καλές, αλλά ο βασιλιάς Lich εκμεταλλεύτηκε αυτά τα λάθη και τις επιθυμίες αμέσως μόλις ανέλαβε το Frostmourne. Μετά τον θάνατο του πατέρα του, ο Arthas ισχυρίζεται ότι δεν αισθάνεται πλέον τύψεις, ντροπή ή λύπη.

Θα δεχόμουν με ευχαρίστηση την κάθε κατάρα προκειμένου να σώσω την πατρίδα μου. – Arthas

Η φωτογραφία και το παραλλαγμένο κείμενο πάρθηκε από το σύνδεσμο: http://wowwiki.wikia.com/wiki/Arthas_Menethil

Lara Croft

Tomb Raider (2013)

Η Λάρα είναι κόρη του διάσημου βρετανού αρχαιολόγου Richard Croft. Κατά τα εφηβικά της χρόνια πήγαινε συχνά με τους γονείς της σε εκστρατείες και αποφάσισε να σπουδάσει αρχαιολογία στο περίφημο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου.

Η Λάρα αρχικά ήταν βιβλιοφάγος - ήταν πολύ σοβαρή φοιτήτρια και δεν ταίριαζε καλά με τους συνομηλίκους της. Είναι μοναχικός τύπος και αισθάνεται άβολα όταν ο κόσμος της δίνει προσοχή.

Ο πατέρας της για σειρά ετών την καθοδηγούσε προς ανάπτυξη αρκετών δεξιοτήτων: ορειβασία και αναρρίχηση σε βράχους, πρώτες βοήθειες για αρχάριους και βασικά στοιχεία τοξοβολίας, χειρισμό πυροβόλων όπλων και επιβίωση στην άγρια φύση.

Η νεαρή Λάρα ανέπτυξε αρκετά το χαρακτήρα της στο Yamatai, ένα νησί που κρύβει χιλιάδες φρικτούς κινδύνους. Κατάλαβε τον εαυτό της όταν ανακάλυψε πόσο ισχυρή και καταπληκτικά ικανή είναι.

«Έπρεπε να σκοτώσω μερικούς από αυτούς, δεν είχα άλλη επιλογή (...) Είναι τρομακτικό το πόσο εύκολο ήταν» - Λάρα

Η φωτογραφία και το παραλλαγμένο κείμενο πάρθηκε από το σύνδεσμο: <http://www.writeups.org/lara-croft-tomb-raider/>

Ezio (Assassin's Creed)

Ο Ezio Auditore da Firenze (1459 - 1524) ήταν ένας Φλωρεντιανός ευγενής κατά την περίοδο της Αναγέννησης και ο Μέντορας της Ιταλικής Αδελφότητας των Δολοφόνων.

Αρχικά, ο Ezio άφησε τα συναισθήματά του να πάρουν ότι καλύτερο από αυτόν, φτάνοντας σε τόσο ακραίο σημείο που ούτε καν σεβάστηκε το πτώμα του Vieri de' Pazzi αμέσως μετά το θάνατό του. Ωστόσο, ο Ezio κατόρθωσε να αποκτήσει τον έλεγχο του θυμού του και, από τη στιγμή που είχε γίνει Master Assassin, μπορούσε να τον ελέγξει σχεδόν ολοκληρωτικά.

Ωστόσο, από τη στιγμή που ο Ezio αντιμετώπισε τον Rodrigo Borgia, είχε γίνει πιο αφοσιωμένος στο ρόλο του Δολοφόνου, παύοντας να χρησιμοποιεί την εκδίκηση ως κίνητρο. Επικεντρώθηκε στο να ενσταλάξει μια αίσθηση αδελφοσύνης μεταξύ των μαθητευόμενων του και μια αγάπη για τους πολιτισμούς που θα υπερασπιζόνταν από τους Ναϊτες. Έσωσε επίσης τη ζωή των στόχων που κατάλαβε ότι δεν χρειαζόταν να πεθάνουν.

Ο Ezio ήταν επίσης παθιασμένα πιστός στην οικογένειά του. Έβαζε πάντα την προστασία της μητέρας και της αδερφής του πάνω από την ασφάλειά του και την υπακοή του στους δολοφόνους. Η φωτογραφία και το παραλλαγμένο κείμενο πάρθηκε από το σύνδεσμο: http://assassinscreed.wikia.com/wiki/Ezio_Auditore_da_Firenze

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Σχολικό περιβάλλον, κατά προτίμηση εκτός σχολικών ωρών

Περιγραφή του εργαλείου

Προκειμένου να δημιουργηθούν σχέσεις μεταξύ του τοπικού και του παγκόσμιου, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να διερευνήσουν το τοπικό - στην περίπτωση αυτή, το σχολικό περιβάλλον.

1. Αρχίστε να ρωτάτε τι καταλαβαίνουν οι μαθητές με τον όρο «τεχνολογία» και ζητήστε τους να δώσουν παραδείγματα. Εάν χρειάζεται, δώστε μερικούς ορισμούς για την τεχνολογία: *Η εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης για πρακτικούς σκοπούς, ειδικά στη βιομηχανία. Μηχανήματα και συσκευές που αναπτύχθηκαν από την επιστημονική γνώση (Wikipedia).*

2. Βεβαιωθείτε ότι η κατανόηση που έχουν οι συμμετέχοντες δεν περιορίζεται μόνο στην υψηλή τεχνολογία.

3. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες και στείλτε τους για μια βόλτα γύρω από το σχολείο με σκοπό τους να βρουν απτές ή μη απτές αποδείξεις / σχέσεις / συνδέσεις στο θέμα της τεχνολογίας. Όταν θα στείλετε τους συμμετέχοντες σε βόλτα γύρω από το σχολείο, ζητήστε τους να ψάξουν για παραδείγματα χρήσης της τεχνολογίας στο σχολικό περιβάλλον υπενθυμίστε τους ότι δεν θα πρέπει οπωσδήποτε να πρόκειται για προηγμένη τεχνολογία και ότι ίσως τα παραδείγματα τους για χρήση της τεχνολογίας να μην σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια. Εάν έχουν έξυπνα τηλέφωνα (smart phones) και κάμερες, μπορείτε επίσης να τους ζητήσετε να βγάλουν φωτογραφίες. Δώστε τους αρκετό χρόνο για να εξερευνήσουν το περιβάλλον και βεβαιωθείτε ότι θα τους δώσετε απαραίτητες οδηγίες για τυχόν κανόνες που ίσως να χρειάζεται να ακολουθήσουν, ανάλογα με το χώρο (πχ να είναι ήσυχοι αν πραγματοποιούνται παράλληλα σχολικές δραστηριότητες, να μην απομακρυνθούν από τον σχολικό περίγυρο, κ.λπ.)

4. Ορίστε μια συγκεκριμένη ώρα που θα πρέπει να έχουν επιστρέψει πίσω και αφήστε τους να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους ανά ομάδα. Κάντε μια ανακεφαλαίωση με τις ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Το σχολείο χρησιμοποιεί καθόλου την τεχνολογία και εάν ναι, τι είδους τεχνολογία;
- Από πού προέρχεται αυτή η τεχνολογία (όχι μόνο η απτή/εμφανής) και ποιος την επινόησε;
- Έχετε καθόλου εκπλαγεί σχετικά με το μέγεθος των συνδέσεων που έχει το σχολείο στο θέμα αυτό; Ναι ή όχι και γιατί;
- Ποια ήταν η πιο εκπληκτική ανακάλυψη που κάνατε και γιατί σας έχει εκπλήξει;
- Εάν δεν έχετε σκεφτεί μέχρι τώρα τις συνδέσεις του σχολικού περιβάλλοντος με το θέμα της τεχνολογίας, που πιστεύετε ότι οφείλεται αυτό;
- Οι αποδείξεις που έχετε βρει καθιστούν το σχολείο παγκόσμιο; Ναι ή όχι και γιατί;

- Εάν η χώρα μας ξαφνικά απομονωνόταν (τόσο φυσικά όσο και σε σχέση με την ενημέρωση) από τον υπόλοιπο κόσμο, πως θα ήταν η κατάσταση στο σχολείο; Ποια τεχνολογία θα υπήρχε και τι θα έλειπε;

* Επιπλέον πληροφορίες

Εάν οι συνθήκες δεν επιτρέπουν στους μαθητές να εγκαταλείψουν την αίθουσα, μπορεί να γίνει μια τροποποίηση και να ξεκινήσουν να εξερευνούν την αίθουσα και οποιαδήποτε αντικείμενα, αφίσες και υλικά υπάρχουν σε αυτήν (δεν συνιστάται).

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την άσκηση για άλλα θέματα, όχι μόνο αυτό της τεχνολογίας. Κατά τη διάρκεια της ανακεφαλαίωσης, τροποποιήστε τις ερωτήσεις και/ή αφήστε έξω τις ερωτήσεις που αφορούν την τεχνολογία.

Πως φτάνει σε εμάς;

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα!

Χρόνος: 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε κύκλο ή να εργαστούν σε μικρές ομάδες
- Αντίγραφα της λίστας ζητημάτων – τουλάχιστον ένα σε κάθε ομάδα (στο παράρτημα)
- Αφίσες και μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες (μέχρι 4 άτομα η κάθε ομάδα). Ορίστε ένα τεχνολογικό gadget (π.χ. ένα κινητό τηλέφωνο) σε κάθε ομάδα και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να φανταστούν το ταξίδι αυτού του αντικειμένου μέχρι αυτό να φτάσει στα χέρια τους. Ζητήστε τους να είναι όσο το δυνατόν πιο λεπτομερείς και να σχεδιάσουν αυτό το ταξίδι σε μια αφίσα - τις ιδέες και την τεχνογνωσία πίσω από το αντικείμενο, τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν έτσι ώστε να κατασκευαστεί, από πού εξορύσσονται και από ποιον, τι συμβαίνει στη συνέχεια. Προκειμένου να ολοκληρώσουν το έργο τους είναι ελεύθεροι να χρησιμοποιήσουν αν θέλουν το Διαδίκτυο και οποιεσδήποτε άλλες πηγές πληροφοριών είναι διαθέσιμες.
2. Ενώ εργάζονται για την εργασία αυτή, καλό είναι να κάνετε τη δική σας έρευνα (η πρόσβαση στο Διαδίκτυο συνίσταται) έτσι ώστε να βεβαιωθείτε ότι τους ακολουθείτε και ότι θα μπορείτε να συμβάλλετε σε σημαντικές πτυχές της εργασίας. Αφού ολοκληρώσουν, καλέστε τις ομάδες να παρουσιάσουν τα ευρήματά και τις προτάσεις τους.
3. Παρουσιάστε τη λίστα των ζητημάτων (επισυνάπτεται στο παράρτημα) και δώστε τουλάχιστον ένα αντίγραφο σε κάθε ομάδα. Ζητήστε τους να σκεφτούν, να συζητούν και να αποφασίσουν εάν τα παγκόσμια ζητήματα που αναφέρονται σχετίζονται με το ταξίδι των αντικειμένων που έχουν εξερευνήσει και με ποιο τρόπο. Βεβαιωθείτε ότι μπορείτε να εξηγήσετε σε συντομία κάθε ένα από τα ζητήματα σε περίπτωση που σας το ζητήσουν οι συμμετέχοντες.
4. Αφήστε τις ομάδες να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους και κάντε μια ανακεφαλαίωση με τις ακόλουθες ενδεικτικές ερωτήσεις:
 - Πως νιώθετε για τη δραστηριότητα και τι μάθατε;
 - Συμβαίνει συχνά να αναρωτιέστε από πού προέρχονται τα πράγματα που χρησιμοποιούμε; Ναι ή όχι και γιατί;
 - Εάν ανακαλύψετε ότι κάποια από τα πράγματα που χρησιμοποιούμε συνδέονται με κάποια από τα παγκόσμια ζητήματα, μήπως αυτό σημαίνει ότι και ΕΜΕΙΣ έχουμε λόγο/επιρροή στην επίλυση τους; Γιατί; Πως;

Επιπλέον πληροφορίες

Τα κινητά τηλέφωνα είναι πολύ κατάλληλα για να τα εξερευνήσετε, οπότε μπορείτε να προβληματιστείτε με θέματα όπως τα «ορυκτά των συγκρούσεων» που χρησιμοποιούνται στα περισσότερα κινητά τηλέφωνα και άλλες συσκευές. Φροντίστε να δώσετε προσοχή όχι μόνο στα υλικά αλλά και στην πρόσβαση στην έρευνα, την πληροφόρηση, την τεχνογνωσία, τα μοντέλα και τα σχέδια που απαιτούνται για την παραγωγή τεχνολογίας. Προβληματιστείτε με τους συμμετέχοντες για το πώς μεταφέρεται (ή όχι) η γνώση πέρα από τα σύνορα, ποιοι (δεν) έχουν πρόσβαση σε αυτήν και γιατί είναι αυτό σημαντικό.

Το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άλλα ζητήματα, ανάλογα με το αντικείμενο που δίνετε στους συμμετέχοντες για εξερεύνηση - μπορεί να είναι για παράδειγμα ένα προϊόν, κάποιο τρόφιμο, κομμάτι ρούχων κλπ.

Μόλυνση του περιβάλλοντος

Χρήση φυσικών πόρων

Αειφόρος ανάπτυξη

Βιοποικιλότητα

Ανθρώπινα δικαιώματα

Εργατικά Δικαιώματα

Παιδική εργασία

Υπερκατανάλωση

Δικαιώματα των ζώων

Φτώχεια και πείνα

Κατανομή του πλούτου μεταξύ των χωρών

Υγεία

Εμπορικές συναλλαγές

Ενεργός πολιτότητα

Διαπολιτισμικός διάλογος

Κοινωνική δικαιοσύνη

Καταναλωτισμός

Ισότητα των φύλων

Μετανάστευση

Πρόσβαση στη γνώση

Απόβλητα (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών αποβλήτων)

Γρίφοι

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα!

Χρόνος: : 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε κύκλο ή να εργαστούν σε μικρές ομάδες
- Χαρτί και μαρκαδόροι
- Χρονόμετρο (προαιρετικά)

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή η άσκηση επιτρέπει στους συμμετέχοντες να σκεφτούν για τα ζητήματα που αποτελούν μεγάλο θέμα και να τα εξηγήσουν ο ένας στον άλλο με ένα διασκεδαστικό τρόπο.

1. Αρχικά, εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι το θέμα της ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ είναι τεράστιο και προκειμένου να το διερευνήσουμε, πρέπει να το σπάσουμε σε μικρότερα θέματα.

2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες και ζητήστε από κάθε ομάδα να σκεφτεί τα ζητήματα που περιβάλλουν το θέμα της ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ. Θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιήσουν ως έμπνευση τα θέματα που ανέφεραν στην προηγούμενη άσκηση (εάν την κάνατε), αλλά επίσης - πολύ σημαντικό - τη δική τους εμπειρία και την τοπική πραγματικότητα.

3. Δώστε τους χρόνο και σιγουρευτείτε ότι πηγαίνετε γύρω από την κάθε ομάδα για να την κατευθύνετε και να δώσετε παραδείγματα και βοήθεια εάν χρειαστεί. Κάθε θέμα το οποίο θα εντοπίσουν θα πρέπει να αναγράφεται ευδιάκριτα σε ένα ξεχωριστό κομμάτι χαρτί.

4. Όταν οι ομάδες είναι έτοιμες, ζητήστε τους να παρουσιάσουν, παίζοντας Γρίφους, όπου ένα άτομο προσπαθεί να εξηγήσει στις άλλες ομάδες ένα ζήτημα χωρίς να μιλήσει, αλλά μόνο με τη χρήση της γλώσσας του σώματος. Εάν θέλετε, μπορείτε να ορίσετε χρονικά όρια και να καταγράφετε βαθμό για κάθε ομάδα. Σε κάθε περίπτωση βεβαιωθείτε ότι έχετε τοποθετήσει όλα τα θέματα μαζί σε μια αφίσα. Αφού παρουσιάσουν όλες οι ομάδες, θα έχετε τον πλήρη κατάλογο των ζητημάτων και έτσι μπορείτε να εξερευνήσετε περαιτέρω.

5. Κάντε μια ανακεφαλαίωση με αυτές τις ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πώς σας φάνηκε η άσκηση και πώς σας φάνηκαν τα αποτελέσματα;
- Υπάρχουν ζητήματα που λείπουν ακόμα και εάν ναι, ποια;
- Γιατί είναι σημαντικό να σπάσουμε τα μεγάλα θέματα σε μικρότερα θέματα;

Επιπλέον πληροφορίες

Αν οι συμμετέχοντες παρουσιάσουν δυσκολία στο να σπάσουν το μεγάλο ζήτημα σε μικρότερα θέματα, ζητήστε τους να σκεφτούν πώς αυτό το ζήτημα γίνεται αντιληπτό/κατανοητό από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες - για παράδειγμα, διαφορετικά έθνη, διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, διαφορετικά φύλα, άτομα με διαφορετικό εισόδημα κλπ. Σε περίπτωση που οι ομάδες έχουν κολλήσει με τον εντοπισμό μικρότερων θεμάτων τότε μπορείτε να τους υποδείξετε διάφορες κατευθύνσεις: δίκαιη χρήση πόρων για τεχνολογία, χρήση φυσικών πόρων, πρόσβαση στην τεχνολογία, παιδική εργασία στην αλυσίδα παραγωγής, ασφάλεια στο διαδίκτυο, υπερβολική χρήση τηλεφώνων, και διάφορες άλλες. Το εργαλείο μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα.

Εξερεύνηση μέσω του θεάτρου

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα!

Χρόνος: : 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε κύκλο και να εργαστούν σε μικρές ομάδες, οργανωμένη σε διάταξη θεάτρου • Αντίγραφα των 4 μερών του παραρτήματος – τουλάχιστον ένα αντίγραφο σε κάθε ομάδα

Περιγραφή του εργαλείου

Μέσω της χρήσης του θεάτρου, αυτό το εργαλείο εξετάζει διάφορες πτυχές της έννοιας «Δικαιοσύνη της Τεχνολογίας».

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες (3-5 άτομα) και χρησιμοποιήστε το παράρτημα για να αντιστοιχίσετε τρεις διαστάσεις της «Δικαιοσύνης της Τεχνολογίας» σε διαφορετικές ομάδες.

2. Ζητήστε από τις ομάδες να φανταστούν πώς τα ζητήματά τους επηρεάζουν την πραγματική ζωή των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο και να παρουσιάσουν μια τέτοια κατάσταση μέσω μιας σύντομης θεατρικής παράστασης. Μπορείτε να συζητήσετε περαιτέρω το ζήτημα μετά από κάθε παρουσίαση ή να συζητήσετε μαζί τα ζητήματα μετά από όλες τις παρουσιάσεις.

3. Μετά τις θεατρικές παραστάσεις, βεβαιωθείτε ότι αναφέρατε τον ορισμό της «Δικαιοσύνης της Τεχνολογίας» (μέρος 4 στο παράρτημα 4) και ότι έχετε συζητήσει μαζί με τους συμμετέχοντες. Ρωτήστε τους να σας πουν πώς καταλαβαίνουν κάθε σημείο.

4. Στο τέλος, κάντε μια ανακεφαλαίωση με τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Πώς σας κάνει να αισθάνεστε η ιδέα της Δικαιοσύνης της Τεχνολογίας; Τι σας αρέσει και τί δεν σας αρέσει σχετικά με αυτή;
- Είναι ρεαλιστικό το ότι «όλοι πρέπει να έχουν πρόσβαση σε τεχνολογίες ζωτικής σημασίας για τη ζωή»; Ναι ή όχι και γιατί;
- Υπάρχουν προβλέψεις ότι η πρόσβαση στο Διαδίκτυο θα καταστεί βασικό δικαίωμα (ανθρώπινο δικαίωμα) μέχρι το 2023. Πώς σχετίζεται αυτό με την ιδέα της Δικαιοσύνης της Τεχνολογίας;
- Γιατί η τεχνολογική τεχνογνωσία και η έρευνα λαμβάνουν χώρα κυρίως στον Παγκόσμιο Βορρά; Προσπαθήστε να σκεφτείτε όσο το δυνατόν περισσότερους παράγοντες. (Και όχι, οι άνθρωποι από τον Παγκόσμιο Βορρά δεν είναι «πιο έξυπνοι εκ φύσεως»!)
- Βρείτε παραδείγματα τεχνολογικών καινοτομιών που εμφανίστηκαν στον Παγκόσμιο Νότο. Είναι σημαντικό να μην θεωρούμε αυτό το μέρος του κόσμου ως «φτωχό, αμόρφωτο, υποβαθμισμένο και θλιβερό μέρος».
- Πώς αισθάνεστε για την άσκηση και τι έχετε μάθει;
- Πώς καταφέρατε να φανταστείτε το πως μεγάλα ζητήματα επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των ανθρώπων; Ποια εμπειρία χρησιμοποιήσατε;
- Εάν τα ζητήματα επηρεάζουν τους ανθρώπους, μπορεί μήπως να ισχύει και το αντίθετο; Πώς μπορούν οι άνθρωποι να επηρεάσουν τα ζητήματα; Πώς μπορούμε;

Μέρος 1: Άδικη πρόσβαση στην υπάρχουσα τεχνολογία

Δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο εξακολουθούν να μην έχουν πρόσβαση σε τεχνολογίες που θα τους βοηθούσαν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες. Ο ενεργειακός τομέας παρέχει ένα σαφές παράδειγμα: 1,2 δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια, αν και υπάρχει η τεχνολογία, η γνώση και τα μέσα για όλους τους ανθρώπους επάνω στον πλανήτη να έχουν πρόσβαση σε κάποια μορφή σύγχρονης ενέργειας.

Παραδοσιακά, η βελτίωση της ενεργειακής πρόσβασης επικεντρώνεται στη σύνδεση των νοικοκυριών με το ηλεκτρικό δίκτυο. Αυτή η προσέγγιση συχνά παραμελεί εκείνους που ζουν σε απομακρυσμένες, αγροτικές περιοχές όπου η σύνδεση στο δίκτυο δεν είναι προτεραιότητα, ούτε είναι, σε ορισμένες περιπτώσεις, εφικτή. Αυτό σημαίνει ότι για εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους η πρόσβαση στην ενέργεια θα είναι τόσο δύσκολη όσο ήταν πριν από δεκαετίες.

Μέρος 2: Η καινοτομία αγνοεί τους φτωχούς

Το 2010 επενδύθηκαν ένα τρισεκατομμύριο δολάρια στην έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη. Η επένδυση αυτή φυσικά αφορά ως επί το πλείστον τον παγκόσμιο Βορρά και είναι πιο πιθανό να καθοδηγείται από την αγορά παρά από παγκόσμιες προτεραιότητες. Η έρευνα για την υγεία είναι ένα ξεκάθαρο παράδειγμα αυτού: μόνο το 10% των παγκόσμιων δαπανών για την έρευνα στον τομέα της υγείας είναι αφιερωμένο στα προβλήματα που πλήττουν το 90% του παγκόσμιου πληθυσμού – πρόκειται για το λεγόμενο κενό 10/90. Μία θετική τάση που παρατηρείται είναι το αυξανόμενο ποσοστό έρευνας και ανάπτυξης που συμβαίνει στον παγκόσμιο Νότο, αλλά η εθνική ικανότητα καινοτομίας και έρευνας πρέπει να ενισχυθεί περισσότερο. Αν κάτι τέτοιο δεν συμβεί, τότε ο Νότος θα εξακολουθεί να χρειάζεται να στηρίζεται στη μεταφορά τεχνολογίας από το Βορρά, κάτι το οποίο μπορεί να δημιουργήσει εξάρτηση στην εξωτερική γνώση και ικανότητα και να θέσει τις κοινότητες σε κίνδυνο.

Μέρος 3: Η μη βιώσιμη χρήση της τεχνολογίας

Η επιλογή και η χρήση της τεχνολογίας μπορεί να έχει τόσο θετικές όσο και αρνητικές επιπτώσεις για εμάς, για εκείνους που μοιράζονται τον πλανήτη μαζί μας και για τις μελλοντικές γενιές. Όσοι παράγουν και χρησιμοποιούν τεχνολογία δεν αναλαμβάνουν πάντα το πλήρες κόστος της παραγωγής και χρήσης της. Ένα ξεκάθαρο παράδειγμα είναι η αλλαγή του κλίματος, που οφείλεται εν μέρει σε μια συστηματική εξάρτηση από τις τεχνολογίες που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα, ιδίως από τις βιομηχανικές χώρες. Ωστόσο, είναι μερικοί από τους φτωχότερους ανθρώπους του κόσμου, συχνά σε χώρες με περιορισμένη πρόσβαση σε αυτές ακριβώς τις τεχνολογίες, που ξεκίνησαν ήδη να βιώνουν τις καταστροφικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Αυτοί οι άνθρωποι, καθώς και οι επόμενες γενιές, θα αναγκαστούν να αντιμετωπίσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των τεχνολογικών επιλογών που κάνουμε σήμερα. Ο τρόπος με τον οποίο οι τεχνολογίες σχεδιάζονται, παράγονται και χρησιμοποιούνται μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις και σε πιο τοπικό επίπεδο.

Μέρος 4: Ορισμός της Δικαιοσύνης της Τεχνολογίας

Ένας κόσμος με Δικαιοσύνη της Τεχνολογίας θα είναι αυτός στον οποίο:

- Ο καθένας έχει πρόσβαση σε υπάρχουσες τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη ζωή, και
- Το επίκεντρο των προσπαθειών για καινοτομία και ανάπτυξη νέων τεχνολογιών βρίσκεται στην ανάγκη για επίλυση των μεγάλων προκλήσεων με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπος ο κόσμος σήμερα: ο τερματισμός της φτώχειας και η παροχή ενός βιώσιμου μέλλοντος για τον καθένα από εμάς στον πλανήτη

Το παράρτημα (με προσθήκες) πάρθηκε από το σύνδεσμο:

<http://infohub.practicalaction.org/oknowledge/handle/11283/556995>

Προσομοίωση Παγκόσμιων Ηγετών

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα!

Χρόνος: : 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε κύκλο και να εργαστούν σε μικρές ομάδες
- Αφίσα και μαρκαδόροι
- Laptop και projector (προαιρετικά).

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες και ενημερώστε τους ότι θα λάβουν μέρος σε μια συνάντηση παγκόσμιων ηγετών που θα έχει να κάνει με το θέμα της Τεχνολογίας.

2. Κάθε ομάδα πρέπει να επιλέξει ένα ζήτημα/πτυχή αυτού του θέματος ή μπορείτε να ορίσετε εσείς τα θέματα για την κάθε ομάδα (χρησιμοποιήστε τα ζητήματα που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα εργαλεία, ιδιαίτερα στο εργαλείο Γρίφοι). Θα ήταν προτιμότερο εάν οι ομάδες λαμβάνουν εκ των προτέρων τις ασκήσεις τους, έτσι ώστε να έχουν χρόνο για καλύτερη προετοιμασία (σε αυτή την περίπτωση, μπορούν επίσης να κάνουν ψηφιακή παρουσίαση).

3. Εξηγήστε ότι το ζητούμενο της συνάντησης είναι όλοι οι συμμετέχοντες να αποφασίσουν για ένα ζήτημα, το οποίο πρέπει είναι το πιο σημαντικό στο πλαίσιο του θέματος υπό διερεύνηση. Οι ομάδες πρέπει να πείσουν η μια την άλλη ότι το θέμα τους είναι σημαντικό και ότι έχει προσωπική επιρροή σε πολλούς ανθρώπους, και ότι πρέπει να είναι αυτό που θα αντιμετωπιστεί από την ομάδα. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να είναι δημιουργικοί στην προετοιμασία και την εκτέλεση των παρουσιάσεών τους, ώστε να εντυπωσιάσουν τους υπόλοιπους.

4. Κάθε ομάδα πρέπει να παρουσιάσει εντός 5-8 λεπτών. Μπορείτε είτε να ελέγχετε εσείς το χρόνο και την όλη ροή είτε να αναθέσετε έναν συντονιστή από τους συμμετέχοντες (δεν θα πρέπει όμως να συμμετέχει σε κάποια ομάδα). Την κάθε παρουσίαση καθώς και τη συνολική συζήτηση θα πρέπει να την ακολουθούν ερωτήσεις και απαντήσεις. Εάν είναι απαραίτητο, εισάγετε κανόνες για τη συζήτηση, τους οποίους ο συντονιστής θα πρέπει να ακολουθεί αυστηρά.

5. Μετά τις συζητήσεις θα πρέπει να ψηφιστεί κάθε θέμα και αυτό με τις περισσότερες ψήφους θα είναι το θέμα που θα διερευνηθεί περαιτέρω και αυτό επάνω στο οποίο θα γίνει η υπόλοιπη διαδικασία.

6. Μετά τη λήψη της απόφασης, βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες έχουν «χαλαρώσει» και έχουν «βγει» από την άσκηση προσομοίωσής. Κάντε μια ανακεφαλαίωση χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πώς αισθάνεστε για τη δραστηριότητα;
- Πως σας φάνηκε η ποιότητα/περιεχόμενο των παρουσιάσεων; Ήταν προετοιμασμένες οι ομάδες; Τι θα μπορούσε να γίνει καλύτερα;
- Ποια ήταν η ποιότητα της συζήτησης; Μήπως κάποιοι κανόνες δεν έχουν γίνει σεβαστοί; Εάν ναι, ποιοι είναι αυτοί και για ποιο λόγο υπήρξε παρακοή; Πώς αυτό επηρέασε τη συνολική

διαδικασία;

- Είναι όλοι ικανοποιημένοι με τα αποτελέσματα; Τι συμβιβασμοί έγιναν;
- Ποιο είναι το νόημα πίσω από την ανάγκη απόφασης ενός μόνο ζητήματος παρά από το να εργαστούμε με όλα τα ζητήματα;

Επιπλέον πληροφορίες

Ενώ εξερευνάτε το θέμα της τεχνολογίας, μπορείτε να είστε πιο συγκεκριμένοι και να βάλετε τους συμμετέχοντες στη θέση του «Διοικητικού Συμβουλίου της Google». Το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να αποφασίσει ποια παγκόσμια ζητήματα που σχετίζονται με την Τεχνολογία πρέπει να προσελκύσουν την προσοχή της εταιρείας, να διερευνηθούν περαιτέρω και να αντιμετωπιστούν. Σε όλες τις περιπτώσεις, βεβαιωθείτε ότι τα ζητήματα με τα οποία ασχολούνται οι ομάδες επηρεάζουν (ενδεχομένως) την τοπική τους καθημερινότητα.

Έχοντας κριτική σκέψη

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!**Χρόνος:** : 1 ώρα**Απαιτήσεις χώρου και υλικών:**

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε κύκλο και να εργαστούν σε μικρές ομάδες
- Εκτυπωμένο υλικό Ψεύτικων Ειδήσεων (στο παράρτημα).

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες και δώστε σε κάθε ομάδα ένα κείμενο με σαφή χειραγωγικό χαρακτήρα αναφορικά με τους πιο δημοφιλείς μύθους γύρω από την τεχνολογία και την παγκοσμιοποίηση (που υπάρχει στο παράρτημα). Δώστε τους χρόνο για να διαβάσουν και να συζητήσουν τα ερωτήματα που παρατίθενται.

2. Ζητήστε από την κάθε ομάδα να παρουσιάσει τα ευρήματά της και να συζητήσετε μαζί, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πώς σας έκανε να αισθανθείτε αυτή η άσκηση;
- Έχετε ποτέ συναντήσει παρόμοια κατάσταση στη ζωή σας; Τι ακριβώς και σε ποια στιγμή; Πώς αντιμετωπίζετε κάτι τέτοιο;
- Εμπιστεύεστε περισσότερο τις πληροφορίες εάν συνοδεύονται από οπτικό υλικό (φωτογραφίες, βίντεο); Ναι ή όχι και γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό; Είναι ένα συγκεκριμένο κριτήριο/απόδειξη (η ύπαρξη οπτικού υλικού) για το ότι κάτι είναι αλήθεια;
- Ποια είναι τα πράγματα που πρέπει να κάνουμε πριν να πιστέψουμε μια συγκεκριμένη πληροφορία; (Συνεργαστείτε με όλους τους συμμετέχοντες για να συντάξετε μια λίστα).
- Τι μπορεί να μας πει η πηγή μιας πληροφορίας σχετικά με την εγκυρότητά της;
- Γιατί κάποιος θα έλεγε ψέματα ή θα άλλαζε πληροφορίες; Ποιο είναι το κίνητρο/όφελος του; Υπάρχει μήπως μια πιο μεγάλη εικόνα (η πραγματική αλήθεια) πίσω από αυτό και εάν ναι, ποια είναι αυτή;
- Τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό το θέμα;

3. Περάστε σε πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις σχετικά με την τεχνολογία:

- Όλες οι αναγραφμένες πηγές είναι ψεύτικες, αλλά οι ίδιες οι ειδήσεις είναι πραγματικές – άρα το μόνο που δεν είναι ορθό είναι οι πηγές. Σας προκάλεσε σύγχυση αυτό; Πως σας κάνει να αισθάνεστε; Πώς γνωρίζουμε την πραγματική πηγή για κάτι;
- Μια από τις πλαστές πηγές είναι η Wikipedia. Ενώ είναι πολύ χρήσιμη, η Wikipedia δεν είναι πάντα η πιο αξιόπιστη πηγή πληροφοριών. Γιατί ισχύει αυτό; Πώς λειτουργεί η Wikipedia και πώς παράγεται το περιεχόμενο; Ποιος είναι υπεύθυνος για το περιεχόμενο εκεί;
- Γιατί υπάρχουν πολλές θεωρίες συνωμοσίας γύρω από την τεχνολογία;
- Η τεχνολογία τρομάζει τους ανθρώπους περισσότερο από τη φύση; Ναι ή όχι και γιατί;
- Πώς μπορούμε, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία, να αποφύγουμε τη χειραγώγηση μας; (Άμεση αναζήτηση άλλων πηγών, ιδιοκτησία μέσων και ερευνητικών κέντρων, διαφορετική προσέγγιση/προοπτική, έλεγχος της προέλευσης των φωτογραφιών)

Σημείωση: Όλες οι πηγές μέσων που αναφέρονται στο παράρτημα είναι ΨΕΥΤΙΚΕΣ!

ΜΕΡΟΣ 1: Μικροτσιπς (microchips)

Τον Μάιο του 2014, μέσω της Ευρώπης, θα είναι υποχρεωτικό για τα νεογέννητα παιδιά να φέρουν ένα τσιπ RFID κάτω από το δέρμα τους. Οι δημόσιες κλινικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενημερωθούν. Το τσιπ αυτό θα συνοδεύεται με το φύλλο αναφοράς για το νεογέννητο.

Αυτό το τσιπ θα είναι επίσης ένας εντυπωσιακός αισθητήρας GPS που θα λειτουργεί με μία μπαταρία με χρόνο ζωής τα δύο χρόνια και θα υπάρχει στις κρατικές κλινικές. Το τσιπ GPS παρέχει ένα πλαίσιο σφάλματος 5 μέτρων, κάτι που σημαίνει ότι είναι εξαιρετικό.

Θα συνδέεται κατ'ευθείαν με δορυφόρο, ο οποίος θα καθοδηγεί τα δίκτυα. Όπως έχει προβλεφθεί, αυτό το τσιπ θα είναι απαραίτητο για όλα τα παιδιά που γεννήθηκαν μετά τον Μάιο του 2014, αλλά με παρούσα ημερομηνία επιβεβαίωσης μέχρι τον Δεκέμβριο του 2016.

Πηγή: CNN

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- Είναι αληθινή η πληροφορία; Πώς μπορούμε να ξέρουμε;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να είναι αληθινές;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να μην είναι αληθινές;
- Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι αν κάτι είναι αλήθεια ή ψέμα;

ΜΕΡΟΣ 2: Facebook

Το Facebook μόλις ανακοίνωσε το κόστος για τις συνδρομές μελών. Τα χρυσά μέλη θα πληρώνουν για τις υπηρεσίες 9,99 δολάρια ανά μήνα, τα αργυρά μέλη θα πληρώνουν 6,99 δολάρια το μήνα για τις αντίστοιχες υπηρεσίες, τα χάλκινα μέλη θα πληρώνουν 3,99 δολάρια το μήνα, ενώ η συνδρομή θα είναι δωρεάν εάν αντιγράψετε και επικολλήσετε αυτό το μήνυμα απόψε πριν από τα μεσάνυχτα. Όταν θα συνδεθείτε αύριο το πρωί, θα οδηγηθείτε στις πληροφορίες πληρωμής ... Είναι επίσημο ακόμα και στις ειδήσεις. Το Facebook θα αρχίσει να χρεώνει λόγω των αλλαγών του νέου προφίλ. Εάν αντιγράψετε αυτό στον τοίχο σας, το εικονίδιό σας θα γίνει μπλε και το facebook θα είναι δωρεάν για εσάς. Παρακαλούμε μεταφέρετε αυτό το μήνυμα γιατί αν παραλείψετε να το κάνετε τότε ο λογαριασμός σας θα διαγραφεί εάν δεν πληρώσετε!

Πηγή: Facebook

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- Είναι αληθινή η πληροφορία; Πώς μπορούμε να ξέρουμε;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να είναι αληθινές
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να μην είναι αληθινές;
- Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι αν κάτι είναι αλήθεια ή ψέμα;

ΜΕΡΟΣ 3: Πόλεμος

Ουκρανοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι επιβεβαίωσαν ότι την Κυριακή καταγράφηκε μια πυρηνική έκρηξη στην Ουκρανία. Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε άλλα νέα από την περιοχή. Τρία βίντεο (παρακάτω) που μόλις ανέβηκαν στο διαδίκτυο δείχνουν τη μικρή πυρηνική έκρηξη. Τίποτα περισσότερο δεν είναι γνωστό αυτή τη στιγμή, συμπεριλαμβανομένου του ποιος κρύβεται πίσω από το συμβάν ή για το ποιος ήταν ο στόχος. Τα υλικά φαίνεται να προέρχονται από την περιοχή του Ουκρανίας που βρίσκεται σε σύγκρουση, όπου οι αυτονομιστές προσπαθούν να επιστρέψουν τον έλεγχο του πρώην σοβιετικού έθνους στη Ρωσία. Το νέο στρατιωτικό δόγμα της Ρωσίας επιφυλάσσεται του δικαιώματος να χρησιμοποιεί πυρηνικά όπλα σε μια συμβατική επίθεση που θέτει σε κίνδυνο την ύπαρξη του κράτους, αλλά κάποιοι από τους στρατιωτικούς ζήτησαν την “πρώτη επιλογή κτυπήματος”.

Πηγή : BBC

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- Είναι αληθινή η πληροφορία; Πώς μπορούμε να ξέρουμε;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να είναι αληθινές;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να μην είναι αληθινές;
- Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι αν κάτι είναι αλήθεια ή ψέμα;

Μέρος 4: HAARP

“Σήμερα, το σύστημα HAARP* απενεργοποιήθηκε, αναμένεται σεισμός τις επόμενες μέρες”, δήλωσε ο Σέρβος καθηγητής και επιστήμονας Velimir Abramovic κατά τη διάρκεια ραδιοφωνικής εκπομπής στις 19 Μαΐου. Ο Abramovic δήλωσε ότι ενώ έβρεχε στη Σερβία, δεν υπήρχε ούτε μια βροντή, κάτι που σύμφωνα με αυτόν είναι εξαιρετικά ασυνήθιστο. Η βροχή που έπεσε, λέει, δεν έμοιαζε με κανονική βροχή, αλλά έπεφτε λες και έπεφτε νερό από ολόκληρη πίσίνα κάθε δευτερόλεπτο. Αυτό, σύμφωνα με τον καθηγητή Abramovic, είναι χαρακτηριστικό ενός τεχνητά σχεδιασμένου καιρού, σχεδιασμένου από τα συστήματα HAARP. “Έμοιαζε σαν να είχε ανοίξει ο ουρανός και να έπεφτε από αυτόν μια θάλασσα νερού. Αυτά δεν ήταν σταγονίδια βροχής που συνήθως θα περίμενε κανείς να δει. Αυτό ήταν ένα σχεδιασμένο πρότυπο καιρού και θα ήθελα να προσθέσω ότι δεν είναι το πρώτο, ούτε θα είναι το τελευταίο από το HAARP», λέει ο Abramovic.

Πηγή: Wikipedia

* Το HAARP είναι το Ερευνητικό Πρόγραμμα Υψηλής Ενεργούς Ακτινοβολίας (στα Αγγλικά: High Frequency Active Auroral Research Program)- ένα πρόγραμμα ιονοσφαιρικής έρευνας που χρηματοδοτείται από κοινού από την Πολεμική Αεροπορία των ΗΠΑ, το Πολεμικό Ναυτικό των Η.Π.Α. και άλλους, με σκοπό την ανάλυση της ιονόσφαιρας.

Ερωτήσεις για συζήτηση:

- Είναι αληθινή η πληροφορία; Πώς μπορούμε να ξέρουμε;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να είναι αληθινές;
- Ποια είναι τα σημάδια που μας λένε ότι οι πληροφορίες μπορεί να μην είναι αληθινές;
- Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι αν κάτι είναι αλήθεια ή ψέμα;

Τα Μέρη 1, 2, 3 πάρθηκαν και έτυχαν επεξεργασίας από το σύνδεσμο <http://www.snopes.com/>

Το Μέρος 4 από το σύνδεσμο <http://www.geoengineeringwatch.org/scientist-speaks-on-the-record-about-haarp-caused-floods/>

Έρευνα (online και offline)

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 45 λεπτά (απαιτεί ομαδική εργασία εκ των προτέρων)

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να κάθονται σε κυκλική διάταξη

Περιγραφή του εργαλείου

Η ομάδα συμμετεχόντων έχει ήδη επιλέξει ένα ζήτημα για να εργαστεί κατά τη διάρκεια του εργαλείτης Προσομοίωσης Παγκόσμιων Ηγετών. Αυτή η άσκηση υποστηρίζει τους συμμετέχοντες για την περαιτέρω έρευνα.

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 3-4 ατόμων σε κάθε ομάδα με στόχο να λάβετε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το επιλεγμένο θέμα. Θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον 1 ή 2 εβδομάδες για να κάνουν την έρευνά τους. Οι μισές ομάδες επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο (online), ενώ για τις άλλες μισές αυτό δεν επιτρέπεται (offline).

2. Μετά το πέρας της έρευνάς τους, ζητήστε από τις ομάδες να παρουσιάσουν τα ευρήματά τους (ζητήστε από τις ομάδες που παρουσιάζουν αργότερα να παρουσιάσουν μόνο πληροφορίες που δεν έχουν παρουσιαστεί ακόμη από τις αρχικές ομάδες).

3. Στη συνέχεια κάντε μια ανακεφαλαίωση χρησιμοποιώντας τις παρακάτω ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Τι έχετε μάθει από την έρευνα που έχετε κάνει και από την έρευνα των άλλων;
- Ποιες ομάδες είχαν πιο δύσκολα καθήκοντα - εκείνη που ερευνούσε στο διαδίκτυο ή εκείνες που έκαναν έρευνα χωρίς τη χρήση του διαδικτύου;
- Υπήρξε οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των πληροφοριών που βρέθηκαν μεταξύ των ομάδων που ερευνούν online και αυτών που ερευνούσαν offline; Αν ναι, ποια/ες διαφορά/ες εντοπίστηκαν και που νομίζετε πως οφείλονται;
- Ποιος είναι για μας ο συνηθισμένος τρόπος αναζήτησης πληροφοριών; Υπάρχουν οποιεσδήποτε προβληματικές πτυχές σε αυτό τον συνηθισμένο μας τρόπο και εάν ναι, ποιες είναι αυτές;

Εικονικός Χάρτης Μυαλού

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Πρόσβαση σε συσκευές (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, laptops ή έξυπνα τηλέφωνα (smartphones) και στο Διαδίκτυο
- Εναλλακτικά, μια μεγάλη αφίσα και μαρκαδόροι, μολύβια και αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its)

Περιγραφή του εργαλείου

Οι συμμετέχοντες συγκέντρωσαν ήδη αρκετές πληροφορίες από τη δική τους έρευνα (στη δραστηριότητα Έρευνα (online και offline)). Τώρα αυτή η έρευνα πρέπει να δομηθεί και να αναλυθεί.

1. Εξηγήστε τι είναι ο χάρτης μυαλού - ένας οπτικός τρόπος για να οργανώνουμε πληροφορίες γύρω από ένα κεντρικό ζήτημα. Το κύριο ζήτημα τοποθετείται στο κέντρο και τα υπο-θέματα προσδιορίζονται και τοποθετούνται γύρω από αυτό. Έπειτα, κάθε υπο-θέμα αναπτύσσονται περαιτέρω κάτω από μικρότερα θέματα / ζητήματα. Ορισμένα επίπεδα μπορεί να παρουσιαστούν ως αιτίες στο ζήτημα ή παράγοντες που το επηρεάζουν. Πρέπει αυτά να απεικονίζονται με διαφορετικό χρώμα ή συνδέσεις. Δείξτε κάποιους υπάρχοντες χάρτες μυαλού στους συμμετέχοντες, ώστε να αποκτήσουν μια ιδέα για το πώς μοιάζουν και πως δουλεύουν.

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν έναν ομαδικό (κοινό) χάρτη μυαλού, οργανώνοντας τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει σε προηγούμενες ασκήσεις. Αυτό μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

Επιλογή 1: Εάν οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε συσκευές και στο Διαδίκτυο, παρουσιάστε τους δωρεάν εικονικές πλατφόρμες χαρτογράφησης μυαλού (συνιστούμε αυτές στις σελίδες: <https://coggle.it/>, www.mindmup.com, www.stormboard.com). Μπορείτε επίσης να προτείνετε ένα άλλο ηλεκτρονικό εργαλείο, αλλά βεβαιωθείτε ότι είναι δωρεάν και επιτρέπει τη συνεργασία σε πραγματικό χρόνο για πολλούς χρήστες. Μια άλλη επιλογή είναι να αφήσετε τους συμμετέχοντες να ερευνήσουν, να προτείνουν και να αποφασίσουν για το ηλεκτρονικό εργαλείο που θα ήθελαν να χρησιμοποιήσουν! Αν αποφασίσετε για αυτή την επιλογή, μπορείτε μόνο να ξεκινήσετε τη διαδικασία (θα χρειαστεί χρόνος για να νιώσετε οικεία με το εργαλείο και να ρυθμίσετε το χάρτη μυαλού) και οι συμμετέχοντες μπορούν να εργαστούν από απόσταση.

Επιλογή 2: Κάντε το με τον παραδοσιακό τρόπο σε χαρτί με μαρκαδόρο, αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων και μολύβια.

3. Όταν ο χάρτης είναι έτοιμος, δώστε χρόνο στον καθένα για να τον εξετάσετε προσεκτικά και ανακεφαλαιώστε με ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Είστε ικανοποιημένοι με το χάρτη; Ναι ή όχι και γιατί;
- Πώς αισθάνεστε τώρα σχετικά με τις πληροφορίες της έρευνας; Υπάρχει οποιαδήποτε διαφορά σε σχέση με πριν δημιουργηθεί ο χάρτης μυαλού; Αν ναι, ποια διαφορά;
- Κάνετε τις οποιοσδήποτε συνδέσεις μέσω του χάρτη μυαλού που δεν εντοπίσατε προηγουμένως; Εάν ναι, ποιες είναι αυτές

- Πώς διαφέρει ο χάρτης του μυαλού από - ας πούμε - μια γραπτή έκθεση; Ποια είναι τα θετικά και ποια τα αρνητικά του καθενός;
- Πώς αισθάνεστε για τη συνεργασία διαφορετικών ανθρώπων σε μια διαδικασία; Ποια είναι τα θετικά της; Υπάρχουν αρνητικά και εάν ναι, ποια είναι αυτά;
- Μπορείτε να κατανοήσετε καλύτερα το ζήτημα τώρα; Με ποιο τρόπο και γιατί;
- Αν θα έπρεπε να το κάνετε ξανά, θα ήταν διαφορετικό; Με ποιο τρόπο και γιατί νομίζετε;

Επιπλέον πληροφορίες

Εάν δουλέψατε με τον εικονικό χάρτη μυαλού (κάτι το οποίο συνιστάται) μπορείτε να χρησιμοποιήσετε συγκεκριμένες ερωτήσεις στην ανακεφαλαίωση, όπως:

- Πώς σας έκανε να νιώσετε αυτή η ομαδική συνεργασία μέσω διαδικτύου;
- Η τεχνολογία μπορεί να μας παρέχει πολύ καλά εργαλεία που μας επιτρέπουν να σκεφτόμαστε, να εργαζόμαστε και να αποφασίζουμε μαζί. Τα χρησιμοποιείτε αρκετά; Ναι ή όχι και γιατί;
- Ποιες άλλες ευκαιρίες θα μπορούσαν να μας δώσουν οι τεχνολογικές εξελίξεις για να εργαστούμε επάνω σε κοινωνικά ζητήματα;

Αποφάσεις από κάτω προς τα πάνω

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου, να κινηθούν και να εργαστούν σε μικρές ομάδες • Μικρά κομμάτια χαρτί ή χαρτόνι– 3 για κάθε συμμετέχοντα
- Πένες/μολύβια – μια/ένα για κάθε συμμετέχοντα • Ο χάρτης μυαλού όπως φτιάχτηκε στο εργαλείο Εικονικός Χάρτης Μυαλού

Περιγραφή του εργαλείου

1. Παρουσιάστε τον χάρτη μυαλού που δημιούργησαν οι συμμετέχοντες και ζητήστε τους να τον εξετάσουν για ακόμα μια φορά.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν ο καθένας μόνος του και να γράψουν τρία προβλήματα που σχετίζονται με το θέμα, τα οποία: 1) είναι σημαντικά, 2) μπορούν έστω και σε μικρό βαθμό να αντιμετωπιστούν από τους ίδιους (προσοχή – όχι κατ' ανάγκη να λυθούν, αλλά να αντιμετωπιστούν). Ζητήστε τους να γράψουν το κάθε πρόβλημα σε διαφορετικό κομμάτι χαρτί.
3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν ζευγάρια, να παρουσιάσουν το θέμα και να συμφωνήσουν μεταξύ τους για τρία προβλήματα.
4. Ζητήστε από τα ζευγάρια να ενωθούν με ένα άλλο ζευγάρι (να γίνουν τετράδες) και να παρουσιάσουν τρία προβλήματα (άρα περισσότερα προβλήματα θα βγουν εκτός).
5. Ζητήστε από τις ομάδες των τεσσάρων να σχηματίσουν ομάδες των οκτώ και να συμφωνήσουν για τρία προβλήματα... Συνεχίστε έτσι μέχρι ολόκληρη η ομάδα των συμμετεχόντων αποφασίσει για τα τρία σημαντικότερα προβλήματα. Γράψτε τα σε χαρτί έτσι ώστε να είναι ορατά σε όλους.
6. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν μόνοι τους πιθανές δράσεις που θα μπορούσαν να αναλάβουν ως ομάδα για να αντιμετωπίσουν ένα από τα τρία προβλήματα που έχουν επιλεγεί. Εάν δυσκολεύονται, μπορείτε να γράψετε μια σειρά από παραδείγματα δράσεων (εκστρατεία ενημέρωσης, εκδηλώσεις, δημοψηφίσματα, βίντεο, κτλ), όμως προτιμείτε να τους αφήσετε μόνους τους να βρουν ιδέες. Ενημερώστε τους ότι οι ιδέες τους δεν πρέπει να είναι πολύ μεγάλες αλλά κυρίως ρεαλιστικές και εφικτές. Επαναλάβετε όλη τη διαδικασία που παρουσιάζεται παραπάνω (ζευγάρια, τέσσερις, οκτώ, κτλ) μέχρι να καταλήξετε σε τρεις ιδέες για δράσεις.
7. Οργανώστε μια μικρή συζήτηση και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να λάβουν μια τελική απόφαση αναφορικά με το ποια δράση είναι η πιο ρεαλιστική και που θα ήθελαν να αναλάβουν. Στο τέλος της δραστηριότητας, θα πρέπει να υπάρχει μια συγκεκριμένη ιδέα για μια ρεαλιστική δράση που μπορούν να αναλάβουν οι συμμετέχοντες για να αντιμετωπίσουν ένα προβληματικό ζήτημα που συνδέεται με την τεχνολογία.

Επιπλέον πληροφορίες

Κατά τη λήψη απόφασης για μια κοινή δράση, εάν οι απόψεις είναι πολύ πολωμένες και είναι αδύνατο να επιτευχθεί συναίνεση, προχωρήστε σε ψηφοφορία. Αν η ιδέα είναι πολύ μεγάλη ή μη ρεαλιστική, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προτείνουν αλλαγές. Είναι πολύ σημαντικό η ιδέα της δράσης τους να μην απαιτεί πολλούς πόρους, να είναι εφικτή και ρεαλιστική!

Πλάνο κολύμβησης

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου, να κινηθούν και να εργαστούν σε μικρές ομάδες
- Αντίγραφα του Έντυπου Σχεδίου Δραστηριότητας (στο παράρτημα);
- Πένες/μολύβια – μια/ένα για κάθε συμμετέχοντα
- Αφίσες

Περιγραφή του εργαλείου

Οι συμμετέχοντες έχουν ήδη αποφασίσει προηγουμένως ποια δράση θα εκτελέσουν.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να απεικονίσουν όλοι μαζί αυτή τη δράση σε ένα κομμάτι χαρτί - αφήστε τους να σχεδιάσουν ή να γράψουν το πώς φαντάζονται αυτή τη δράση (με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες) και το τι θα αλλάξει όταν την εφαρμόσουν.

2. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν και να συζητήσουν μεταξύ τους διάφορα σχέδια που έχουν κάνει στο παρελθόν - είτε ο καθένας μόνος του είτε σε ομάδες (μπορεί να είναι σχέδια που έκαναν με φίλους, με τα αδέρφια τους, με την οικογένεια τους κτλ...). Αφήστε τους να μοιραστούν την εμπειρία τους και να πουν εάν τα σχέδιά τους δούλεψαν, αλλά και τους λόγους και τον τρόπο με τον οποίο δούλεψαν ή δεν δούλεψαν.

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μετακινηθούν σε μια από τις γωνιές της αίθουσας και να τοποθετήσουν την εικόνα της δράσης τους στην άλλη πλευρά της αίθουσας. Πείτε τους να φανταστούν ότι υπάρχει ένας βάλτος μεταξύ αυτών και της δράσης τους και ότι μπορούν να τον διασχίσουν μόνο με μια σταθερή διαδρομή, η οποία αποτελείται από τις δραστηριότητες που πρέπει να εφαρμόσουν ως προετοιμασία της δράσης τους. Αναφερθείτε σε ορισμένα από τα παραδείγματα που έδωσαν από την προηγούμενη εμπειρία τους στον σχεδιασμό.

4. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες και δώστε τους μερικά αντίγραφα του Έντυπου Σχεδίου Δραστηριότητας (στο παράρτημα). Κάθε ομάδα θα πρέπει να εργαστεί έτσι ώστε να αποφασίσουν για το σύνολο των βημάτων που θα πρέπει να γίνουν για να φτάσει στον τελικό στόχο. Θα πρέπει να αφήσουν κενό το μέρος «Ποιος θα το κάνει;» σε αυτό το στάδιο.

5. Όταν οι ομάδες έχουν ολοκληρώσει, ζητήστε τους να παρουσιάσουν τη δουλειά τους - ενώ παρουσιάζουν, πρέπει να τοποθετούν τα βήματα στο πάτωμα από τη μια πλευρά της αίθουσας στην άλλη, χρονολογικά. Στο τέλος πρέπει να υπάρχουν μερικές παράλληλες διαδρομές που συνδέουν τους συμμετέχοντες με το στόχο τους.

6. Συζητήστε μαζί για το ποια βήματα είναι απαραίτητα και για το ενδεχόμενο να λείπει κάτι. Αφαιρέστε τα οποιαδήποτε επαναλαμβανόμενα βήματα και προσθέστε περισσότερα βήματα, εάν χρειαστεί. Στο τέλος θα πρέπει να υπάρχει μόνο μία διαδρομή (που ιδανικά περιλαμβάνει βήματα από διαφορετικές ομάδες). Μόλις συμφωνηθούν όλες οι δραστηριότητες, αναθέστε

τους ρόλους και τις ευθύνες, και φροντίστε να συμπεριλάβετε συμμετέχοντες από ολόκληρη την ομάδα. Στο τέλος, ζητήστε εθελοντές που θα αντιγράψουν τα βήματα σε μία μόνο αφίσα ή ηλεκτρονικό έγγραφο.

7. Ανακεφαλαιώστε αν χρειαστεί.

Επιπλέον πληροφορίες

Για να ενισχύσετε την τεχνολογική πτυχή, ζητήστε από έναν εθελοντή να τοποθετήσει το σχέδιο δράσης σε ένα εικονικό πίνακα και να το μοιραστεί με όλους μέσω υπηρεσίες cloud (για παράδειγμα το Google Drive) ή σε μια ομάδα στο Facebook (στην περίπτωση αυτή θα ήταν καλύτερο εάν το σχέδιο είναι αποθηκευμένο σε μορφότυπο εικόνας και όχι σε έγγραφο κειμένου).

Παράρτημα : Έντυπο Σχεδίου Δραστηριότητας

Τι πρέπει να γίνει;	
Μέχρι πότε πρέπει να γίνει;	
Ποιος θα το κάνει;	

Αν δεν είναι σε βίντεο, δεν έγινε καθόλου (Μέρος 1)

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 1 ώρα

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου, να κινηθούν και να εργαστούν σε μικρές ομάδες
- Laptop και projector
- Μερικά έξυπνα τηλέφωνα (smart phones) και πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ξεκινήστε ζητώντας από τους συμμετέχοντες να σας πουν ποιο ήταν το τελευταίο σύντομο βίντεο/κλιπ που είδαν στο Διαδίκτυο το οποίο τους άρεσε πολύ. Συζητήστε μαζί τους για να δείτε τι κάνει τα βίντεο να γίνονται δημοφιλή σε προβολές και γιατί κάποια άλλα δεν τα καταφέρνουν.
2. Εξηγήστε τους ότι είναι σημαντικό να καταγράψετε τη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης των ενεργειών τους, γι' αυτό και θα πρέπει να βιντεογραφήσουν μέρος αυτής της διαδικασίας.
3. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να σας πουν εάν χρησιμοποιούν εφαρμογές για βιντεογράφιση και ποιες είναι αυτές. Μπορείτε να επιλέξετε να χρησιμοποιήσετε είτε μερικές από τις εφαρμογές που χρησιμοποιούν ή να προτείνετε κάποιες άλλες εφαρμογές (βεβαιωθείτε ότι είναι δωρεάν) - συστήνουμε τις εφαρμογές Magisto, Power Director, Adobe Premier, ή ακόμα και την εφαρμογή Vine - μπορείτε να κάνετε βίντεο μόνο για 7 δευτερόλεπτα). Αν έχετε χρόνο, μπορείτε να εξερευνήσετε κάποιες εφαρμογές με τους συμμετέχοντες και να αποφασίσετε μαζί για την εφαρμογή που θα χρησιμοποιηθεί. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν διαφορετικές εφαρμογές.
4. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες (να υπάρχει τουλάχιστον ένα έξυπνο τηλέφωνο σε κάθε ομάδα) και δώστε τους την οδηγία να βιντεογραφήσουν και έπειτα να επεξεργαστούν ένα τρέιλερ για την επερχόμενη δράση τους διάρκειας έως και 20 δευτερόλεπτα. Πρέπει να δράσουν γρήγορα και δημιουργικά.
5. Στο τέλος, προβάλτε τα βίντεο και κάντε μια συζήτηση. Εάν αρέσουν τα βίντεο στους συμμετέχοντες και συμφωνούν όλοι, κοινοποιήστε τα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως τρέιλερ/πρόσκληση για την εκδήλωση ή τη δράση.
6. Αφιερώστε 10 λεπτά για να προγραμματίσετε το ποιος θα φροντίσει να καταγράψει και να επεξεργαστεί κάποια βίντεο κατά τη διάρκεια της ίδιας της δράσης. Εάν έχετε χρόνο, μπορείτε να συλλέξετε κάποιες ιδέες σχετικά με το περιεχόμενο των βίντεο, ώστε να αυξηθεί η πιθανότητα να γίνουν δημοφιλή.

Επιπλέον πληροφορίες

Κάντε μια ανακεφαλαίωση με τους συμμετέχοντες σχετικά με τις διαφορετικές δυνατότητες που μας δίνει η τεχνολογία για να προωθήσουμε κοινωνικά θέματα και ζητήματα, πώς τις χρησιμοποιούμε (ή πως ΔΕΝ τις χρησιμοποιούμε) και τι μπορεί να αλλάξει ως προς αυτή την κατεύθυνση. Ζητήστε τους να σκεφτούν παραδείγματα για το πώς οι τεχνολογικές δυνατότητες προώθησης συνέβαλαν στην αντιμετώπιση παγκόσμιων ζητημάτων.

Αν δεν είναι σε βίντεο, δεν έγινε καθόλου (Μέρος 2)

Βήμα: Έξι- Ανασκόπηση!

Χρόνος: 10 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου • Laptop και projector

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο εάν έχετε βίντεο από τη δράση που έχει προγραμματιστεί και υλοποιηθεί από τους συμμετέχοντες. Σε περίπτωση που δεν έκαναν μόνοι τους το βίντεο αλλά υπάρχει κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε αυτό.

Παρακολουθήστε το βίντεο που λήφθηκε και επεξεργαστήκατε κατά τη διάρκεια των δράσεων των συμμετεχόντων. Έπειτα ρωτήστε:

1. Πως σας έκανε να νιώσετε η δραστηριότητα; Φαίνεται κάτι να είναι διαφορετικό τώρα που τη βλέπουμε (μέρος αυτής) σε βίντεο;
2. Ποιες σκέψεις έρχονται στο μυαλό σας όσον αφορά τη δράση;

Βάλε / Βγάλε

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου αλλά και να κινούνται
- Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its)
- Αφίσα και μαρκαδόροι.

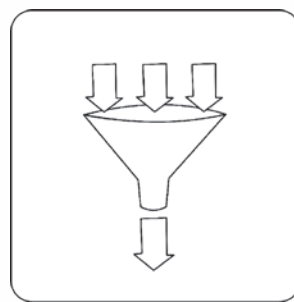

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί προβληματισμό για τη δράση που έχουν σχεδιάσει και εκτελέσει οι συμμετέχοντες σε προηγούμενες ασκήσεις.

1. Σε μια αφίσα σχεδιάστε ένα χωνί, παρόμοιο με αυτό που φαίνεται εδώ:

2. Δώστε αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its) στους συμμετέχοντες και ζητήστε τους να σκεφτούν όλα τα πράγματα (πόρους) που επενδύθηκαν στη δράση τους και όλα τα πράγματα (αποτελέσματα) που έχουν καταφέρει. Αφήστε τους να τα σημειώσουν σε διαφορετικά αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων και να τα βάλουν πάνω από το χωνί (τους πόρους) ή κάτω από αυτό (αποτελέσματα).

3. Σε περίπτωση που δεν το κάνουν από μόνοι τους οι ίδιοι, ζητήστε τους να συμπεριλάβουν και τον χρόνο τους ως πόρο, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου για έρευνα, εκμάθηση αλλά και σχεδιασμό/προγραμματισμό.

4. Διαβάστε τι έγραψαν στα αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων, βάλτε σε ομάδες όσα μοιάζουν μεταξύ τους ή αφαιρέστε όσα επαναλαμβάνονται και κάντε μια σύνοψη. Συζητήστε χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πώς αισθάνεστε για την ισορροπία μεταξύ του τι επενδύθηκε και του τι επιτεύχθηκε;
- Πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να είχαμε καλύτερα αποτελέσματα με τους ίδιους πόρους ή τα ίδια αποτελέσματα με λιγότερους πόρους; Αν ναι, πως;
- Είναι η «εκμάθηση» μέρος των αποτελεσμάτων; Πρέπει να είναι; Τι άλλο μπορεί να λείπει; (Κίνητρο, συναισθήματα, εμπειρία, διασκέδαση)

Βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες καταλαβαίνουν ότι δεν είναι όλα ποσοτικά και ούτε χρειάζεται να είναι.

Επιπλέον πληροφορίες

Αυτό το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο θέμα, όχι μόνο για το θέμα

της τεχνολογίας. Στην περίπτωση όμως της τεχνολογίας, μπορείτε επίσης να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να αναλύσουν συγκεκριμένα τους τεχνολογικούς πόρους που χρησιμοποιούνται σε όλη τη διαδικασία - για προγραμματισμό, λήψη αποφάσεων, διάδοση, καταγραφή κλπ. Ζητήστε τους να φανταστούν τι θα ήταν διαφορετικό εάν θα έπρεπε να επαναλάβουν τη δράση χωρίς τη χρήση της τεχνολογίας. Ποιος είναι ο ρόλος της τεχνολογίας στην αντιμετώπιση παγκόσμιων ζητημάτων;

High-five

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 15 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου αλλά και να κινούνται
- Έντυπο High-five για κάθε συμμετέχοντα (στο παράρτημα)
- Στυλό/μολύβια

Περιγραφή του εργαλείου

1. Μοιράστε τα έντυπα High-Five (στο παράρτημα) και δώστε 5 λεπτά στους συμμετέχοντες, έτσι ώστε να τα συμπληρώσουν ξεχωριστά. Στη συνέχεια, ζητήστε τους να πάνε τριγύρω και να σχηματίσουν ζευγάρια με άλλους συμμετέχοντες, συζητώντας μεταξύ τους είτε τα πολύ σημαντικά είτε τα ικανοποιητικά τους ευρήματά. Ζητήστε τους να κάνουν high-five ως ένδειξη μιας εξαιρετικής δουλειάς από το κάθε άτομο με το οποίο μιλάνε!
2. Αφού γίνει αυτό, ζητήστε τους να σας πουν για το πώς νιώθουν και αν κάποιος θέλει να μοιραστεί ομοιότητες ή διαφορές που έχει εντοπίσει όταν μίλησε με άλλους συμμετέχοντες.

Το επικριτικό χέρι

Το χειρότερο
μέρος της δράσης
ήταν...

Δεν ένιωσα άνετα να
κάνω...

Το μέρος
στο οποίο θα
μπορούσα να
είχα μάθει
περισσότερα
ήταν...

Το ανιαρό μέρος
ήταν όταν...

Θα ήταν καλύτερα
εάν...

Το καλύτερο μέρος
της δράσης ήταν...

Ένιωσα πολύ άνετα να
κάνω/όταν έκανα...

Το χαρούμενο χέρι

Το πιο ενδιαφέρον
μέρος ήταν όταν...

Το μέρος
όπου
έμαθα
πολλά...

Ήταν τέλεια
επειδή...

Συμπλήρωσε το (Μέρος 2)

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου • Τα έντυπα αυτό-αξιολόγησης για όλους τους συμμετέχοντες όπως αυτά συμπληρώθηκαν στο «Συμπλήρωσε το (Μέρος 1)» • Στυλό/μολύβια για όλους τους συμμετέχοντες (να έχουν όλα το ίδιο χρώμα, αλλά διαφορετικό από αυτό που χρησιμοποιήθηκε στο «Συμπλήρωσε το (Μέρος 1)»)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Μοιράστε τα έντυπα αυτό-αξιολόγησης που έχει συμπληρώσει ο κάθε συμμετέχων στο εργαλείο «Συμπληρώστε το (μέρος 1)» και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να εντοπίσουν το δικό τους, να αξιολογήσουν ξανά τον εαυτό τους και να το επιστρέψουν πίσω. Βεβαιωθείτε ότι έχετε εξηγήσει λέξεις, όρους και φράσεις που μπορεί να μην καταλαβαίνουν, χρησιμοποιώντας παραδείγματα.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν με όλη την ομάδα εάν έχουν παρατηρήσει βελτίωση στον εαυτό τους από την αρχή της ενότητας μέχρι τώρα και εάν ναι σε ποια θέματα/δεξιότητες κυρίως.
3. Συζητήστε τα μεγαλύτερα μαθησιακά επιτεύγματα, καθώς και τυχόν αποτυχίες.
4. Μαζέψτε τα έντυπα και δημιουργήστε αντίγραφα για τις αναφορές σας. Εάν οι συμμετέχοντες επιθυμούν, θα ήταν καλό να μπορούσαν να κρατήσουν και ένα αντίγραφο για τον εαυτό τους.

Χαρακτήρες (Μέρος 2)

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αίθουσα που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να καθίσουν σε διάταξη κύκλου
- Χαρτί για όλους τους συμμετέχοντες
- Στυλό/Μολύβια

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτό το εργαλείο επιτρέπει την βαθύτερη ανασκόπηση της μαθησιακής και βιωματικής διαδικασίας για ολόκληρη την ενότητα, αλλά μπορεί να γίνει μόνο εάν κάνετε το εργαλείο «Χαρακτήρες (μέρος 1)» στην αρχή.

- 1.** Υπενθυμίστε στους συμμετέχοντες ότι στην αρχή της ενότητας έχουν επιλέξει και αναλύσει τους αγαπημένους τους χαρακτήρες σε σχέση με τα παγκόσμια ζητήματα στην αρχή της ενότητας. Αν έχετε συλλέξει και φυλάξει τα έντυπα τους από το εργαλείο «Χαρακτήρες (μέρος 1)» μπορείτε να τα μοιράσετε, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να τα αναθεωρήσουν.
- 2.** Τώρα ζητήστε τους να δημιουργήσουν ένα ολοκαίνουργιο χαρακτήρα - έναν που θα αντιπροσωπεύει την πρόοδο της μάθησης μέσω της ενότητας και που μπορεί να οριστεί ως παγκόσμιος πολίτης. Αφήστε τους να περιγράψουν, να σχεδιάσουν ή να κτίσουν οποιοδήποτε τρόπο το χαρακτήρα τους.
- 3.** Αφήστε τους να κάνουν μια παρουσίαση. Συζητήστε τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ του αρχικού χαρακτήρα τους και του χαρακτήρα που μόλις δημιούργησαν.

Ενότητα 3: Μετακίνηση

Ενότητα 3: Μετακίνηση

Εισαγωγή

Αυτή η ενότητα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν τη σύνδεση μεταξύ της μετακίνησης ανθρώπων και των διαφορετικών παγκόσμιων προβλημάτων. Οι άνθρωποι μπορούν να μετακινηθούν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους, για διάφορους λόγους, και με διαφορετικό αντίκτυπο σε όσους δεν μετακινούνται. Οι δραστηριότητες της ενότητας είναι αρκετά γενικές και έχουν δημιουργηθεί με τρόπο που να σας επιτρέπει να τις εφαρμόσετε σε διάφορες περιπτώσεις. Αν πάρουμε τη μετανάστευση για παράδειγμα, υπάρχουν διάφοροι τύποι μετανάστευσης όπως η οικονομική μετανάστευση, η μετανάστευση από την ύπαιθρο σε αστικά κέντρα και η μετανάστευση που συνδέεται με την παγκοσμιοποίηση και τη δημιουργία της παγκόσμιας αγοράς εργασίας. Δεδομένου ότι οι χώρες του Παγκόσμιου Νότου έχουν βιώσει αλλαγές στις οικονομίες τους, αυτή η αλλαγή της παραδοσιακής οικονομίας συχνά έχει ως αποτέλεσμα τη μετανάστευση. Η διπλή αγορά εργασίας συμβάλλει επίσης στις ανισότητες μεταξύ των ανθρώπων, καθώς εισάγει την ιεραρχία στις κοινωνίες και δημιουργεί μια κουλτούρα όπου κάποιοι άνθρωποι θεωρούνται ως καλύτεροι ή χειρότεροι, με βάση το καθεστώς απασχόλησής τους, τον τύπο απασχόλησης και τον πλούτο.

Παρόλα αυτά, η απασχόληση και η οικονομική ασφάλεια δεν είναι οι μόνοι λόγοι για τους οποίους οι άνθρωποι μετακινούνται. Από τον Μάρτιο του 2011, όταν ξεκίνησε ο πόλεμος στη Συρία, εκτιμάται ότι 9 εκατομμύρια άνθρωποι αναγκάστηκαν να μετακινηθούν λόγω της πολιτικής κατάστασης στις χώρες τους. Αν και οι αιτητές ασύλου δεν είναι κάτι νέο στον κόσμο, τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των ατόμων που προσπαθούν να αναζητήσουν άσυλο έφθασε σε πολύ υψηλά επίπεδα στην Ευρωπαϊκή ήπειρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πέραν αυτών, έχουμε και την κινητικότητα, μια κάπως ευρωπαϊκή ιδέα, όπου προωθούνται ιδιαίτερα οι ευκαιρίες μετακίνησης από χώρα σε χώρα, ειδικά για τους νέους, αλλά όχι μόνο. Στην ιστοσελίδα του εμβληματικού προγράμματος της ΕΕ «Νεολαία σε κίνηση», μπορούμε να βρούμε την ακόλουθη δήλωση: «Διακινηθείτε για να κερδίσετε – ένα πτυχίο, μια νέα θέση εργασίας, καποία κατάρτιση, τη δική σας επιχείρηση. Κάθε χρόνο η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει περισσότερους από 400.000 νέους για εξεύρεση εργασίας, κατάρτιση και σπουδές στο εξωτερικό».

Στο τέλος, αυτό με το οποίο ασχολείται αυτή η ενότητα είναι το πώς η όλη έννοια της μετακίνησης επηρεάζει τις κοινωνίες μας. Εξακολουθούμε να υποφέρουμε από τον ρατσισμό και την ξενοφοβία; Ζούμε στην Ευρώπη, όπου κάποιος έχει περισσότερα προνόμια από κάποιον άλλο; Μήπως η ευρωπαϊκή κινητικότητα καταπολεμά πραγματικά τον ρατσισμό ή τον ενισχύει, ομογενοποιώντας τον ευρωπαϊκό πολιτισμό; Ξέρουμε πώς να ζούμε σε διαφορετικές κοινωνίες; Δεν έχουμε απάντηση για αυτά τα ερωτήματα, αλλά θα θέλαμε να προσφέρουμε το χώρο για προβληματισμό έτσι ώστε ο καθένας να φτάσει σε δικά του συμπεράσματα.

Στόχοι και σκοποί της ενότητας

Αυτή η ενότητα στοχεύει στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να διερευνήσουν τη σύνδεση της ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ των ανθρώπων με την καθημερινή ζωή όλων μας. Αναμένεται ότι θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να μπορούν να ζουν στον ποικιλόμορφο κόσμο και να εκτιμούν την ποικιλομορφία. Επιδιώκει επιπλέον:

1. Να αναπτύξει στους νέους καλύτερη κατανόηση σχετικά με τις παγκόσμιες προκλήσεις που συνδέονται με τη μετακίνηση ανθρώπων.
2. Να προετοιμάσει τους νέους έτσι ώστε να είναι σε θέση να ζουν σε έναν ποικιλόμορφο κόσμο.
3. Να αναπτύξει την ενσυναίσθηση και την αλληλεγγύη μεταξύ των νέων.
4. Να παρακινήσει τους νέους να λάβουν δράση.

Αριθμός συμμετεχόντων

12-25 (ιδανικά)

Διάρκεια και απαιτήσεις χρόνου

Όλες οι δραστηριότητες που προσφέρονται στην ενότητα σχεδιάστηκαν για να χωρέσουν σε μια περίοδο 45 λεπτών. Η ακριβής διάρκεια μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το στυλ της διευκόλυνσης και το περιεχόμενο που θέλετε να καλύψετε κατά τη διάρκεια της ανακεφαλαίωσης.

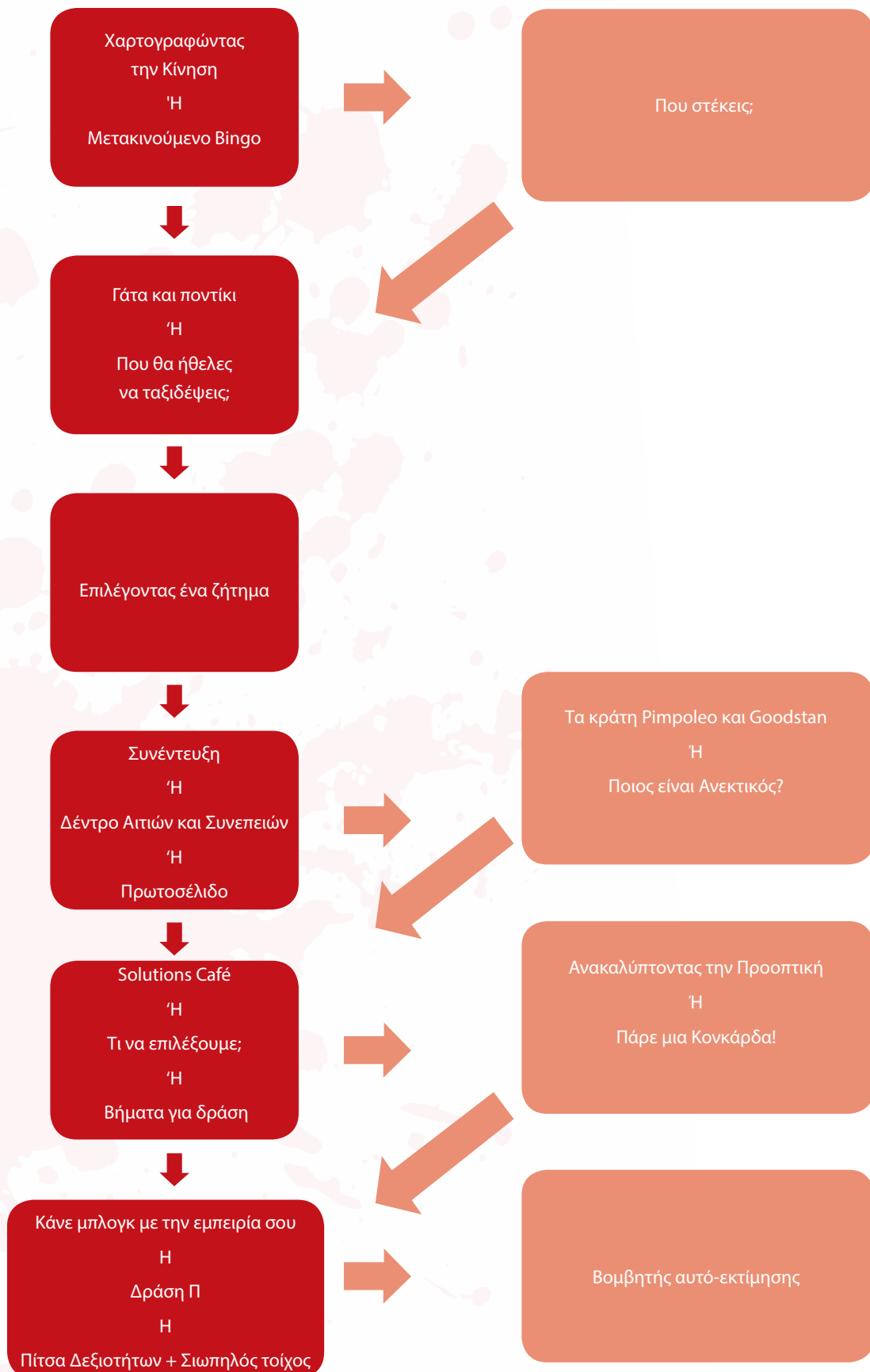
Είναι δυνατό να τροποποιήσετε τις δραστηριότητες και να συνθέσετε τη δική σας ενότητα μέσω των δραστηριοτήτων που περιγράφονται. Θα πρέπει μόνο να έχετε κατά νου ότι είναι απαραίτητο να περάσετε και τα έξι βήματα, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να υλοποιηθεί τουλάχιστον μία συνεδρία ανά βήμα. Η συμβουλή μας για το σχεδιασμό της δικής σας ενότητας βάσει των προτεινόμενων δραστηριοτήτων θα ήταν να αφιερώσετε περισσότερο χρόνο για το πρώτο βήμα, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να εξερευνήσουν διαφορετικές πτυχές της μετακίνησης προτού μπειτε σε πιο βαθιά νερά.

Πλήρης Λίστα Προγράμματος Εργασίας

#	Βήμα	Όνομα εργαλείου	Χρόνος
1	Βήμα 1	Χαρτογραφώντας την Κίνηση	45 λεπτά
2	Βήμα 1	Που θα ήθελες να ταξιδέψεις;	45 λεπτά
3	Βήμα 1	Που στέκεις;	45 λεπτά
4	Βήμα 1	Γάτα και ποντίκι	45 λεπτά
5	Βήμα 1	Μετακινούμενο Bingo	45 λεπτά
6	Βήμα 2	Επιλέγοντας ένα ζήτημα	30 λεπτά
7	Βήμα 3	Δέντρο Αιτιών και Συνεπειών	45 λεπτά
8	Βήμα 3	Τα κράτη Pimpoles και Goodstan	45 λεπτά
9	Βήμα 3	Ποιος είναι Ανεκτικός;	45 λεπτά
10	Βήμα 3	Συνέντευξη	45 λεπτά
11	Βήμα 3	Πρωτοσέλιδο	45 λεπτά
12	Βήμα 4	Ανακαλύπτοντας την Προοπτική	30 λεπτά
13	Βήμα 4	Solutions Café	45 λεπτά
14	Βήμα 4	Τι να επιλέξουμε;	30 λεπτά
15	Βήμα 4	Βήματα για δράση	45 λεπτά
16	Βήμα 4	Πάρε μια Κονκάρδα!	45 λεπτά
	Βήμα 5	Δράση	
17	Βήμα 6	Κάνε μπλογκ με την εμπειρία σου	45 λεπτά

18	Βήμα 6	Δράση Π	45 λεπτά
19	Βήμα 6	Πίτσα Δεξιότητων	20 λεπτά
20	Βήμα 6	Σιωπηλός τοίχος	20 λεπτά
21	Βήμα 6	Βομβητής αυτό-εκτίμησης	20 λεπτά

Πιθανές Παραλλαγές του Προγράμματος Εργασίας

Επισκόπηση των εργαλείων και της σχέσης τους με τις παγκόσμιες εκπαιδευτικές δεξιότητες

Δεξιότητες του Πλαισίου του GlobalLab		Αυτογνωσία	Προσωπική Ανάπτυξη	Διατήρηση Σχέσεων	Κατανόηση παγκόσμιων συνδέσεων	Δέσμευση για ισότητα και ανθρ. δικαιώματα	Αμφιβίτηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων	Σεβασμός για το Περιβάλλον	Κριτική Σκέψη	Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης	Ενσυναίσθηση	Αλληλεγγύη	Δημιουργικότητα	Ενεργός συμμετοχή	Ανάληψη δράσης
Εργαλεία σε αυτή την Ενότητα	Όνομα	Σελίδα													
	Χαρτογραφώντας την Κίνηση	105		X	X										
	Που θα ήθελες να ταξιδέψεις;	107			X	X	X				X	X			
	Που στέκεις;	105					X		X	X					
	Γάτα και ποντίκι	109		X		X					X	X			
	Μετακινούμενο Bingo	110			X										
	Επιλέγοντας ένα ζήτημα	112								X				X	
	Δέντρο Αιτιών και Συνεπειών	113		X	X				X	X					
	Τα κράτη Pimproleo και Goodstan	114			X	X	X			X					
	Ποιος είναι Ανεκτικός?	115				X				X	X			X	
	Συνέντευξη	116		X	X				X		X			X	X
	Πρωτοσέλιδο	117							X	X				X	
	Ανακαλύπτοντας την Προοπτική	118	X		X						X				
	Solutions Café	119								X			X	X	
	Τι να επιλέξουμε;	120			X					X					
	Βήματα για δράση	121										X	X	X	
	Πάρε μια Κονκάρδα!	122	X	X										X	
	Κάνε μπλογκ με την εμπειρία σου	124	X						X						X
	Δράση Π	125	X			X			X						X
	Πίτσα Δεξιοτήτων	126	X	X					X						
	Σιωπηλός τοίχος	127	X		X				X				X		
	Βομβητής αυτό-εκτίμησης	128		X	X						X				

Χαρτογραφώντας την Κίνηση

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

• Αφίσες • Μαρκadόροι

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να σας πουν τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούνε τη λέξη «μετακίνηση». Ποιοι και τι μπορεί/μπορούν να μετακινούνται; Ποιοι μπορεί να είναι οι περιορισμοί της μετακίνησης; Άραγε έχουμε όλοι το ίδιο δικαίωμα στη μετακίνηση;

2. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να σας πουν πώς η μετακίνηση συνδέεται με παγκόσμια ζητήματα. Γράψτε τη λέξη ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ στον πίνακα και σημειώστε τις απαντήσεις των συμμετεχόντων σε μορφή χάρτη μυαλού.

3. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των πέντε έως έξι ατόμων στην καθεμία και ζητήστε τους να δημιουργήσουν ένα σύννεφο λέξεων με όλα τα στοιχεία που θεωρούν ότι σχετίζονται με την μετακίνηση.

4. Παρουσιάσεις και ανακεφαλαίωση - οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τη δουλειά που έχουν κάνει και ξεκινά ανακεφαλαίωση με τις ακόλουθες ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πώς καταλαβαίνετε τώρα την έννοια της μετακίνησης;
- Τι συνειδητοποιήσατε που δεν γνωρίζατε/σκεφτήκατε προηγουμένως;
- Πώς η μετακίνηση επηρεάζει την καθημερινή σας ζωή;
- Ποιες είναι οι σημερινές παγκόσμιες προκλήσεις που συνδέονται με την έννοια της μετακίνησης;

 Παράρτημα : Παράδειγμα χάρτη μυαλού

 Παράρτημα : Παράδειγμα Σύννεφου Λέξεων

Που θα ήθελες να ταξιδέψεις;

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

• Χαρτί και μολύβια

Περιγραφή του εργαλείου

1. Διαβάστε στους συμμετέχοντες στην ακόλουθη ιστορία:

Φανταστείτε ότι τον επόμενο χρόνο μπορείτε να ταξιδέψετε όπου θέλετε για πέντε μήνες. Μπορείτε να το κάνετε μέσω του προγράμματος EVS (European Voluntary Service – Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία), που είναι μια πρακτική άσκηση επαγγελματικής κατάρτισης που υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή ακόμα και μέσω του προγράμματος ERASMUS και να κάνετε ένα εξάμηνο ως φοιτητής στο εξωτερικό. Ίσως θα θέλατε να πάτε κάπου για να εργαστείτε - για δουλειά και ταξίδια, ως *au pair*, ή απλά για να βρείτε δουλειά οπουδήποτε. Μπορείτε επίσης να αποφασίσετε να μείνετε σε μια ξένη χώρα και να ξεκουραστείτε, να συμμετάσχετε σε κάποιο πρόγραμμα εθελοντισμού, να ασχοληθείτε με κάποιο χόμπι που δεν είχατε χρόνο στο παρελθόν ή ακόμα και να γράψετε ένα βιβλίο. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες και το ξέρετε!

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να πάρουν λίγο χρόνο και να φανταστούν το ταξίδι τους στο εξωτερικό. Ζητήστε τους να πάρουν ένα κομμάτι χαρτί και να κάνουν ένα σκίτσο του ταξιδιού τους με όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες.

3. Αφού τελειώσουν, ζητήστε τους να απεικονίσουν τον τόπο όπου θα διαμείνουν, να σκεφτούν πώς τους αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι γύρω τους και πώς θα ήθελαν να αντιμετωπίζονται. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτές τις υποστηρικτικές ερωτήσεις:

- Έχετε ενσωματωθεί στην τοπική κοινότητα;
- Έχετε φίλους ή / και συνεργάτες από την περιοχή εκείνη;
- Αισθάνεστε άνετα να είστε μόνοι σας στο δρόμο;

4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να φανταστούν ότι στον ίδιο τόπο όπου έχουν φανταστεί ότι διαμένουν υπάρχει ένας νεαρός πρόσφυγας κοντά στην ηλικία τους, με πολύ περιορισμένη γνώση της γλώσσας της φιλοξενούσας χώρας. Πώς πιστεύουν ότι θα αντιμετωπιστεί στην περιοχή αυτή;

5. Ξεκινήστε συζήτηση και ανακεφαλαίωση, χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα ερωτήματα:

- Θα ήμασταν διαφορετικοί αν ζούσαμε σε διαφορετικό μέρος στη Γη; Ναι ή όχι και πώς;
- Όντας «διαφορετικοί», πώς θα θέλαμε να αντιμετωπιζόμαστε από τους άλλους;
- Υπάρχουν άνθρωποι γύρω μας που θεωρούνται «διαφορετικοί»;
- Τι μας κάνει να αντιλαμβανόμαστε κάτι ως «διαφορετικό»;
- Πώς αντιμετωπίζετε τους ανθρώπους που είναι «διαφορετικοί»;

Επιπλέον πληροφορίες

Η εισαγωγή μπορεί να γίνει υπό μορφή καθοδηγούμενου προβληματισμού, όπου ο διευκολυντής ζητά από τους συμμετέχοντες να κλείσουν τα μάτια τους και να φανταστούν την κατάσταση. Ανάλογα με το χρόνο που έχετε, όταν οι συμμετέχοντες ολοκληρώσουν το πρώτο σχέδιο του τόπου όπου θα ήθελαν να ταξιδέψουν, μπορείτε να τους ζητήσετε να δημιουργήσουν ομάδες των 3 και να παρουσιάσουν το σχέδιο σε άλλους. Μπορείτε να κάνετε το ίδιο και μετά το βήμα 3.

Που στέκεις;

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλος χώρος που να επιτρέπει στους συμμετέχοντες να κινούνται ελεύθερα
- Ετικέτες που γράφουν 'Συμφωνώ' και 'Διαφωνώ' • Λίστα με δηλώσεις (στο παράρτημα)

Περιγραφή του εργαλείου

Η δραστηριότητα επιτρέπει τη διεξαγωγή συζήτησης και τον εντοπισμό απόψεων/θέσεων των συμμετεχόντων αναφορικά με διάφορα θέματα, αλλά και τη δημιουργία επιχειρημάτων που υπερασπίζονται αυτές τις απόψεις/θέσεις.

1. Ετοιμάστε το δωμάτιο. Τοποθετήστε καρέκλες σε δύο διαφορετικά μέρη του δωματίου με τρόπο που η μια θα βλέπει την άλλη. Τοποθετήστε στη μία πλευρά του δωματίου την ετικέτα «Συμφωνώ» και στην άλλη πλευρά την ετικέτα «Διαφωνώ».

2. Εξηγήστε τη δραστηριότητα. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι πρόκειται να συμμετάσχουν σε μια συζήτηση, ότι θα ακούσουν διαφορετικές δηλώσεις και θα πρέπει να αποφασίσουν εάν συμφωνούν ή διαφωνούν με την κάθε δήλωση, με το να καθίσουν στην αντίστοιχη πλευρά του δωματίου. Θα τους ζητηθεί να εξηγήσουν τους λόγους που πιστεύουν αυτό που πιστεύουν. Μπορούν αν θέλουν κατά τη διάρκεια της συζήτησης να μετακινηθούν από τη μια πλευρά της αίθουσας στην άλλη αν τα επιχειρήματα της αντίθετης πλευράς είναι πειστικά.

3. Διαβάστε την πρώτη δήλωση (είναι καλό να έχετε τις δηλώσεις καταγεγραμμένες σε flipchart ή να προβάλλονται στον τοίχο) και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να επιλέξουν θέση μέσα στο δωμάτιο. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες και από τις δύο πλευρές να σας πουν γιατί επέλεξαν τη θέση που επέλεξαν και ενθαρρύνετε τους να συζητήσουν. Ολοκληρώστε όταν δεν υπάρχουν περισσότερα επιχειρήματα ή όταν έχετε αφιερώσει πάνω από 10 λεπτά σε μία δήλωση.

4. Ανακεφαλαίωση. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να σας πουν πώς αισθάνονταν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας και αν ήταν δύσκολο να επιλέξουν θέσεις. Μπορείτε να εστιάσετε την ανακεφαλαίωση στο θέμα της κριτικής σκέψης, ρωτώντας:

- Με βάση ποιες πληροφορίες αποφασίζατε για το που θα σταθείτε;
- Όταν αποφασίζατε που θα σταθείτε, είχατε επηρεαστεί καθόλου από τη θέση που πήραν άλλοι;
- Από ποιες πηγές λαμβάνετε συνήθως πληροφορίες σχετικά με αυτά τα θέματα; Πόσο αξιόπιστες είναι αυτές οι πηγές;
- Τι μπορούμε να κάνουμε για να διασφαλίσουμε ότι μπορούμε να εμπιστευθούμε τις πηγές των πληροφοριών μας;

Παράρτημα : Λίστα με δηλώσεις

- Η ισότητα σημαίνει ότι δεν κάνουμε ειδική μεταχείριση - σε κανέναν.
- Δεν κρίνω τους ανθρώπους με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση - το πώς φαίνονται.
- Η πολυπολιτισμικότητα δεν λειτουργεί.
- Δεν χρειάζονται όλες οι χώρες να δεχθούν πρόσφυγες. Η φτωχή οικονομία μπορεί να λειτουργήσει ως δικαιολογία.
- Πρέπει να δεχόμαστε όλες τις εκφράσεις της κουλτούρας/πολιτισμού των ανθρώπων.
- Τα ανθρώπινα δικαιώματα βρίσκονται πάνω από τον πολιτισμό.
- Μπορώ να είμαι μέρος της αλλαγής/διαφοράς.

Γάτα και ποντίκι

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Ήσυχος χώρος όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να καθίσουν άνετα.
- Αντιγραφή του κειμένου για νοερή απεικόνιση.

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι θα τους διαβάσετε μια ιστορία και ότι αυτοί θα πρέπει απλώς να ακολουθήσουν τη φωνή σας και να φανταστούν τα πράγματα που λέτε ή ζητάτε.

2. Πάρτε μια αφίσα, μοιράστε την σε δύο μέρη με μια γραμμή και σχεδιάστε μια γάτα στη μία πλευρά και ένα ποντίκι στην άλλη. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες για όλες τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις ενέργειες της γάτας και του ποντικιού. Καταγράψτε τα στο αντίστοιχο τμήμα της αφίσας.

3. Ξεκινήστε μια συζήτηση ρωτώντας τα ακόλουθα:

- Καταφέρατε να μπειτε στο ρόλο του ποντικιού και της γάτας; Πώς αισθανθήκατε ως ποντίκι;
- Πώς αισθανθήκατε ως γάτα;
- Τι σκεφτόσασταν/κάνατε όταν ήσασταν το ποντίκι;
- Σε ποια στιγμή αισθανθήκατε αδύναμοι;
- Σε ποια στιγμή αισθανθήκατε ισχυροί;
- Πώς αντιλαμβάνεστε τις σχέσεις δύναμης/εξουσίας και αδυναμίας/υποταγής; Ποιές από αυτές είναι πιο εκτιμημένες στην κοινωνία; Γιατί;
- Γιατί μας αρέσει η εξουσία; Γιατί θεωρούμε ότι η δύναμη είναι ελκυστική ενώ η αδυναμία δεν είναι;
- Οι άνθρωποι που δεν μπαίνουν στον κύκλο της εξουσίας και της υποταγής έχουν ρόλο μέσα στην κοινωνία;
- Ποιος βρίσκεται σε θέσεις εξουσίας μέσα στην κοινωνία; Και ποιος βρίσκεται σε θέσεις υποταγής;
- Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους κάποιοι άνθρωποι βρίσκονται σε θέση υποταγής; Και γιατί όσοι βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας βρίσκονται εκεί;
- Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου δεν υπάρχουν σχέσεις εξουσίας;
- Πού θα προτιμούσατε να ζείτε, σε έναν κόσμο όπου οι γάτες τρώνε ποντίκια; Ή σε ένα κόσμο όπου μπορούν να ζήσουν μαζί;
- Ποιοι είναι οι γάτες και ποιοι τα ποντίκια στην τοπική σας κοινότητα;

Παράρτημα : Κείμενο για νοερή απεικόνιση

Αναπνεύστε. Προσπαθήστε να χαλαρώσετε το σώμα σας. Κλείστε τα μάτια σας και αφήστε τον εαυτό σας να νιώσει άνετα. Φαντάζομαι ότι φεύγω από την τάξη μου και βγαίνω έξω από το σχολείο. Βλέπω να υπάρχει ένας μικρός δρόμος τον οποίο δεν περπάτησα ποτέ ξανά και αποφασίζω να το δοκιμάσω τώρα. Προχωρώ και παρατηρώ ότι ο μικρός δρόμος οδηγεί σε ένα παλιό, εγκαταλελειμμένο σπίτι. Φτάνω στην πόρτα, την ανοίγω και μπαίνω μέσα στο σπίτι. Το πρώτο πράγμα που υπάρχει μπροστά μου είναι ένα πολύ μεγάλο, σκοτεινό δωμάτιο. Περπατώ μέσα στο δωμάτιο και ξαφνικά το σώμα μου αρχίζει να τρέμει μέχρι που σιγά σιγά ξεκινάει να μικραίνει. Έχω ήδη το μέγεθος ενός σημειωματάριου και εξακολουθώ να μικραίνω.

Βγάζω τρίχες σε όλο μου το σώμα, τα δόντια μου μεγαλώνουν, και συνειδητοποιώ ότι έχω γίνει ένα μικρό ποντίκι. Πώς αισθάνομαι τώρα που βρίσκομαι στη θέση ενός ποντικιού; Πώς βλέπω τον κόσμο από αυτή τη θέση;

Ξαφνικά, ανοίγει η πόρτα του σπιτιού και εμφανίζεται μια μεγάλη γάτα και αρχίζει να τριγυρίζει στο σπίτι. Πώς αισθάνομαι; Τι σκέφτομαι; Η γάτα ξαφνικά με κοιτάζει και ξεκινά να περπατά προς την κατεύθυνση μου. Έρχεται όλο και πιο κοντά. Τι μπορώ να κάνω; Πώς αισθάνομαι; Μόλις η γάτα είναι σχεδόν δίπλα μου, το σώμα μου μεταμορφώνεται ξανά, γίνομαι εγώ η γάτα και η γάτα γίνεται ποντίκι. Πώς νιώθω τώρα; Πώς βλέπω τον κόσμο τώρα που είμαι γάτα; Πώς βλέπω το ποντίκι;

Πρέπει να αποφασίσω τι θα κάνω με το ποντίκι. Αποφασίζω και προχωρώ για να το κάνω. Το σώμα μου αρχίζει ξανά να τρέμει και αρχίζει να ανακτά την πραγματική μορφή και το πραγματικό μέγεθος του. Αφού ανακτώ το σχήμα και το μέγεθος μου, φεύγω από το σπίτι και επιστρέφω στο σχολείο. Προχωρώ προς την τάξη μου και κάθομαι...

Και σιγά σιγά ανοίγουμε τα μάτια μας.

Μετακινούμενο Bingo

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Χαρτιά Bingo για κάθε συμμετέχοντα
- Στυλό/Μολύβια

Περιγραφή του εργαλείου

Το Bingo είναι ένα εργαλείο που βοηθά τους συμμετέχοντες να ανακαλύψουν το πώς το θέμα της ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ συνδέεται με την προσωπική τους ζωή.

1. Δώστε σε κάθε συμμετέχοντα τα Χαρτιά Bingo και εξηγήστε τους κανόνες της δραστηριότητας. Κάθε Χαρτί Bingo έχει δώδεκα διαφορετικές δηλώσεις. Ο στόχος τους θα είναι να βρουν συμμετέχοντες στην ομάδα που να ταιριάζουν με την περιγραφή της κάθε δήλωσης. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να μετακινούνται μέσα στην αίθουσα και να ρωτάνε τους άλλους συμμετέχοντες κατά πόσο ταιριάζουν με τις περιγραφές. Το παιχνίδι ολοκληρώνεται όταν το πρώτο άτομο ολοκληρώσει όλα τα πεδία και φωνάξει «BINGO»!
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σηκωθούν και να αρχίσουν να εκτελούν την άσκηση. Μπορείτε να βάλετε μουσική.
3. Αφού ορισμένοι ή όλοι οι συμμετέχοντες έχουν ολοκληρώσει, ζητήστε τους να καθίσουν και να συζητήσουν:
 - Συνδέονται όλες οι δηλώσεις με το θέμα της ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ; Εάν ναι, πώς;
 - Ποιες δηλώσεις ήταν οι πιο δύσκολες και γιατί;
 - Πώς συνδέεται αυτή η δραστηριότητα με το θέμα της Παγκόσμιας Πολιτότητας;

Επιπλέον πληροφορίες

Εάν ορισμένες από τις περιγραφές δεν σχετίζονται με τους συμμετέχοντες στην ομάδα - όπως για παράδειγμα το να έχουν σφραγίδα στο διαβατήριό - μπορείτε να αλλάξετε τον κανόνα και να ζητήσετε από την ομάδα να καλύψει 10 από τις 12 δηλώσεις ή μπορείτε να τροποποιήσετε τις δηλώσεις.

Κάποιος/α που άκουσε τουλάχιστον μια είδηση την τελευταία βδομάδα σχετικά με κάποιον που τα δικαιώματα μετακίνησης του περιορίστηκαν.

Κάποιος/α που έχει φίλο σε μια άλλη χώρα .

Κάποιος/α που έχει γείτονα με διαφορετική υπηκοότητα

Κάποιος/α που συμμετείχε σε πρόγραμμα μετακίνησης

Κάποιος/α που έχει σφραγίδα βίζας στο διαβατήριό του/της

Κάποιος/α που γνωρίζει τι σημαίνει 'πρόσφυγας'

Κάποιος/α που την τελευταία βδομάδα έφαγε κάτι που δεν παρήχθη στη χώρα από την οποία το αγόρασε.

Κάποιος/α που την τελευταία βδομάδα χρησιμοποίησε κάτι που δεν φτιάχτηκε στη χώρα στην οποία ζει

Κάποιος/α που γνωρίζει τουλάχιστον ένα Ανθρώπινο Δικαίωμα που συνδέεται με τη ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ

Κάποιος/α που δεν πέρασε ποτέ από σύνορα.

Κάποιος/α που πα ρ α κ ο λ ο υ θ ε ί ξένα τηλεοπτικά προγράμματα μετά την κυκλοφορία τους

Κάποιος που χρησιμοποιεί κανάλια/ μέσα επικοινωνίας (πχ whatsapp κτλ)

Επιλέγοντας ένα ζήτημα

Βήμα: Δύο - Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Χαρτί και στυλό

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να επιλέξουν το ζήτημα που σχετίζεται περισσότερο με αυτούς και την τοπική τους δραστηριότητα και όλοι μαζί, κατόπιν συναίνεσης, να αποφασίσουν ποια ζητήματα θα ήθελαν να ακολουθήσουν. Το εργαλείο βασίζεται στη μεθοδολογία της χιονοστιβάδας.

1. Εξηγήστε την εργασία. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να σχηματίσουν ομάδες των δύο, να συζητήσουν και να αποφασίσουν ποια είναι τα πιο σχετικά ζητήματα (και τους λόγους που αυτά είναι τα πιο σχετικά) στην τοπική τους κοινότητα που σχετίζονται με το θέμα της ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ. Πρέπει να τα γράψουν σε ένα κομμάτι χαρτί.

2. Οι ομάδες αρχίζουν να συγχωνεύονται. Κάθε δύο ομάδες συγχωνεύονται σε μία και θα πρέπει να παρουσιάσουν αυτά που συζητήσαν και να αποφασίσουν ποια από τα θέματα είναι τα πιο σημαντικά για ολόκληρη την ομάδα. Η συγχώνευση συνεχίζεται έως ότου ολόκληρη η ομάδα χωρίζεται σε δύο ομάδες με δύο δηλώσεις η κάθε μία.

3. Ζητήστε από κάθε ομάδα να γράψει τις επιλογές της σε ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί και να το τοποθετήσει με τρόπο ώστε όλοι να μπορούν να τις δουν. Δώστε στους συμμετέχοντες το χρόνο για να εξηγήσουν τις επιλογές τους και να θέσουν ερωτήσεις εάν χρειαστεί.

4. Συζητήστε τη διαδικασία και τα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πώς αισθανόμαστε για τα επιλεγμένα ζητήματα;
- Γιατί νομίζετε ότι καταλήξαμε σε αυτήν την λίστα με ζητήματα;
- Εάν προερχόμασταν από άλλα μέρη του κόσμου, θα είχαμε επιλέξει παρόμοια ζητήματα; Τι θα ήταν διαφορετικό και γιατί;

Δέντρο Αιτιών και Συνεπειών

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

• Χαρτί • Μαρκadόροι

Περιγραφή του εργαλείου

Το εργαλείο στοχεύει να υποστηρίξει τους συμμετέχοντες στην περαιτέρω κατανόηση των αιτιών και των συνεπειών που συνδέονται με τα διάφορα παγκόσμια ζητήματα.

1. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι θα αναλύσουν τα ζητήματα που σχετίζονται με αυτούς όσον αφορά τη Μετακίνηση. Παρουσιάστε μια λίστα από ζητήματα από τα οποία μπορούν να επιλέξουν και προτρέψτε τους να προτείνουν τα δικά τους ζητήματα (εάν χρειάζεται, μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε τα ζητήματα που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της άσκησης «Επιλέγοντας ένα Ζήτημα»). Θέματα που μπορούν να προταθούν στην ομάδα για να αναλύσουν: Πρόσβαση στα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας, Ζώντας σε μια πολυπολιτισμική πόλη, Μετακίνηση από αγροτικές σε αστικές περιοχές, η χώρα μου δέχεται πρόσφυγες, ο μεγάλος και αυξανόμενος αριθμός προσφύγων σε παγκόσμιο επίπεδο.

2. Χωρίστε την ομάδα: κάθε συμμετέχων πρέπει να εργαστεί για το θέμα που τον ενδιαφέρει περισσότερο. Επομένως, γράψτε όλα τα θέματα που προτείνονται σε ένα χαρτί και τοποθετήστε τα σε διαφορετικά σημεία της αίθουσας. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν δίπλα στο χαρτί που αναγράφει το ζήτημα που τους ενδιαφέρει περισσότερο. Εάν σχηματιστεί κάποια πολύ μεγάλη ομάδα, χωρίστε την σε 2 μικρότερες ομάδες με το ίδιο θέμα.

3. Εξηγήστε τη δραστηριότητα: σχεδιάστε ένα δείγμα δέντρου αιτιών και συνεπειών, στο οποίο το βασικό ζήτημα θα είναι αυτό που επιλέγεται από τους συμμετέχοντες. Δώστε στους συμμετέχοντες 20 λεπτά για να σχεδιάσουν τα δικά τους δέντρα και να βρουν όσο το δυνατόν περισσότερες αιτίες και συνέπειες και να τις τοποθετήσουν στις ρίζες και τα κλαδιά αντίστοιχα.

4. Όταν οι ομάδες έχουν ετοιμάσει τα δέντρα τους, κάθε ομάδα παρουσιάζει τη δουλειά της στους άλλους.

5. Μετά από τις παρουσιάσεις ξεκινήστε μια συζήτηση, ρωτώντας τους συμμετέχοντες τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ανακαλύψατε κάτι που δεν το γνωρίζατε πιο πριν;
- Πώς βλέπετε σας φαίνονται οι συνέπειες που εντοπίσατε; Είναι θετικές ή αρνητικές;
- Αν και υπάρχουν πανανθρώπινα δικαιώματα που προασπίζονται και προστατεύουν το δικαίωμα στη μετακίνηση, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από όλες τις χώρες, στην πραγματικότητα υπάρχουν ακόμα μεγάλες διαφοροποιήσεις όσον αφορά στην πρόσβαση και στην δυνατότητα που παρέχεται στους ανθρώπους να μετακινούνται. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Επιπλέον πληροφορίες

Ενώ κάνετε τη δραστηριότητα των αιτιών και των συνεπειών, αν η ομάδα είναι πολύ μεγάλη και δεν θέλετε να κάνετε τόσες πολλές παρουσιάσεις δέντρων, μπορείτε να σκεφτείτε το ενδεχόμενο να δημιουργήσετε μια γκαλερί δέντρων και να ζητήσετε από τους συμμετέχοντες να πάνε γύρω-γύρω και να δουν/μάθουν τι έκαναν οι υπόλοιποι. Μπορείτε επίσης να ζητήσετε από τις ομάδες να δει η μια τα δέντρα της άλλης.

Το Κράτη Pimpoleo και Goodstan

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότεροι!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Καμιά

Περιγραφή του εργαλείου

Το εργαλείο αυτό έχει ως στόχο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν καλύτερα το θέμα των προσφύγων και των αιτητών ασύλου, μέσω της συμμετοχής σε μια θεατρική δραστηριότητα.

1. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι πρόκειται να χωριστούν σε τρεις ομάδες και θα εκτελέσουν την ακόλουθη σκηνή:

Κατά τη διάρκεια μιας κρίας, βροχερής νύχτας, στα σύνορα μεταξύ των κρατών Pimpoleo και Goodstan, υπήρχε μια ομάδα αιτητών ασύλου που προσπαθούσαν να ξεφύγουν από τον πόλεμο. Ήταν πεινασμένοι, βρεγμένοι και εξαντλημένοι. Δεν είχαν ούτε χρήματα, ούτε φαγητό παρά μόνο τα διαβατήρια τους. Οι αξιωματικοί μετανάστευσης από το Goodstan, στο οποίο ήθελε να φτάσει η ομάδα, είχαν διαφορετικές απόψεις. Οι μισοί από αυτούς πίστευαν ότι θα έπρεπε να τους επιτρέψουν να εισέλθουν, ενώ οι άλλοι μισοί ήταν αντίθετοι. Οι αιτητές ασύλου ήταν απελπισμένοι και χρησιμοποίησαν διαφορετικά επιχειρήματα για να πείσουν τους αξιωματικούς να τους επιτρέψουν να περάσουν.

2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 3 ομάδες και αναθέστε τους τους ακόλουθους ρόλους: αξιωματικοί μετανάστευσης που θέλουν να επιτρέψουν την είσοδο στους αιτητές ασύλου την είσοδο, αξιωματικοί που είναι ενάντια, και αιτητές ασύλου. Δώστε τους 20 λεπτά για να κάνουν μια λίστα από επιχειρήματα που θα χρησιμοποιήσουν κατά τη διάρκεια της σκηνής.

3. Ζητήστε από την ομάδα να κάνει αναπαράσταση της σκηνής. Αν έχετε χρόνο, μπορείτε να κάνετε μια ακόμα σκηνή με διαφορετικό ρόλο για κάθε συμμετέχοντα.

4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να βγουν από τους ρόλους τους και να ξεκινήσουν μια συζήτηση χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πώς αισθανθήκατε ως αιτητές ασύλου;
- Πώς αισθανθήκατε ως αξιωματικοί μετανάστευσης;
- Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951, οι αιτητές ασύλου έχουν δικαίωμα προστασίας. Το χρησιμοποίησατε αυτό στη σκηνή;
- Γιατί φτάσαμε στο σημείο να συμβαίνουν καταστάσεις όπως αυτή, με ανθρώπους να θέλουν να περάσουν σύνορα πεινασμένοι και εξαντλημένοι; Δεν υπάρχουν άλλοι τρόποι; Μπορεί αυτό να εμποδιστεί; Πώς;

Ποιος είναι Ανεκτικός;

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Αφίσες • Μαρκαδόροι σε διάφορα χρώματα • Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (Post-its)

Περιγραφή του εργαλείου

Το εργαλείο στοχεύει να διερευνήσει τις αξίες και τις στάσεις των ανθρώπων που ζουν σε διαφορετικές κοινωνίες.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κλείσουν τα μάτια τους και να σκεφτούν το πιο ανεκτικό άτομο που έχουν συναντήσει ποτέ στη ζωή τους. Τι έκανε αυτό το άτομο τόσο ξεχωριστό; Τι είδους ικανότητες, γνώσεις, δεξιότητες, συμπεριφορές και αξίες έχει;
2. Ενώ οι συμμετέχοντες έχουν τα μάτια κλειστά, μπορείτε να κολλήσετε στις πλάτες τους αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (Post-its) με εικόνες ζώων - ένα ζώο για κάθε 6 άτομα. Αυτό θα σας βοηθήσει να δημιουργήσετε ομάδες. Αφού οι συμμετέχοντες ανοίξουν τα μάτια τους, θα πρέπει να βρουν τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους (δηλαδή τα άτομα που έχουν το ίδιο ζώο με αυτούς). Για να τα καταφέρουν, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν μόνο τον ήχο που κάνουν τα ζώα αυτά.
3. Δώστε χαρτί και χρωματιστούς μαρκαδόρους στις ομάδες και ενημερώστε τους ότι η άσκηση τους είναι να σχεδιάσουν την εικόνα ενός πρότυπου ανθρώπου που ζει σε μια διαφορετική κοινωνία και που αποδέχεται πραγματικά τους άλλους.
4. Αφού σχηματιστούν οι ομάδες, ζητήστε τους να κάνουν παρουσιάσεις. Εσείς μπορείτε να ξεκινήσετε μια συζήτηση σχετικά με το τι μπορούμε να κάνουμε για να καταστήσουμε τις κοινωνίες μας ένα μέρος που αξίζει να ζει κανείς, όπου όλοι αισθάνονται καλά και αποδεκτοί.

Συνέντευξη

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότεροι!

Χρόνος: 45 λεπτά

- Απαιτήσεις χώρου και υλικών:** Για αυτή τη δραστηριότητα, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να βγουν από την αίθουσα/σχολείο/κέντρο και να αλληλεπιδράσουν με τους ανθρώπους που βρίσκονται έξω.

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτό το εργαλείο στοχεύει στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τις απόψεις άλλων ανθρώπων σε θέματα που σχετίζονται με την μετακίνηση.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν ζευγάρια και να επιλέξουν ένα θέμα σχετικό με την μετακίνηση. Εξηγήστε τους ότι θα πρέπει να το επιλέξουν με βάση τα ενδιαφέροντά τους. Μπορεί να είναι η οικονομική μετανάστευση, οι πρόσφυγες, το να ζει κανείς σε διαφορετικές κοινωνίες, το να έχουμε φίλους από διαφορετικούς πολιτισμούς, κλπ.
2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν μια συνέντευξη που θα ήθελαν να κάνουν με τους συνομήλικους τους. Η συνέντευξη πρέπει να περιέχει τουλάχιστον 3 σημαντικές ερωτήσεις σχετικά με το θέμα που έχουν επιλέξει.
3. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι θα πρέπει να πάνε έξω και να κάνουν τη συνέντευξη. Δώστε οδηγίες αναφορικά με το πότε πρέπει να επιστρέψουν.
4. Αφού επιστρέψουν όλα τα ζευγάρια, καλέστε τους να μοιραστούν τα σημαντικότερα ευρήματα και να μιλήσουν για την εμπειρία τους:
 - Πώς ήταν η εμπειρία του να μιλάτε για αυτά τα θέματα με ανθρώπους που δεν γνωρίζετε; Πώς αισθανθήκατε γι' αυτό;
 - Τι έχετε ανακαλύψει από τις απόψεις των άλλων;
 - Βρήκατε οποιαδήποτε γνώμη διαφορετική από τη δική σας; Γιατί νομίζετε πως συνέβη αυτό; Πώς σας έκανε να νιώσετε;

Επιπλέον πληροφορίες

Εάν η δραστηριότητα πραγματοποιηθεί σε σχολείο, οι συνεντεύξεις μπορούν να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του διαλείμματος. Αν η δραστηριότητα πραγματοποιείται εκτός σχολείου, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να πάνε έξω και να μιλήσουν σε άγνωστους.

Πρωτοσέλιδο

Βήμα: Τρία – Εξερεύνισε περισσότερο!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Παλιές εφημερίδες/περιοδικά, εικόνες και φωτογραφίες
• Χαρτί (A3) ή αφίσες • Μαρκαδόροι σε διάφορα χρώματα • Κόλα, ψαλίδι

Περιγραφή του εργαλείου

Οι συμμετέχοντες γίνονται δημοσιογράφοι, διερευνούν θέματα που τους ενδιαφέρουν και μοιράζονται τα ευρήματά τους με την υπόλοιπη ομάδα.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σας πουν τι είναι αυτό που συνήθως βρίσκουμε στην πρώτη σελίδα των εφημερίδων. Μπορείτε να έχετε μαζί σας μερικές εφημερίδες για να τους βοηθήσετε να θυμηθούν πως μοιάζει ένα πρωτοσέλιδο.

2. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι αυτή τη στιγμή θα είναι υπεύθυνοι για να δημιουργήσουν το πρωτοσέλιδο της εφημερίδας τους με θέμα: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ. Κάθε έκδοση έχει ένα κύριο θέμα εστίασης, όπως η μετανάστευση, οι πρόσφυγες, τα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας, οι ποικιλόμορφες κοινωνίες κλπ. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες να σας πουν για τα θέματα που θα ήθελαν να προτείνουν για τη νέα εφημερίδα. Καταγράψτε όλες τις απαντήσεις σε χαρτί και σκορπίστε τα χαρτιά σε όλη την αίθουσα. Όταν εξαντληθούν οι ιδέες ζητήστε τους να σηκωθούν και να περπατήσουν στο θέμα που τους ενδιαφέρει περισσότερο. Έτσι δημιουργείτε ομάδες εργασίας.

3. Δώστε στις ομάδες 10-15 λεπτά για να κάνουν συνάντηση συντακτών, στην οποία θα πρέπει να συζητήσουν το περιεχόμενο, τον τίτλο και τη διάταξη των πρώτων σελίδων τους. Στη συνέχεια, δώστε τους άλλα 10-15 λεπτά για τη δημιουργία της πρώτης σελίδας: μπορούν να χρησιμοποιήσουν το υλικό που τους δώσατε, να δημιουργήσουν ένα κολάζ ή απλά να σχεδιάσουν και να γράψουν τα πάντα μόνοι τους. Δεν χρειάζεται να γράψουν πλήρη άρθρα αλλά μόνο να κάνουν το πρωτοσέλιδο.

4. Προσκαλέστε όλες τις ομάδες να παρουσιάσουν τα πρωτοσέλιδά τους. Ξεκινήστε μια συζήτηση με τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πώς αποφασίσατε ποιες πληροφορίες είναι οι πιο σημαντικές;
- Πιστεύετε ότι τα πρωτοσέλιδά σας είναι αντικειμενικά;
- Από πού πήρατε τις πληροφορίες; Είστε 100% σίγουροι ότι οι πληροφορίες που παρέχετε είναι αντικειμενικές;
- Τι κάνατε για να προσελκύσετε το ενδιαφέρον των αναγνωστών έτσι ώστε να αγοράσουν την εφημερίδα σας; Πρέπει να κάνετε συμβιβασμούς με την ακρίβεια ή να παραπλανήσετε πιθανούς αναγνώστες προκειμένου να αγοράσουν την εφημερίδα σας;
- Αυτά τα ερωτήματα αφορούν και τα πραγματικά μέσα ενημέρωσης; Πώς αυτά καλύπτουν τις ειδήσεις τα νέα που σχετίζονται με τη μετακίνηση;

Ανακαλύπτοντας την Προοπτική

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Χαρτί • Μαρκαδόροι σε διάφορα χρώματα

Περιγραφή του εργαλείου

Το εργαλείο έχει ως στόχο να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να συνειδητοποιήσουν όλα τα πράγματα στα οποία είναι καλοί και να ενισχύσουν τα κίνητρά τους για δράση.

1. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι πρόκειται να σχεδιάσουν ένα πλαίσιο, το οποίο αργότερα θα συμπληρωθεί από αυτούς και από άλλα μέλη της ομάδας. Δώστε στους συμμετέχοντες υλικά και 10 λεπτά χρόνο για να δημιουργήσουν το πλαίσιο τους: μπορούν να σχεδιάζουν και να ζωγραφίζουν το πλαίσιο όπως αυτοί προτιμούν, έχοντας μόνο κατά νου να το φτιάξουν αρκετά μεγάλο ώστε να μπορεί να χωρέσει κάποιες προτάσεις ή/και λέξεις.

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν και να επιλέξουν πέντε ταλέντα/ιδιότητες τους που μπορούν να φανούν χρήσιμα/ες στην ανάπτυξη των δράσεων. Ζητήστε τους να γράψουν αυτά τα 5 ταλέντα ιδιότητες στο πλαίσιο τους.

3. Για να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν τα ταλέντα/ιδιοτητές τους, τα πλαίσια θα τοποθετηθούν σε τραπέζια και κάθε συμμετέχων θα πρέπει να πάει τριγύρω και να προσθέσει στο πλαίσιο των υπολοίπων αυτό το οποίο θεωρεί ότι είναι το μεγαλύτερο ταλέντο/ιδιότητα του ατόμου στο οποίο ανήκει το κάθε πλαίσιο. Είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι θέλουμε να μιλήσουμε μόνο για θετικές ιδιότητες.

4. Ζητήστε από όλους να δουν τις προσθήκες των άλλων επάνω στα πλαίσια τους και στη συνέχεια προσκαλέστε τους για συζήτηση, ξεκινώντας από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πως νιώθετε τώρα;
- Σας έχει εκπλήξει κάποια από τις ιδιότητες στο πλαίσιο σας;
- Πως νομίζετε ότι μπορεί αυτή η δραστηριότητα να σας βοηθήσει να είστε πιο αποτελεσματικοί στην εκτέλεση της δράσης σας;

Solutions Café

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • 3 τραπέζια και καρέκλες για όλους τους συμμετέχοντες
• Αφίσες • Στυλό και μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν τις δικές τους δράσεις.

1. Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι πρόκειται να συμμετάσχουν σε μια ομαδική συνεδρίαση ιδεοθύελλας με σκοπό να συγκεντρώσουν όλες τις ιδέες τους. Οι συμμετέχοντες θα περπατήσουν γύρω από τρία τραπέζια και σε κάθε ένα από αυτά θα βρουν ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί με μια ερώτηση για να συζητήσουν. Η ομάδα θα έχει δέκα λεπτά γύρω από κάθε τραπέζι για να συζητήσει το θέμα και να γράψει τις βασικές ιδέες.

2. Ετοιμάστε τα τραπέζια με τις ακόλουθες τρεις ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα προβλήματα στην τοπική μου κοινότητα σε σχέση με την μετακίνηση, τα οποία θέλω να αντιμετωπίσω;
- Ποιες είναι οι δυνάμεις και οι αδυναμίες μας ως ομάδα; Και ποιες είναι οι ευκαιρίες και οι απειλές στην τοπική μας κοινότητα;
- Τι είδους ενέργειες/δράσεις μπορούμε να κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της κοινότητάς μας γύρω από τη μετακίνηση;

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να χωριστούν σε τρεις ομάδες και η κάθε ομάδα να επιλέξει ένα τραπέζι. Δώστε τους δέκα λεπτά για να σημειώσουν τις ιδέες τους και στη συνέχεια ζητήστε από όλες τις ομάδες να αλλάξουν τραπέζι. Σε κάθε τραπέζι πρέπει να προβληματιστούν για το θέμα και να μοιραστούν μεταξύ τους όλες τις ιδέες που μπορούν να σκεφτούν.

4. Μετά τους τρεις γύρους, αφήστε τις ομάδες να επιστρέψουν στα αρχικά τους τραπέζια και να παρατηρήσουν όσα τι έχουν προσθέσει οι συμμαθητές τους. Ενημερώστε τις ομάδες για να γνωρίζουν ότι το επόμενο βήμα θα πρέπει να επιλέξουν ένα πρόβλημα και μια ενέργεια/δράση που τους ενδιαφέρει και να αρχίσουν να την προγραμματίζουν.

Τι να επιλέξουμε;

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Αυτοκόλλητα χρωματιστά χαρτιά

Περιγραφή του εργαλείου

Μερικές φορές μπορεί να είναι δύσκολο να αποφασίσετε για μια συγκεκριμένη ενέργεια που θα ήθελαν να κάνουν οι συμμετέχοντες. Αυτή η δραστηριότητα τους βοηθά να λάβουν μια απόφαση.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν ιδέες ενώ εσείς φτιάχνετε μια λίστα με όλες τις πιθανές ιδέες των ενεργειών/δράσεων που μπορεί να κάνει η ομάδα σε σχέση με την Μετακίνηση. Είναι καλύτερα αν ο κατάλογος των ιδεών είναι μεγάλος και εύκολος στην πρόσβαση.
2. Δώστε σε κάθε συμμετέχοντα τρία αυτοκόλλητα (μπορείτε να κόψετε μικρούς κύκλους από κολλητικές ταινίες ή αυτοκόλλητα χαρτιά) και ζητήστε από κάθε άτομο να ψηφίσει μόνο του τις τρεις ιδέες που του αρέσουν περισσότερο. Η ψηφοφορία γίνεται τοποθετώντας ένα αυτοκόλλητο δίπλα στις ιδέες.
3. Ο συντονιστής μετράει τους ψήφους και ανακοινώνει τις τρεις πιο δημοφιλείς ιδέες. Στη συνέχεια, κάθε ομάδα επιλέγει την ιδέα με την οποία θα επιθυμούσε να εργαστεί (οι συμμετέχοντες πρέπει να χωριστούν σε ομάδες σύμφωνα με την προτίμησή τους) και στη συνέχεια μπορούν να προχωρήσουν σε συγκεκριμένο σχεδιασμό της δράσης τους.

Επιπλέον πληροφορίες

Εάν η ομάδα των συμμετεχόντων έχει κάνει την προηγούμενη δραστηριότητα (Solutions Café), μπορείτε να παραλείψετε την ιδεοθύελλα και να πάρετε τον κατάλογο των προτεινόμενων δραστηριοτήτων που έχουν ήδη δημιουργήσει.

Βήματα για δράση

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλο χαρτί • Μαρκαδόροι σε διάφορα χρώματα
• Χρωματιστό χαρτί • Ψαλίδια

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτό το εργαλείο βοηθά την ομάδα να απεικονίσει νοερά τη δράση που θα ήθελε να εκτελέσει και να προγραμματίσει τα λεπτομερή βήματα για την υλοποίησή της.

1. Τοποθετήστε ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί στο πάτωμα και σημειώστε στη μέση τον τίτλο της δράσης που σχεδιάζει να εκτελέσει η ομάδα (αυτό θα πρέπει να έχει ήδη καθοριστεί μέσω προηγούμενων ασκήσεων). Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να τοποθετηθούν γύρω από αυτό το χαρτί και να προσπαθήσουν να σκεφτούν όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες για τη δράση.

2. Τοποθετήστε τη μεγάλη εικόνα στον τοίχο και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφθούν συγκεκριμένα «βήματα» που πρέπει να κάνουν προκειμένου να υλοποιήσουν το σχέδιο. Για να κάνουν ένα «βήμα» πρέπει να ζωγραφίσουν το σχήμα του ποδιού τους σε ένα κομμάτι έγχρωμου χαρτιού και να το κόψουν. Είναι δυνατόν να διακοσμήσετε τα χαρτιά αν θέλετε. Ως παράδειγμα της άσκησης θα μπορούσατε να δώσετε το ακόλουθο σημείωμα:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: εκστρατεία ευαισθητοποίησης

Βήμα 1 – περισσότερη ενημέρωση σχετικά με το θέμα

Βήμα 2 – προσπάθεια για να γίνουν οι πληροφορίες πιο προσβάσιμες και πιασάρικες

Βήμα 3 - Σχεδιάστε μια δράση δρόμου και υλικό για διαδικτυακή διάδοση

Βήμα 4 - υλοποίηση των ενεργειών

Βήμα 5 - αξιολόγηση της οργάνωσης και του αντίκτυπου της δράσης

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να δημιουργήσουν το μονοπάτι της δράσης τους, κάνοντας ατομικά βήματα, γράφοντας τη συμβολή του κάθε ατόμου από την ομάδα στον κοινό στόχο στο αποτύπωμα του ποδιού τους και τοποθετώντας το σε λογική σειρά ώστε η δράση να μπορεί να εφαρμοστεί σωστά.

Σύμφωνα με το παραπάνω παράδειγμα, τα βήματα θα μπορούσαν να είναι κάπως έτσι:
Συμμετέχων Χ - Δημιουργία αφισών, Συμμετέχων Υ - Σκέψεις για συνθήματα, Συμμετέχων Ζ - Επικοινωνία με ΜΚΟ που εργάζονται για το θέμα κ.ο.κ.

Επιπλέον πληροφορίες

Αυτό το εργαλείο πρέπει να υλοποιηθεί μετά από μια δραστηριότητα κατά την οποία η ομάδα επιλέγει το κύριο ζήτημα που θα ήθελε να αντιμετωπίσει γύρω από το θέμα της Μετακίνησης καθώς και τη δράση που θα ήθελε να εκτελέσει. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να βοηθήσει στην νοερή απεικόνιση και τον προσδιορισμό αυτού του έργου.

Πάρε μια Κονκάρδα!

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Παραδείγματα κονκάρδων (σε παράρτημα) • Πρότυπα κονκάρδων • Διάφορα υλικά (για κατασκευή κονκάρδων)

Περιγραφή του εργαλείου

Ακολουθώντας την ιδέα ότι η αλλαγή ξεκινά πάντα από το προσωπικό επίπεδο, το εργαλείο προσφέρει στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να σχεδιάσουν τις δικές τους μικρές ενέργειες και να αναγνωριστούν για την υλοποίησή τους.

1. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες αν γνωρίζουν τι είναι η κονκάρδα. Ενημερώστε τους για να γνωρίζουν ότι οι κονκάρδες/εμβλήματα/σήματα είναι η οπτική αναπαράσταση διαφόρων επιτευγμάτων. Μπορείτε να εκτυπώσετε μερικά παραδείγματα κονκάρδων/εμβλημάτων/σημάτων και να τα δείξετε στους συμμετέχοντες
2. Εξηγήστε ότι πρόκειται για ατομική δραστηριότητα. Κάθε άτομο θα πρέπει πρώτα να σκεφτεί τη μικρή δράση που θα ήθελε να αναλάβει και στη συνέχεια να χρησιμοποιήσει το πρότυπο για τον σχεδιασμό της κονκάρδας για να τον καθοδηγήσει μέσα από τα βήματα που πρέπει να αναληφθούν.
3. Βάλτε όμορφη μουσική υπόκρουση και δώστε στους συμμετέχοντες περίπου είκοσι λεπτά για να δημιουργήσουν τις δικές τους κονκάρδες.
4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν τη δουλειά τους σε ολόκληρη την ομάδα. Μπορείτε να αφήσετε όλες τις κονκάρδες στην αίθουσα και να τις κολλήσετε στον τοίχο ή σε ένα πίνακα σε μια κατηγορία που θα ονομάζεται 'ΕΚΚΡΕΜΕΙ'. Κάθε φορά που ένα άτομο ολοκληρώνει όλα τα κριτήρια της κονκάρδας του, τότε μπορείτε να μετακινείτε την κονκάρδα στο τμήμα 'ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ', ώστε να είναι ορατό σε όλους τους συμμετέχοντες.

Επιπλέον πληροφορίες

Μπορείτε να ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να επιλέξουν καθήκοντα/κριτήρια για τις κονκάρδες που συνδέονται με την υλοποίηση της κοινής δράσης (π.χ. εάν ο συμμετέχων Χ είναι υπεύθυνος για τη δημιουργία αφισών για μια εκστρατεία, μπορεί να δημιουργήσει μια κονκάρδα που να ταιριάζει στο ρόλο του «δημιουργικού σχεδιαστή»). Εναλλακτικά, οι συμμετέχοντες ενδέχεται να αναλάβουν προσωπικές προκλήσεις που σχετίζονται με το θέμα της Μετακίνησης.

Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι για να δημιουργήσετε κονκάρδες: μπορεί να έχουν μέτριο σχεδιασμό ή εάν έχετε μια μηχανή για κονκάρδες μπορείτε αφού σχεδιάσετε την κονκάρδα να μετατρέψετε την εικόνα σε πραγματική κονκάρδα. Μπορούν επίσης να κατασκευαστούν απλώς με τη χρήση υλικών που έχετε.

Καθώς κάθε συμμετέχοντας δημιουργεί τη δική του κονκάρδα, το εργαλείο μπορεί να προσαρμοστεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι άλλοι συμμετέχοντες να μπορούν να λάβουν περισσότερες από μια κονκάρδες Εκτός από αυτές που δημιουργούνται από αυτούς, αν ενδιαφέρονται, μπορούν να πάρουν εμβλήματα που προτείνουν άλλοι συμμετέχοντες. Για αυτό, θα πρέπει να κάνετε την έκθεση των κονκάρδων σε ορατό μέρος και όποτε κάποιος ολοκληρώσει το έργο/κριτήρια για το αντίστοιχο σήμα, να βάζει το όνομά του δίπλα στο σήμα

ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΝΚΑΡΔΑΣ – Πως θα θέλατε να φαίνεται η κονκάρδα σας; Κάντε την!

ΟΝΟΜΑ ΚΟΝΚΑΡΔΑΣ – Δώστε στην κονκάρδα σας ένα πιασάρικο όνομα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΟΝΚΑΡΔΑΣ – Σε τι παραπέμπει η κονκάρδα σας;

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΟΝΚΑΡΔΑΣ – Ποια είναι τα μικρά βήματα που πρέπει να κάνετε για να έχετε την κονκάρδα σας έτοιμη;

Κάνε μπλογκ με την εμπειρία σου

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν, να υποστηρίξουν και να διαδώσουν τις δράσεις που λαμβάνουν.

1. Συζητήστε με τους συμμετέχοντες για το πώς η συγγραφή μπορεί να είναι ένας πολύ καλός τρόπος συλλογής σκέψεων και ιδεών και στη συνέχεια κοινοποίησης με άλλους.
2. Ζητήστε από κάθε άτομο ξεχωριστά να περιγράψει τη δική του εμπειρία από τη δράση που εκτέλεσε με τη μορφή μιας ανάρτησης σε blog. Οι συμμετέχοντες μπορούν να δημοσιεύουν τα κείμενά τους στα δικά τους ιστολόγια (αν έχουν), και ως αναρτήσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
3. Εάν υπάρχει σχολικό ιστολόγιο, δημοσιεύστε τις καταχωρήσεις εκεί ή δημιουργήστε ένα ειδικό ιστολόγιο για το σκοπό της άσκησης.

Δράση Π

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Τετράδια ή χαρτιά • Αντίγραφα ερωτήσεων προβληματισμού (στο παράρτημα) • Στυλό

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να βρουν ένα άνετο χώρο μέσα στην αίθουσα, να καθίσουν ή να ξαπλώσουν και να κλείσουν τα μάτια τους. Με απαλή και σταθερή φωνή, καθοδηγείτε τον προβληματισμό, χρησιμοποιώντας τις ερωτήσεις προβληματισμού (στο παράρτημα).
2. Όταν όλοι ανοίξουν τα μάτια τους και αφού πάρουν αρκετό χρόνο για το γράψιμό τους, ζητήστε τους να καθίσουν σε ένα κύκλο και ενθαρρύνετε όποιον θέλει να μοιραστεί τις δηλώσεις του και να δείξει στους άλλους το σχέδιό του.

Παράρτημα : Ερωτήσεις προβληματισμού

Επιτρέψτε στις αναμνήσεις σας να σας ταξιδέψουν πίσω στην πρώτη μέρα που ξεκινήσαμε να κάνουμε τα εργαστήρια. Θυμάστε τα συναισθήματα και τις προσδοκίες που είχατε; Προσπαθήστε να θυμηθείτε βήμα προς βήμα όλα όσα έχουμε κάνει σε κάθε συνάντηση. Μπορείτε να θυμηθείτε από ποια δραστηριότητα κερδίσατε περισσότερο; Ποια σας επηρέασε ή σας άρεσε πιο πολύ; Γιατί; Τι συνέβη σε αυτήν; Ίσως να ήταν και κάποια ερώτηση που σας επηρέασε ή σας προβλημάτισε και που σας έκανε να σκεφτείτε; Προσπαθήστε να σκεφτείτε μια στιγμή κατά την οποία αισθανθήκατε καλά. Πώς είναι οι σχέσεις σας με την υπόλοιπη ομάδα μετά τα εργαστήρια; Τι έχει αλλάξει σε σας από το πρώτο εργαστήριο;

ΔΡΑΣΗ Π. = Το προσωπικό είναι πολιτικό, πράγμα που σημαίνει ότι η αλλαγή ξεκινάει από εμάς και έτσι μπορούμε να είμαστε ένα παράδειγμα για άλλους, αλλάζοντας κάτι στον εαυτό μας, στη ζωή μας, ακολουθώντας τις αρχές μας και «φωνάζοντας» τες δυνατά. Μπορούμε να κάνουμε μια σημαντική δήλωση που μπορεί να επηρεάσει τους ανθρώπους γύρω μας. Επομένως, παρακαλούμε να σκεφτείτε ποια είναι η ΔΡΑΣΗ Π. σας, ποια είναι η προσωπική σας δήλωση μετά τα εργαστήρια και πώς θέλετε να μοιραστείτε αυτή τη δήλωση με άλλους. Όταν αισθάνεστε έτοιμοι, ανοίξτε τα μάτια σας και γράψετε την στο σημειωματάριό σας.

Πίτσα Δεξιοτήτων

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλο κομμάτι χαρτί ή αφίσα • Μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

Το εργαλείο είναι μια απλή οπτική αξιολόγηση της μάθησης σε όλη την ενότητα.

1. Σε μια μεγάλη αφίσα σχεδιάστε μια πίτσα χωρισμένη σε 14 κομμάτια. Το κάθε κομμάτι αντιπροσωπεύει μία δεξιότητα του εκπαιδευτικού πλαισίου Globalab (βλ. Κεφάλαιο 2).
2. Παρουσιάστε την πίτσα στους συμμετέχοντες. Διαβάστε τους τον κατάλογο των δεξιοτήτων και εξηγήστε αν κάτι δεν είναι σαφές.
3. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κάνουν toppings για την πίτσα με το να σκεφτούν όλα τα πράγματα που έχουν μάθει και να τα τοποθετήσουν στο κομμάτι της πίτσας που περιέχει την δεξιότητα που συνδέεται με αυτά. Ζητήστε τους να μοιραστούν τις απόψεις και τις σκέψεις τους με όλους και να συζητήσουν για τα όσα έμαθαν.

Σιωπηλός Τοίχος

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλο κομμάτι χαρτί • Μαρκαδόροι με διαφορετικά χρώματα • Κολλητική ταινία ή blu-tack; • Μουσική υπόκρουση

Περιγραφή του εργαλείου

Το εργαλείο αυτό αποτελεί ένα τρόπο ελεύθερης έκφρασης για τους συμμετέχοντες.

1. Σε ένα πολύ μεγάλο κομμάτι χαρτιού, οι συμμετέχοντες μπορούν να σχολιάσουν ελεύθερα την εκπαιδευτική τους εμπειρία, τα σχέδια τους για μετά, τα συναισθήματα τους και ό, τι άλλο θέλουν.
2. Βάλτε μουσική υπόκρουση και δώστε τους είκοσι λεπτά για να εκφραστούν! Αφιερώστε χρόνο για να εξετάσετε το αποτέλεσμα μαζί και να συζητήσετε για όσα έχουν εκφράσει.

Βομβητής αυτό-εκτίμησης

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Χρωματιστό χαρτί • Χρωματιστά στυλό • Μουσική υπόκρουση

Περιγραφή του εργαλείου

Αυτή είναι η αξιολόγηση και η αποχαιρετιστήρια δραστηριότητα.

1. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι αυτή είναι η τελευταία συνάντηση και πως όλοι θα θέλατε να έχετε κάποια ωραία και απτή ανάμνηση από τη δραστηριότητα.
2. Κάθε συμμετέχων πρέπει να πάρει ένα κομμάτι χαρτί, να γράψει το όνομά του σε αυτό και να το τοποθετήσει στη πλάτη του. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να πάνε γύρω-γύρω και να γράψουν στις πλάτες των άλλων συμμετεχόντων τα όσα εκτιμούν περισσότερο για αυτό το πρόσωπο. Βάλτε μουσική υπόκρουση για να δημιουργήσετε μια ωραία και χαλαρή ατμόσφαιρα.
3. Αφού όλοι έχουν τελειώσει με το γράψιμο, δώστε χρόνο στους συμμετέχοντες να διαβάσουν τι υπάρχει γραμμένο στα χαρτιά τους. Δώστε μια ευκαιρία σε όλους όσους επιθυμούν να απευθυνθούν στην ομάδα.

Ενότητα 4: Πράγματα

Ενότητα 4: Πράγματα

Εισαγωγή

Κάθε μέρα χρησιμοποιούμε πάρα πολλά αντικείμενα (ρούχα, υποδήματα, υλικά, προμήθειες και εξοπλισμό) για να εξασφαλίσουμε την ποιότητα της ζωής μας. Έχουμε σκεφτεί ποτέ πώς τα πράγματα που χρησιμοποιούμε καθημερινά μας συνδέουν με έναν ευρύτερο κόσμο; Μήπως οι καθημερινές καταναλωτικές μας συνήθειες έχουν οποιαδήποτε επίδραση σε άλλους ανθρώπους και στον πλανήτη τον ίδιο; Μήπως προκαλούν σημαντικά ζητήματα; Έχουν όλοι οι άνθρωποι στον κόσμο ίσες ευκαιρίες να χρησιμοποιούν αυτά που χρειάζονται και όλα όσα θέλουν; Πώς μπορούμε να συμβάλουμε στη δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη του κόσμου; Τα πράγματα που χρησιμοποιούμε καθημερινά είναι ένας από τους τρόπους μέσω του οποίου μπορούμε να δείξουμε στους νέους πώς έστω και ένα μόνο αντικείμενο τους συνδέει με έναν ευρύτερο κόσμο. Η γραμμή παραγωγής κάθε αντικειμένου, (από την εξόρυξη πρώτων υλών μέχρι την παραγωγή, τη μεταφορά, την κατανάλωση και τη διάθεση), μπορεί να τους βοηθήσει να κατανοήσουν καλύτερα τις προσωπικές τους συνδέσεις με ανθρώπους από άλλες χώρες και ηπείρους, καθώς και με το περιβάλλον. Πρέπει να θυμόμαστε όμως ότι η γραμμή παραγωγής κρύβει διάφορα παγκόσμια ζητήματα που αφορούν έννοιες όπως η ισότητα, η δικαιοσύνη, η προστασία του περιβάλλοντος και πολλές άλλες.

Οι άνθρωποι στον κόσμο δεν συνδέονται μόνο μέσω εμπορικών σχέσεων. Οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων εμφανίζονται επίσης όταν ψάξουμε τις ομοιότητες και τις κοινές τους ανάγκες. Είναι και αυτά στενά συνδεδεμένα με τα πράγματα (που χρησιμοποιούμε) αφού οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έχουν παρόμοιες ανάγκες για αγαθά που είναι απαραίτητα για να εξασφαλίσουν την ποιότητα της ζωής τους. Παρόλα αυτά, οι άνθρωποι στον κόσμο έχουν άνισες δυνατότητες πρόσβασης σε αγαθά για να εξασφαλίσουν τις βασικές τους ανάγκες και να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

Αυτή η ενότητα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους νέους να κατανοήσουν καλύτερα τις συνδέσεις μεταξύ των πραγμάτων που τους περιβάλλουν καθημερινά και των διαφορετικών παγκόσμιων ζητημάτων. Τους επιτρέπει να σκεφθούν βαθύτερα τις αιτίες και τις συνέπειες της καθημερινής τους κατανάλωσης και οδηγεί στη δράση, κατά την οποία οι νέοι θα μπορούν να επιδείξουν τη δέσμευσή τους για την παγκόσμια δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ενότητα παρέχει συνολικά 21 εργαλεία για τη διευκόλυνση της μαθησιακής διαδικασίας των νέων σε σχέση με την παγκόσμια πολιτότητα. Δομήθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να παρέχει στους νέους τη δυνατότητα να δημιουργήσουν τη δική τους στάση σε διάφορα παγκόσμια ζητήματα που σχετίζονται με τα πράγματα, να αναζητήσουν λύσεις και να αναλάβουν ενεργό ρόλο προς την παγκόσμια δικαιοσύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στόχοι και σκοποί της ενότητας

Η παρούσα ενότητα στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας των νέων να ενεργούν προς την κατεύθυνση της παγκόσμιας δικαιοσύνης, της ισότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης, διερευνώντας τα ζητήματα που προκύπτουν αναφορικά με τα πράγματα που χρησιμοποιούν καθημερινά.

Οι στόχοι της ενότητας είναι:

1. Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των νέων σχετικά με τον αντίκτυπο της καθημερινής τους κατανάλωσης στα παγκόσμια ζητήματα που σχετίζονται με τη δικαιοσύνη, την ισότητα και το περιβάλλον.
2. Να βελτιωθούν οι δεξιότητες των νέων για να εξερευνήσουν και να αντιταχθούν στην αδικία που υπάρχει στην παγκόσμια γραμμή παραγωγής.
3. Να ενισχυθεί η δέσμευση των νέων για την παγκόσμια δικαιοσύνη και την αειφόρο ανάπτυξη μέσω της προσωπικής συμπεριφοράς και της ενεργού συμμετοχής τους.

Αριθμός συμμετεχόντων

15-30

Διάρκεια και απαιτήσεις χρόνου

Η συνολική διάρκεια όλης της ενότητας είναι 18 ώρες. Προτείνουμε ένα πρόγραμμα εργασίας με 11 συναντήσεις, όπου η διάρκεια κάθε μεμονωμένης συνάντησης είναι μεταξύ 1,5 και 3 ωρών ανάλογα με το περιεχόμενο και τους στόχους των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων.

Εισήγηση για Πρόγραμμα Εργασίας

#	Συνάντηση	Βήμα	Όνομα εργαλείου	Χρόνος για κάθε εργαλείο	Χρόνος για κάθε συνάντηση
1	Συνάντηση 1	Βήμα 1	Προσωπικές επαφές	30 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 1	Αλλαγή	30 λεπτά	
		Βήμα 1	Η τσάντα πλάτης ενός Παγκόσμιου Πολίτη (Μέρος 1)	30 λεπτά	
2	Συνάντηση 2	Βήμα 1	Αυτό είναι...	15 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 1	Προσωπική απογραφή	45 λεπτά	
		Βήμα 1	Ο ιστός	30 λεπτά	
3	Συνάντηση 3	Βήμα 2	Ωρα για πάζλ	15 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 2	Διευρυμένοι Ορίζοντες	1 ώρα, 15 λεπτά	
4	Συνάντηση 4	Step 2	Θετικό και αρνητικό	45 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Step 2	Μουσικές καρέκλες	45 λεπτά	
5	Συνάντηση 5	Βήμα 3	Πρόσβαση σε αγαθά	45 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 3	Δίκαιη μοιρασιά	45 λεπτά	
6	Συνάντηση 6	Βήμα 3	Καλό αφεντικό, κακό αφεντικό	1 ώρα, 30 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
7	Συνάντηση 7	Βήμα 3	Τοίχος με Graffiti	3 ώρες	3 ώρες
8	Συνάντηση 8	Βήμα 3	Παιχνίδι ανάλυσης	15 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 3	Χαρτογράφησε τον αντίκτυπο	1 ώρα, 15 λεπτά	
9	Συνάντηση 9	Βήμα 4	Αερόστατο	1 ώρα, 30 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά

#	Συνάντηση	Βήμα	Όνομα εργαλείου	Χρόνος για κάθε εργαλείο	Χρόνος για κάθε συνάντηση
10	Συνάντηση 10	Βήμα 4	Action Dodgeball	45 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 4	Εκστρατεία	45 λεπτά	
			Δράση		
11	Συνάντηση 11	Βήμα 6	Η τσάντα πλάτης ενός Παγκόσμιου Πολίτη (Μέρος 2)	45 λεπτά	1 ώρα, 30 λεπτά
		Βήμα 6	Μεταφορική ανασκόπηση	45 λεπτά	

Επισκόπηση των εργαλείων και της σχέσης τους με τις παγκόσμιες εκπαιδευτικές δεξιότητες

Εργαλεία σε αυτή την Ενότητα		Δεξιότητες του Πλαισίου του GlobalLab													
Όνομα	Σελίδα	Αυτογνωσία	Προσωπική Ανάπτυξη	Διατήρηση Σχέσεων	Κατανόηση παγκόσμιων συνδέσεων	Δέσμευση για ισότητα και ανθρ. δικαιώματα	Αμφισβητώντας τα στερεότυπα	Σεβασμός για το Περιβάλλον	Κριτική Σκέψη	Διατήρηση ανεξάρτητης γνώμης	Ευσυνείδηση	Αλληλεγγύη	Δημιουργικό-τητα	Ενεργός συμμετοχή	Ανάληψη δράσης
Προσωπικές επαφές	134			X	X										
Αλλαγή	135	X		X	X										
Η τσάντα πλάτης ενός Παγκόσμιου Πολίτη (Μέρος 1)	136	X	X												
Αυτό είναι...	138			X											
Προσωπική απογραφή	139	X						X				X			
Ο ιστός	141			X	X										
Ώρα για πάζλ	143			X	X										
Διευρυμένοι Ορίζοντες	145			X	X	X				X					
Θετικό και αρνητικό	146			X	X					X					
Μουσικές καρέκλες	147			X						X		X			
Πρόσβαση σε αγαθά	148			X		X				X		X			
Δίκαιη μοιρασιά	149		X	X	X	X				X	X	X			
Καλό αφεντικό, κακό αφεντικό	151		X	X	X	X				X	X	X			
Τοίχος με Graffiti	153			X	X				X				X		
Παιχνίδι ανάλυσης	154			X									X		
Χαρτογράφησε τον αντίκτυπο	156			X	X			X	X	X					
Αερόστατο	157			X									X	X	X
Action Dodgeball	158		X	X						X		X			X
Εκστρατεία	159		X	X										X	
Η τσάντα πλάτης ενός Παγκόσμιου Πολίτη (Μέρος 2)	161	X	X												
Μεταφορική ανασκόπηση	162	X	X												

Προσωπικές Επαφές

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών

- Μεγάλη αίθουσα ή χώρος
- Ένας μεγάλος παγκόσμιος χάρτης
- Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its), αυτοκόλλητες κουκκίδες ή πινέζες διαφορετικών χρωματισμών

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ο παγκόσμιος χάρτης τοποθετείται στον τοίχο. Οι συμμετέχοντες καλούνται να σκεφτούν ο καθένας μόνος του την προέλευση των ακόλουθων πραγμάτων που φορούν και χρησιμοποιούν: ρούχα, υποδήματα, αξεσουάρ (κοσμήματα, ρολόγια), συσκευές (τηλέφωνο, υπολογιστής και tablet), οικιακός εξοπλισμός.
2. Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν ο καθένας μόνος του τις συνδέσεις τους με άλλες χώρες ακολουθώντας τις παραπάνω κατηγορίες, τοποθετώντας αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its) ή αυτοκόλλητες κουκκίδες σε χώρες με τις οποίες συνδέονται (πάνω στον χάρτη). Για κάθε κατηγορία χρησιμοποιείτε διαφορετικό χρώμα από αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its) ή αυτοκόλλητες κουκκίδες επάνω στο χάρτη.
3. Όταν όλοι οι συμμετέχοντες παρουσιάσουν τις συνδέσεις τους, τότε συζητήστε για το πώς οι καταναλωτικές τους συνήθειες, τα χόμπι και τα πράγματα που τους αρέσουν τους συνδέουν με έναν ευρύτερο κόσμο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - Έχετε αντιληφθεί ποτέ (πριν από τη δραστηριότητα) πόσες προσωπικές συνδέσεις έχετε με τον υπόλοιπο κόσμο;
 - Ποιες από τις συνδέσεις σας εξέπληξαν περισσότερο και γιατί;
 - Πώς επωφελούμαστε από την ύπαρξη τόσων συνδέσεων με τον υπόλοιπο κόσμο;
 - Οι παγκόσμιες συνδέσεις φέρνουν την οποιαδήποτε πρόκληση στις ζωές μας; Αν ναι, ποιες είναι αυτές;

Αλλαγή

Βήμα: One - Get Connected!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μια μεγάλη αίθουσα στην οποία οι συμμετέχοντες θα μπορούν να καθίσουν σε διάταξη κύκλου
- Μερικά αντικείμενα

Περιγραφή του εργαλείου

1. Οι συμμετέχοντες λαμβάνουν ένα σύνολο πραγμάτων που περιλαμβάνουν μια ποικιλία αντικειμένων που φοριούνται και χρησιμοποιούνται στην καθημερινότητα μας. Μπορεί να περιλαμβάνει: διάφορα κομμάτια ρούχων, διάφορα υποδήματα, κοσμήματα και αξεσουάρ, ηλεκτρονικές συσκευές ή μέρη τους, είδη οικιακής χρήσης και διάφορα παρόμοια.

2. Κάθε συμμετέχων επιλέγει ένα αντικείμενο. Στη συνέχεια δύο συμμετέχοντες ανταλλάζουν τα αντικείμενά τους. Ο κάθε συμμετέχων προσπαθεί να μαντέψει γιατί το άλλο άτομο επέλεξε αυτό το συγκεκριμένο αντικείμενο.

3. Μετά από λίγα λεπτά σκέψης, οι δύο συμμετέχοντες σχηματίζουν ζευγάρι και λένε ο ένας στον άλλον τους λόγους που θεωρούν ότι το δεύτερο μέρος του ζευγαριού επέλεξε το συγκεκριμένο αντικείμενο.

4. Οι συμμετέχοντες επιστρέφουν στον κύκλο και παρουσιάζουν το αντικείμενο του συμμαθητή τους σε ολόκληρη την ομάδα. Ξεκινήστε μια συζήτηση χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Έχετε μάθει κάτι νέο για τον εαυτό σας κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας; Εάν ναι, τί είναι αυτό;
- Το αντικείμενο που έχετε επιλέξει λέει κάτι για τις καταναλωτικές σας συνήθειες; Εάν ναι, τι;
- Το αντικείμενο που έχετε επιλέξει σας συνδέει με άλλες χώρες και με ανθρώπους που ζουν εκεί; Εάν ναι, με ποιο τρόπο;

Επιπλέον πληροφορίες

Το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άλλα θέματα, τα οποία θα μπορούσαν να ενισχυθούν περαιτέρω με την επιλογή των αντικειμένων που παρέχετε στους συμμετέχοντες. Για παράδειγμα, για το θέμα της Τεχνολογίας, μπορείτε να δώσετε τεχνολογικά αντικείμενα στην ομάδα και να εστιάσετε τη συζήτηση σε αυτά.

Η τσάντα πλάτης ενός Παγκόσμιου Πολίτη (Μέρος 1)

Βήμα: Ένα - Συνδέσου

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα με καρέκλες
- Μαρκαδόροι, στυλό ή μολύβια
- Αποκόμματα χαρτιού
- Φάκελοι
- Αυτοκόλλητες κουκκίδες

Περιγραφή του εργαλείου

1. Διαβάστε στους συμμετέχοντες στην ακόλουθη ιστορία:

Φανταστείτε ότι προετοιμάζετε για να πάτε ένα ταξίδι σε όλο τον κόσμο. Η αποστολή του ταξιδιού σας θα είναι να κάνετε τον κόσμο ένα καλύτερο μέρος για όλους. Για αυτό πρέπει να πάρετε μαζί σας κάποια σημαντικά πράγματα - μερικές γνώσεις, δεξιότητες, αξίες και στάσεις, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής σας. Ποιες γνώσεις, δεξιότητες, αξίες, στάσεις και προσωπικά χαρακτηριστικά θα τοποθετήσετε στο σακίδιο σας;

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να οργανώσουν τα "σακίδια" τους (ένα φάκελο) γράφοντας ή σχεδιάζοντας δεξιότητες, αξίες, γνώσεις και άλλα χαρακτηριστικά ενός παγκόσμιου πολίτη. Έπειτα θα πρέπει να βάλουν αυτοκόλλητες κουκκίδες σε εκείνα τα χαρακτηριστικά, που πιστεύουν ότι έχουν ήδη.

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες που αισθάνονται άνετα να παρουσιάσουν το περιεχόμενο των φακέλων τους σε όλη την ομάδα.

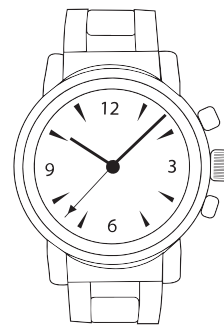
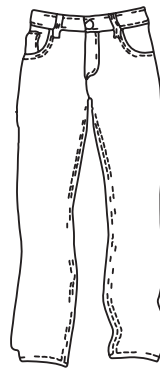
4. Ξεκινήστε μια συζήτηση, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Έχετε μάθει κάτι νέο για τον εαυτό σας;
- Ποια από τα χαρακτηριστικά είναι τα πιο σημαντικά για εσάς; Γιατί είναι τα πιο σημαντικά;
- Ποιοι είναι οι βασικοί τομείς, νομίζετε, στους οποίους είστε πιο ισχυροί;
- Ποιοι είναι οι βασικοί τομείς, νομίζετε, στους οποίους χρειάζεστε την περισσότερη βελτίωση;
- Ποια βασικά χαρακτηριστικά θα σας επιτρέψουν να σκέφτεστε και να ενεργείτε ως παγκόσμιος πολίτης;

Επιπλέον πληροφορίες

Αφού οι συμμετέχοντες ασχοληθούν με τις ιδέες, τις αξίες, τις γνώσεις και τα άλλα χαρακτηριστικά ενός παγκόσμιου πολίτη και τα τοποθετήσουν στα σακίδια τους (φακέλους), μπορείτε να τους δώσετε αντίγραφα του εκπαιδευτικού πλαισίου του GlobalLab για τις δεξιότητες στην παγκόσμια πολιτότητα (βλέπε Κεφάλαιο 2). Ζητήστε τους να το διαβάσουν και επιτρέψτε τους να προσθέσουν στους φακέλους τους τις δεξιότητες που θεωρούν ότι είναι σημαντικές και δεν έχουν τοποθετήσει ακόμα. Είναι δυνατό να κάνετε τις δραστηριότητες χρησιμοποιώντας αποκόμματα εικόνων διαφορετικών αντικειμένων που συνήθως χρειαζόμαστε όταν ταξιδεύουμε (στο παράρτημα).

Αυτό είναι...

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 15 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μια μεγάλη αίθουσα στην οποία οι συμμετέχοντες θα μπορούν να καθίσουν σε διάταξη κύκλου
- Μερικά αντικείμενα

Περιγραφή του εργαλείου

1. Παρουσιάστε μια σειρά από 10-12 αντικείμενα που να περιλαμβάνουν μια ποικιλία αντικειμένων που φοριούνται και χρησιμοποιούνται από τους συμμετέχοντες στην καθημερινότητα τους και τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση της δραστηριότητας. Το σετ μπορεί να περιλαμβάνει: διαφορετικά κομμάτια ρούχων (μπλουζάκι, σακάκι, παντελόνι ή φούστα), διάφορα υποδήματα (αθλητικά παπούτσια, παντόφλες), κοσμήματα και αξεσουάρ (ρολόι, σκουλαρίκια), ηλεκτρονικές συσκευές ή μέρη τους (κινητά, tablets), είδη οικιακής χρήσης (βραστήρας, πιάτα, μαχαιροπήρουνα)...

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σταθούν σε κύκλο και να περάσουν ένα αντικείμενο ο ένας στον άλλο. Αυτός που δίνει παρακάτω το αντικείμενο, θα πρέπει να πει «Αυτό είναι ... [το όνομα του αντικειμένου]». Αυτός που το παραλαμβάνει θα πρέπει να πει: «Ένα [το όνομα του αντικειμένου]» και αυτός που το δίνει παρακάτω επαναλαμβάνει: «Ένα... [το όνομα του αντικειμένου]». Ο αποδέκτης παίρνει το αντικείμενο και λέει «Ω, αυτό είναι ... [το όνομα του αντικειμένου]». Ο διάλογος συνεχίζει σε όλο τον κύκλο μέχρι όλοι να έχουν την ευκαιρία να πιάσουν το αντικείμενο και να σχολιάσουν.

3. Παρουσιάστε ένα δεύτερο αντικείμενο, και έπειτα ένα τρίτο και ένα τέταρτο. Στόχος είναι η ομάδα να παίρνει και να δίνει αντικείμενα ταυτόχρονα, έτσι ώστε να δημιουργείται ένας ρυθμός με τους συμμετέχοντες να λένε τις λέξεις με τον ίδιο τόνο την ίδια στιγμή.

4. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν μαζί σας το πώς εξαρτάται η ποιότητα της ζωής μας από τα πράγματα που χρησιμοποιούμε καθημερινά. Χρησιμοποιήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποια αντικείμενα χρειαζόμαστε για να κάνουμε τη ζωή μας καλύτερη και ευκολότερη;
- Ποια αντικείμενα νομίζετε ότι είναι πολυτέλεια;
- Ποια είναι τα αντικείμενα, νομίζετε, που θα μπορούσατε να ζήσετε χωρίς αυτά; Γιατί;
- Πιστεύετε πως όλοι οι άνθρωποι στον κόσμο έχουν ίση πρόσβαση σε πράγματα; Ναι ή όχι και γιατί;

Προσωπική απογραφή

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλη αίθουσα με καρέκλες • Σελίδες προσωπικής απογραφής (στο παράρτημα); • Στυλό ή μολύβια

Περιγραφή του εργαλείου

1. Δώστε στους συμμετέχοντες τις σελίδες προσωπικής απογραφής (ένα αντίγραφο ανά συμμετέχοντα). Ζητήστε τους να καταγράψουν τα αντικείμενα που φορούν και μεταφέρουν μαζί τους σήμερα.

2. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να υπολογίσουν πόσα κομμάτια κατέχουν συνολικά από το κάθε αντικείμενο και να το σημειώσουν στη σελίδα τους. Θα πρέπει επίσης να εκτιμήσουν το συνολικό ποσό των χρημάτων που δαπανήθηκαν για κάθε είδος αντικειμένου, καθώς και τους φυσικούς πόρους που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των αντικειμένων τους.

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σημειώσουν στις σελίδες προσωπικής απογραφής αν κάθε αντικείμενο που αναγράφεται είναι αναγκαίο ή κάτι που κάνει τη ζωή τους καλύτερη ή εάν είναι πολυτέλεια.

4. Οι συμμετέχοντες επιστρέφουν πίσω στον κύκλο και μοιράζονται τα προσωπικά αποτελέσματα της απογραφής τους με την υπόλοιπη ομάδα. Ξεκινήστε μια συζήτηση, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι μάθατε για τα προσωπικά σας αντικείμενα κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
- Ποια από τα αντικείμενα σας έχετε σημειώσει ως αναγκαία; Γιατί;
- Για ποια από τα αντικείμενα έχετε σημειώσει πως κάνουν τη ζωή σας καλύτερη, καθώς και ότι είναι πολυτέλεια; Γιατί;
- Θα εντοπίσετε τις οποιοσδήποτε διαφορές εάν συγκρίνετε τις επιθυμίες και τις ανάγκες σας με αυτές κάποιου ανθρώπου που ζει σε άλλο μέρος του κόσμου; Ποιες διαφορές;
- Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής σας, πόσα ξοδεύετε για είδη πολυτελείας; Έχετε καθόλου εκπλαγεί γι' αυτό; Γιατί;
- Μπορείτε να θυμηθείτε τον λόγο για τον οποίο αγοράσατε μέρος των όσων έχετε;
- Αγοράζουμε πάντα πράγματα που πραγματικά χρειαζόμαστε;
- Ποιος είναι ο αντίκτυπος της προσωπικής μας κατανάλωσης απέναντι σε άλλους ανθρώπους και στο περιβάλλον;
- Μπορούμε να κάνουμε οτιδήποτε για να μειώσουμε τον αρνητικό αντίκτυπο της προσωπικής μας κατανάλωσης; Εάν ναι, τι είναι αυτό;

[illegible]

0 Ιστός

Βήμα: Ένα - Συνδέσου!

Χρόνος: 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα ή ανοικτός εξωτερικός χώρος
- Μεγάλη μπάλα σχοινιού ή κορδέλας
- Λίστα με ρόλους (στο παράρτημα)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Οι συμμετέχοντες κάθονται ή στέκονται σε ένα μεγάλο κύκλο. Για την υλοποίηση της δραστηριότητας δώστε στον καθένα από αυτούς ένα ρόλο που συνδέεται με τα πράγματα που καταναλώνουν οι νέοι κάθε μέρα ή με όσους σχετίζονται με τα βασικά κομμάτια της παγκόσμιας αλυσίδας εφοδιασμού (βλ. Την λίστα των ρόλων στο παράρτημα).

2. Εξηγήστε τους κανόνες της δραστηριότητας: Ένα άτομο στον κύκλο κρατάει τη μπάλα σχοινιού/κορδέλας, ονομάζει τη σύνδεση μεταξύ του ρόλου του και του ρόλου ενός άλλου συμμετέχοντα στον κύκλο και του δίνει τη μπάλα ενώνοντας έτσι τα δύο αυτά στοιχεία. Η δραστηριότητα συνεχίζεται ενώ όλοι οι συμμετέχοντες συνδέονται μεταξύ τους με τη μπάλα και τον ιστό που δημιουργείται.

3. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες εάν μπορούν να διακρίνουν πώς ο ιστός παρουσιάζει πολλές συνδέσεις μεταξύ διαφορετικών στοιχείων ενός συστήματος. Ξεκινήστε μια συζήτηση χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ήταν εύκολο ή δύσκολο να βρεθούν συνδέσεις μεταξύ διαφορετικών ρόλων στον ιστό;
- Ποιες από τις συνδέσεις θεωρήσατε πιο απροσδόκητες και γιατί;
- Πώς μπορεί η συμπεριφορά ενός στοιχείου του ιστού να επηρεάσει τον υπόλοιπο ιστό; Δώστε μερικά θετικά και αρνητικά παραδείγματα.
- Υπάρχουν ζητήματα τα οποία προκαλεί ένα μέρος του ιστού που μπορούν να επηρεάζουν το υπόλοιπο μέρος; Πως;

Γεωργός	Οδηγός	Ιδιοκτήτης εταιρείας εισαγωγών	Εργάτης εργοστασίου
Εργάτης σε φάρμα	Κρεοπώλης	Ελεγκτής ποιότητας	Ταμίας σε υπεραγορά
Συσκευαστής	Φορτωτής πλοίων	Εργάτης σε αποθήκη	Πωλητής σε τοπική υπεραγορά
Ιδιοκτήτης λογιστικής εταιρείας	Καπετάνιος πλοίου	Διευθυντής εργοστασίου	Καταναλωτής

Ήρα για πάζλ

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα

Χρόνος: 15 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα ή χώρος
- Μερικές φωτογραφίες (στο παράρτημα).

Περιγραφή του εργαλείου

1. Προετοιμάστε φωτογραφίες που παρουσιάζουν διαφορετικά στάδια παραγωγής αντικειμένων ένδυσης και άλλων που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα μας. Κόψτε τις φωτογραφίες σε κομμάτια, έτσι ώστε κάθε συμμετέχοντας στην ομάδα να πάρει από μια (π.χ. 6 φωτογραφίες κομμένες σε 4 κομμάτια η κάθε μία για ομάδα 24 συμμετεχόντων ή 5 φωτογραφίες κομμένες σε 5 κομμάτια η κάθε μία για μια ομάδα 25 συμμετεχόντων). Ετοιμάστε τουλάχιστον 5 φωτογραφίες που απεικονίζουν τα ακόλουθα στάδια παραγωγής: 1) Εξαγωγή, 2) Παραγωγή, 3) Διανομή, 4) Κατανάλωση, 5) Απόρριψη.

2. Διασκορπίστε τα κομμάτια των φωτογραφιών στη μέση του δαπέδου και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να επιλέξουν ένα. Ζητήστε τους να προσπαθήσουν να βρουν συμμαθητές τους με κομμάτια της εικόνας τους. Όταν έχουν βρεθεί όλα τα κομμάτια κάθε εικόνας και έχουν δημιουργηθεί μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες καλούνται να συζητήσουν την εικόνα τους και να την παρουσιάσουν σε συντομία στην υπόλοιπη ομάδα.

3. Ξεκινήστε μια συζήτηση, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι μάθατε από τις φωτογραφίες;
- Η φωτογραφία διηγείται ολόκληρη την ιστορία;
- Τι άλλο θα θέλατε να μάθετε σχετικά με τα ζητήματα που απεικονίζονται στη φωτογραφία;

Επιπλέον πληροφορίες

Ως προσθήκη, μπορεί να ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να συμφωνήσουν για τη σειρά των φωτογραφιών και να παραμείνουν σε μια γραμμή που αντιπροσωπεύει τη γραμμή παραγωγής με τη σωστή σειρά.

Το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για άλλα θέματα, ανάλογα με τις επιλεγμένες φωτογραφίες.

 Παράρτημα :Σετ φωτογραφιών

Ρούχα

Εξαγωγή

Παραγωγή

Διανομή

Κατανάλωση

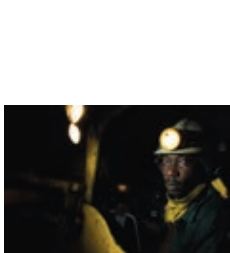

Απόρριψη

Ηλεκτρικές συσκευές

Εξαγωγή

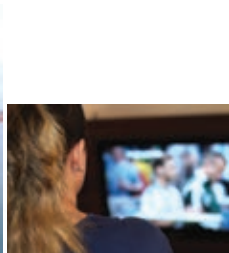
Παραγωγή

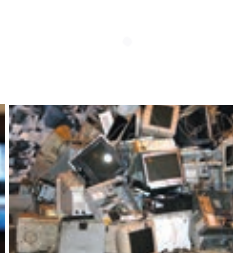
Διανομή

Κατανάλωση

Απόρριψη

Παραγωγή χαρτιού

Εξαγωγή

Παραγωγή

Διανομή

Κατανάλωση

Απόρριψη

Διευρυμένοι Ορίζοντες

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα

Χρόνος: 1 ώρα και 15 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλη αίθουσα με τραπέζια και καρέκλες • Αφίσες και μαρκαδόροι • Μακρύ σκοινί ή σπάγκο • Ψαλίδια

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 4-6 ατόμων. Ζητήστε από κάθε ομάδα να επιλέξει ένα αντικείμενο που χρησιμοποιεί καθημερινά και θέλει να διερευνήσει περισσότερα όσον αφορά τα ζητήματα γύρω από αυτό.

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν στις ομάδες τους και να διερευνήσουν ζητήματα που συνδέονται με τα διάφορα στάδια παραγωγής των επιλεγμένων αντικειμένων.

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σημειώσουν σε μια αφίσα τα ζητήματα που έχουν εντοπίσει σε σχέση με το αντικείμενο τους. Θα πρέπει να γράψουν στην κορυφή της αφίσας θέματα που επηρεάζουν τους ίδιους και τους συνομηλίκους τους, και στο κάτω μέρος να γράψουν αυτά που επηρεάζουν τους ανθρώπους σε άλλα μέρη του κόσμου. Στη συνέχεια, συζητούν και αποφασίζουν για το πώς τα ζητήματα που τους αφορούν συνδέονται με αυτά που αφορούν τους ανθρώπους σε άλλες χώρες. Αν οι συμμετέχοντες δυσκολεύονται να εντοπίσουν τους συνδέσμους, μπορείτε να τους βοηθήσετε με τις παρακάτω οδηγίες σκέψης:

- Οι συνδέσεις που έχουν οι συμμετέχοντες με όλους τους άλλους ανθρώπους από άποψη ομοιότητας και κοινών αναγκών.
- Συνδέσεις που έχουν οι συμμετέχοντες με άλλα άτομα και μέρη μέσω του εμπορίου, της τεχνολογίας, της μετανάστευσης, των πολιτικών συστημάτων, του κοινού περιβάλλοντος κλπ.
- Συνδέσεις μεταξύ ζητημάτων, δηλαδή της φτώχειας και της αλλαγής του κλίματος για παράδειγμα.
- Οι παραλληλισμοί που έχουν πολλά παγκόσμια ζητήματα με θέματα στο άμεσο περιβάλλον μας, δηλαδή διακρίσεις σε μια τοπική κοινότητα και σε παγκόσμιο επίπεδο, σχέσεις εξουσίας σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο κ.λπ.

Οι συμμετέχοντες συνδέουν τα συνδεδεμένα ζητήματα χρησιμοποιώντας ένα σκοινί ή σπάγκο.

4. Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν την εργασία, μοιράζονται τα ευρήματά τους στον κύκλο.

5. Ξεκινήστε μια συζήτηση χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις για κλείσιμο:

- Πώς το ζήτημα μας συνδέει με ανθρώπους από άλλα μέρη του κόσμου;
- Τα τοπικά ζητήματα επηρεάζουν τους ανθρώπους σε άλλα μέρη του κόσμου;
- Μήπως επηρεάζει τους ανθρώπους με παρόμοιο ή διαφορετικό τρόπο; Πως;
- Υπάρχουν κάποια συσχετιζόμενα ζητήματα;
- Ποια ζητήματα μας αφορούν περισσότερο;
- Πώς θα μπορούσαμε να μάθουμε περισσότερα;

Θετικό και Αρνητικό

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα με καρέκλες

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τρεις ομάδες και εξηγήστε τους ρόλους τους:

Η **μια ομάδα** σκέφτεται πολλές ερωτήσεις για να θέσει στους άλλους. Θα πρέπει να βρουν ερωτήματα σχετικά με τα ζητήματα γύρω από τη χρήση των αντικειμένων που ενδιαφέρονται να διερευνήσουν περισσότερο. (Ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να τους ζητηθεί να επιλέξουν για τη συζήτησή τους ένα ζήτημα που συζητήθηκε στη δραστηριότητα Διευρυμένοι Ορίζοντες). Θα πρέπει να σκεφτούν όσο το δυνατόν περισσότερες και διαφορετικές ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις μπορούν να ξεκινούν με το «Τι;», «Ποιος;», «Πως;», «Γιατί;»...

Η **δεύτερη ομάδα** ανταποκρίνεται θετικά σε όλες τις ερωτήσεις, π.χ. „Ναι, αυτό είναι ενδιαφέρον. Μου αρέσει αυτός ο ήχος...”

Η **τρίτη ομάδα** απαντά αρνητικά σε όλες τις ερωτήσεις, π.χ. „Όχι, δεν με νοιάζει. Δεν με ενδιαφέρει. Αυτό είναι βαρετό....”

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν νέες ομάδες των τριών ατόμων, όπου σε κάθε ομάδα υπάρχει ένας αντιπρόσωπος από τις προηγούμενες ομάδες. Στη συνέχεια ξεκινούν τη συζήτηση ερωτήσεων και απαντήσεων.

3. Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες στον κύκλο και συζητήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Έχετε μάθει κάτι νέο σχετικά με το ζήτημα που συζητήσατε;
- Υπήρχαν στιγμές που έπρεπε να δώσετε μια αντίθετη γνώμη από την δική σας; Εάν ναι, ήταν εύκολο ή δύσκολο να το κάνετε; Πώς αισθανθήκατε;
- Επηρεάστηκε η δική σας άποψη απέναντι σε ένα ζήτημα όταν ακούσατε διαφορετικές απόψεις; Εάν ναι, με ποιο τρόπο;
- Γιατί είναι σημαντικό να ακούμε αντίθετες απόψεις σχετικά με το ίδιο θέμα;

Μουσικές Καρέκλες

Βήμα: Δύο – Επέλεξε ένα θέμα

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα στην οποία οι συμμετέχοντες θα μπορούν να κινούνται άνετα
- Καρέκλες (μια καρέκλα λιγότερη από τον αριθμό των συμμετεχόντων στην ομάδα
- Κομμάτια χαρτί
- Στυλό και μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ανταλλάξουν ιδέες και να γράψουν σε ξεχωριστά κομμάτια χαρτιού ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση του αντικειμένου (τα αποτελέσματα της δραστηριότητας "Διευρυμένοι Ορίζοντες" θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό, αν είναι σχετικά). Εναλλακτικά, μπορείτε να προετοιμάσετε ζητήματα εκ των προτέρων. Κάθε συμμετέχοντας παίρνει ένα ζήτημα και το διαβάζει δυνατά σε ολόκληρη την ομάδα.

2. Εξηγήστε ότι μέσω της δραστηριότητας των Μουσικών Καρεκλών, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στα ζητήματα που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για ολόκληρη την ομάδα.

3. Παίξτε μουσικές καρέκλες ως εξής: Τοποθετήστε καρέκλες σε σχήμα κύκλου (ή σε δύο γραμμές πλάτη με πλάτη, ανάλογα με το χώρο). Στην αρχή θα πρέπει να υπάρχει ο ίδιος αριθμός καρεκλών όσοι και οι συμμετέχοντες. Παίξτε μουσική και ζητήστε από όλους να χορέψουν γύρω από τις καρέκλες. Ενώ η ομάδα χορεύει, μια από τις καρέκλες θα αφαιρεθεί. Όταν η μουσική σταματήσει ο καθένας πρέπει να καθίσει σε ξεχωριστή καρέκλα. Θα υπάρχει ένα άτομο που δεν έχει καρέκλα.

4. Κάθε φορά που σταματά η μουσική και ένας παίκτης παραμένει χωρίς καρέκλα, θυμίζει το ζήτημα του στην ομάδα. Η ομάδα αποφασίζει αν πρέπει να βγει έξω από το παιχνίδι αυτό το ζήτημα ή να παραμείνει. Αν κάποιος/α πιστεύει ότι έχει ένα ζήτημα με χαμηλότερη προτεραιότητα ή ενδιαφέρον, μπορεί να προτείνει να ανταλλάξουν θέσεις με τον συμμετέχοντα και να εγκαταλείψει το παιχνίδι εκείνος/η αντί αυτός που θα εγκατέλειπε αρχικά.

5. Το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι μόνο ένας συμμετέχοντας με το θέμα του να εξακολουθεί να παίζει. Προσκαλέστε όλους να επιστρέψουν και να συζητήσουν τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι μάθατε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
- Πώς αξιολογείτε τη διαδικασία λήψης αποφάσεων;
- Τι θα βάζατε σε προτεραιότητα - την ατομική ή τη συλλογική γνώμη;
- Πιστεύετε ότι το θέμα που επιλέξατε ως πρώτη προτεραιότητα είναι το πιο σημαντικό για όλη την ανθρωπότητα; Ναι ή όχι και γιατί;
- Τι άλλο χρειάζεται να μάθετε για να ασχοληθείτε με το ζήτημα που έχετε επιλέξει;

Επιπλέον πληροφορίες

Το ίδιο εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο θέμα.

Πρόσβαση σε αγαθά

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αφίσες
- Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (Post-its)
- Μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες και ζητήστε τους να σκεφτούν τους λόγους, τις συνέπειες και τις πιθανές λύσεις που σχετίζονται με την έλλειψη πρόσβασης σε διαφορετικά αγαθά. Ζητήστε τους να σχεδιάσουν το σχήμα του ανθρώπινου σώματος στην αφίσα και να το συμπληρώσουν σύμφωνα με την παρακάτω οδηγία:

Μέσα στο ανθρώπινο σώμα - αντίκτυπος: ποιος είναι ο αντίκτυπος της έλλειψης πρόσβασης στα αγαθά στους ανθρώπους;

Έξω από το ανθρώπινο σώμα - εμπόδια: τι εμποδίζει τους ανθρώπους από το να έχουν πρόσβαση σε αγαθά;

Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (Post-its)- λύσεις: πώς μπορούν οι άνθρωποι να ξεπεράσουν αυτά τα εμπόδια;

2. Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν την εργασία, μοιράζονται τα ευρήματά τους στον κύκλο. Ξεκινήστε μια συζήτηση με τις ακόλουθες ερωτήσεις για κλείσιμο:

- Έχουν όλοι οι άνθρωποι στον κόσμο ίση πρόσβαση στα αγαθά; Ναι ή όχι και γιατί;
- Μπορείτε να θυμηθείτε μια περίπτωση που δεν μπορούσατε να έχετε πρόσβαση σε ένα αγαθό που χρειαζόσασταν; Ποια ήταν τα εμπόδια; Πώς αισθανθήκατε σε αυτή την περίπτωση;
- Γιατί μερικοί άνθρωποι δεν μπορούν να ξεπεράσουν τα εμπόδια;
- Πρέπει να βοηθήσουμε όσους έχουν λιγότερες ευκαιρίες πρόσβασης στα αγαθά που χρειάζονται; Γιατί;

Δίκαιη μοιρασιά

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλη αίθουσα • Κάρτες ρόλων (στο παράρτημα)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 5 μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα παίρνει ένα ρόλο που αντιπροσωπεύει έναν εργαζόμενο σε γραμμή παραγωγής ενός συγκεκριμένου προϊόντος (πχ μπλούζα, ηλεκτρονική συσκευή). Αφιερώνουν αρκετά λεπτά για να διαβάσουν και να γνωρίσουν τους ρόλους τους και να κάνουν προσθήκες, αν χρειαστεί.

2. Δώστε την ακόλουθη εργασία σε όλες τις ομάδες: Φανταστείτε ότι το προϊόν μας κοστίζει 1€. Πρέπει να αποφασίσετε πόσα χρήματα θα πάρετε από αυτό το 1€ για την εργασία σας στη γραμμή παραγωγής.

3. Οι συμμετέχοντες αφιερώνουν λίγο χρόνο στις ομάδες τους ενώ συζητούν και προετοιμάζουν τα επιχειρήματα με βάση τα οποία αξίζουν το ποσό που επέλεξαν για τον εαυτό τους. Στη συνέχεια, μοιράζονται με τους υπόλοιπους τα ποσά που αποφάσισαν ότι θέλουν να πάρουν και παρουσιάζουν τους λόγους τους.

4. Αναπόφευκτα το σύνολο από όλες τις ομάδες θα βγαίνει πάνω από 1€. Έτσι θα πρέπει να επαναδιαπραγματευτούν. Κάθε ομάδα επιλέγει έναν εκπρόσωπο για διαπραγμάτευση. Η συζήτηση συνεχίζεται μέχρι το συνολικό ποσό να ανέρχεται στο 1€

5. Μόλις επιτευχθεί η συμφωνία ή εξαντληθούν τα επιχειρήματα χωρίς αποτελέσματα, καλέστε τους συμμετέχοντες να αφήσουν τους ρόλους τους και να συζητήσουν μεταξύ τους τα ακόλουθα:

- Πιστεύετε ότι αυτή η κατάσταση είναι δίκαιη;
- Γιατί το 1 € μοιράζεται με αυτό τον τρόπο;
- Ποιος έχει εξουσία και γιατί;
- Τι θα μπορούσε να γίνει για να βελτιωθεί η κατάσταση;
- Ποιο ρόλο μπορούμε να διαδραματίσουμε ως άτομα που αγοράζουν την παραγωγή;
- Θα μπορούσατε να πληρώνετε περισσότερα για τα πράγματα σας αν γνωρίζατε ότι οι εργαζόμενοι στις φάσεις εξόρυξης και παραγωγής παίρνουν ένα μισθό που τους επιτρέπει να καλύπτουν τις βασικές τους ανάγκες;

Επιπλέον πληροφορίες

Για καλύτερα αποτελέσματα, η ομάδα που αντιπροσωπεύει τα καταστήματα και υπεραγορές μπορεί να πάρει 1€. Κρατά το μερίδιό της και στη συνέχεια μεταφέρει τα υπόλοιπα στην ομάδα μεταφορέων και διανομέων, οι οποίες διατηρούν το μερίδιό τους και μεταφέρουν τα υπόλοιπα στον διευθυντή μιας εταιρείας παραγωγής, που διατηρεί το μερίδιό του και μεταφέρει τα υπόλοιπα στον εργαζόμενο στο στάδιο της παραγωγής, και τέλος στους εργαζόμενους στο στάδιο της εξόρυξης.

Εργάτης στο στάδιο της εξόρυξης

Εργάζεστε 12-14 ώρες την ημέρα σε συνθήκες σκληρής φυσικής εργασίας και ζέστης. Κάθε μέρα πρέπει να μεταφέρετε βαριά φορτία πρώτης ύλης στην πλάτη σας. Η χρήση διάφορων χημικών ουσιών στην εργασία σας μπορεί να οδηγήσει σε κινδύνους για την υγεία σας όπως ο καρκίνος και άλλες ασθένειες.

Ανησυχείτε συνεχώς αν θα έχετε αρκετά χρήματα για να αγοράσετε τρόφιμα, να πληρώσετε ιατρικούς λογαριασμούς ή να στείλετε τα παιδιά σας στο σχολείο. Μπορεί να μην σας επιτρέπεται να συναντιέστε με άλλους εργαζόμενους για να διαμαρτυρηθείτε για την αμοιβή σας, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε στην εργασία σας ή για τον χώρο διαμονής σας. Σας απαγορεύεται η ένταξη σε συνδικαλιστική οργάνωση.

Εργάτης στο στάδιο της παραγωγής

Εργάζεστε 12-14 ώρες την ημέρα σε συνθήκες που δεν είναι ασφαλείς. Κάθε μέρα πρέπει να καταφέρετε τεράστιες ποσότητες παραγωγής που σας ζητούνται από τους διευθυντές σας. ο επικίνδυνος εξοπλισμός και η απουσία προστατευτικών εργαλείων στη δουλειά σας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τραυματισμούς και προβλήματα στην υγεία σας.

Ανησυχείτε συνεχώς αν θα έχετε αρκετά χρήματα για να αγοράσετε τρόφιμα, να πληρώσετε ιατρικούς λογαριασμούς ή να στείλετε τα παιδιά σας στο σχολείο. Μπορεί να μην σας επιτρέπεται να συναντιέστε με άλλους εργαζόμενους για να διαμαρτυρηθείτε για την αμοιβή σας, τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε στην εργασία σας ή για τον χώρο διαμονής σας. Σας απαγορεύεται η ένταξη σε συνδικαλιστική οργάνωση.

Διευθυντής σε εταιρεία παραγωγής

Πρέπει να πληρώνετε για ακριβά υλικά, εργαλεία και μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή.

Πρέπει να προσλάβετε δικηγόρους σε περίπτωση που οι εργαζόμενοι σας καταγγείλουν για εργατικά ατυχήματα.

Οι κανονισμοί στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης και οι περισσότεροι αγοραστές θέλουν να πάρουν τέλεια παραγωγή. Αυτό για να επιτευχθεί απαιτεί πολλή δουλειά και χρήματα. Εάν κάποιο από τα προϊόντα σας δεν πληροί αυτά τα υψηλά πρότυπα, θα πρέπει να τα πετάξετε - οπότε χάνετε χρήματα.

Επωμίζετε το κόστος εάν η πρώτη ύλη είναι κακή ή την χάνετε λόγω φυσικών καταστροφών.

Χρειάζεστε χρήματα για να συνεχίσετε να πληρώνετε για τις πιο σύγχρονες μηχανές και ιδέες, έτσι ώστε το εργοστάσιό σας να παραμένει σύγχρονο και να παραμένετε στην επιχείρηση.

Μεταφορέας, Διανομέας

Πρέπει να αγοράζετε ή να ενοικιάζετε ακριβά φορτηγά πλοία και μεταφορείς εδάφους για να μεταφέρετε την παραγωγή. Πρέπει να πληρώνετε τα καύσιμα και τους μισθούς για τους φορτωτές, τις ζημιές των μεταφορών, τους οδικούς και λιμενικούς φόρους. Επάνω στα πλοία, η παραγωγή πρέπει να διατηρείται ασφαλής για να αποφευχθεί ζημιά. Πρέπει να επενδύσετε σε κατάλληλο εξοπλισμό για να παραδίδετε την παραγωγή χωρίς ζημιές. Επιπλέον, θα πρέπει να πληρώνετε για την αποθήκευση της παραγωγής ενώ φεύγει προς τα καταστήματα.

Θα πρέπει να υποσχεθείτε στους παραγωγούς ότι θα αγοράσετε ένα ορισμένο ποσό παραγωγής από το εργοστάσιό τους. Και θα πρέπει να υποσχεθείτε στα καταστήματα ότι θα παράσχετε ένα ορισμένο ποσό παραγωγής σε συμφωνημένη χρονική περίοδο. Ότι κι αν συμβαίνει, θα πρέπει να τηρήσετε τις υποσχέσεις, ακόμη και αν κάτι πάει στραβά στην παραγωγή και μείνετε εκτεθειμένοι. Θα πρέπει να πληρώσετε για άδεια εισαγωγής για να μπορείτε να μεταφέρετε την παραγωγή σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα χρειαστείτε επίσης ένα μεγάλο, εντυπωσιακό κτίριο για γραφείο στο οποίο θα κάνετε τη δουλειά σας.

Καταστήματα και υπεραγορές

Πρέπει να πληρώσετε τους ανθρώπους που εργάζονται στο κατάστημά σας. Πληρώνετε επίσης για φωτισμό, θέρμανση, μεταφορά, σχεδιασμό στολών προσωπικού, τσάντες μεταφοράς κ.λπ.

Πρέπει να σκεφτείτε νέες ιδέες, ίσως να κτίσετε ένα μεγαλύτερο κατάστημα, να αγοράσετε νέα μηχανήματα - όλα για να βεβαιωθείτε ότι κερδίζετε περισσότερα χρήματα από άλλα καταστήματα έτσι ώστε να μείνετε στη βιομηχανία. Εάν πωλείτε κατεστραμμένη παραγωγή ή με χαμηλή ποιότητα, οι πελάτες σας δεν θα είναι ευχαριστημένοι και μπορεί να αποφασίσουν να μην κάνουν αγορές στο κατάστημά σας.

Πρέπει επίσης να διαφημίσετε αυτό που πουλάτε και να δείξετε πόσο καλό είναι το κατάστημά σας έτσι ώστε οι αγοραστές να έρθουν να αγοράσουν τα ψώνια τους στο κατάστημά σας αντί να πηγαίνουν οπουδήποτε αλλού.

Καλό αφεντικό, κακό αφεντικό

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 1 ώρα και 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλη αίθουσα με τραπέζια και καρέκλες • Μουσική και ηχεία, ποτά • Ένα δείγμα σχήματος κύβου • Πολλά χαρτιά (επαναχρησιμοποιείστε!) και αφίσες • Φαλίδι και ρίγα • Μολύβια και μαρκαδόροι • Γόμα ή κολλητική ταινία.

Περιγραφή του εργαλείου

1. Προετοιμάστε εκ των προτέρων 2 διαφορετικές θέσεις εργασίας:

A) ένα εργοστάσιο (μαρκάρετε την περιοχή) με κακές συνθήκες εργασίας, όπως για παράδειγμα δυνατή μουσική και ελλιπή/ελαττωματικά εργαλεία

B) Ένα δίκαιο εργοστάσιο με ανοιχτό χώρο, ποτά, άνετα καθίσματα και εργαλεία καλής ποιότητας για την εργασία.

2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες - Α και Β. Πάρτε το ρόλο του αφεντικού και των δύο εργοστασίων που παράγουν κύβους. Ο στόχος των συμμετεχόντων είναι μέσα σε 20 λεπτά να κατασκευάσουν όσο το δυνατόν περισσότερους κύβους σύμφωνα με το δείγμα που θα τους δώσετε. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο τα παρεχόμενα υλικά και πρέπει πάντα να ακούν τις οδηγίες του προϊστάμενου.

3. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας το αφεντικό είναι πολύ αγενές με την ομάδα Α και καλό με την ομάδα Β. Για παράδειγμα αφήνει την ομάδα Α συνεχώς στον ίδιο χώρο, παίζει δυνατή μουσική, τους φωνάζει, αλλάζει το χρόνο που έχουν... Εν τω μεταξύ, το αφεντικό ελέγχει εάν η ομάδα Β νιώθει καλά, τους δίνει διάλειμμα, τους παρέχει εργαλεία υψηλής ποιότητας.

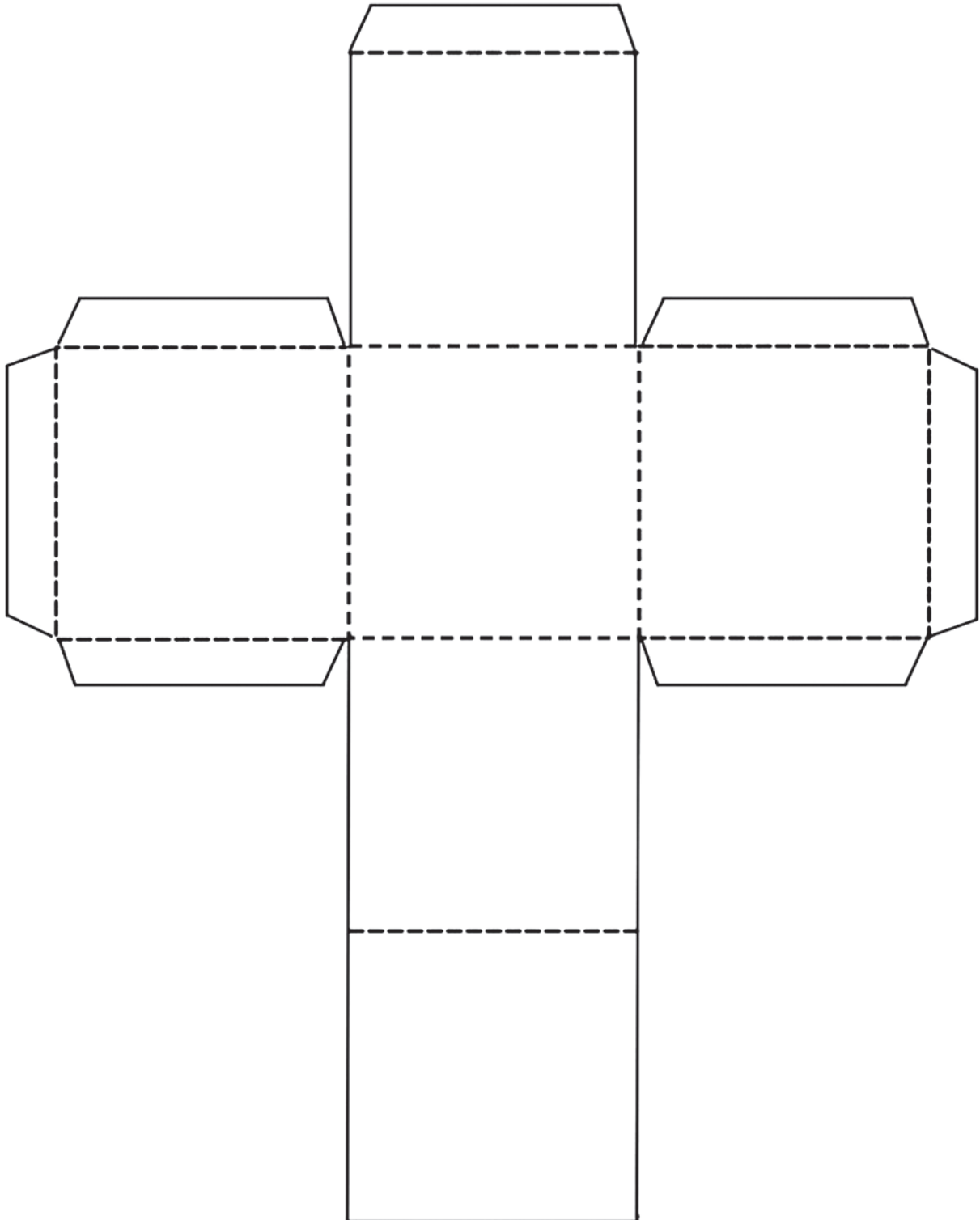
4. Αφού τελειώσει ο χρόνος, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να εγκαταλείψουν τους ρόλους των εργαζομένων και καλέστε τους να συζητήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι συνέβη κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
- Πώς αισθανθήκατε ότι αντιμετωπιζόσασταν με ασέβεια/σεβασμό;
- Ποια ζητήματα έχει εγείρει αυτή η προσομοίωση;
- Τι μπορούμε να κάνουμε ως πολίτες και καταναλωτές για να βοηθήσουμε στην αλλαγή της κατάστασης;

Επιπλέον πληροφορίες

Εάν η ομάδα έχει ήδη εργαστεί με συγκεκριμένο προϊόν, μπορείτε να τους ζητήσετε να κατασκευάσουν αυτό το προϊόν. Σε αυτή την περίπτωση θα χρειαστεί να αλλάξετε το μοντέλο - για παράδειγμα με ένα μπλουζάκι ή παντελόνι ή σόλες παπουτσιών κατασκευασμένα από χρησιμοποιημένο χαρτί ή εφημερίδες.

Τοίχος με Graffiti

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 3 ώρες

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα για προετοιμασία του graffiti. Μεγάλος τοίχος σε δημόσιο χώρο σχολείου ή της κοινότητας
- Διάφορα υλικά (νερομπογιές, κραγιόν, μεγάλες κόλλες χαρτί, μαρκαδόροι κτλ) που είναι απαραίτητα για να γίνει ένα graffiti

Περιγραφή του εργαλείου

Η δραστηριότητα επιτρέπει στους συμμετέχοντες να διεξάγουν έρευνα σχετικά με ένα επιλεγμένο ζήτημα στο σχολείο ή την κοινότητά τους χρησιμοποιώντας τον "τοίχο με γκράφιτι"- μια μεγάλη επιφάνεια, συνήθως ένα ρολό χαρτιού που στερεώνεται στον τοίχο.

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν διάφορες ερωτήσεις που πρέπει να απαντηθούν για να διερευνήσουν βαθιά ένα συγκεκριμένο θέμα ή ένα ζήτημα.
2. Ζητήστε τους να προετοιμάσουν τον τοίχο με Γκράφιτι για τη συλλογή των απαντήσεων των μελών της κοινότητας χρησιμοποιώντας τη δημιουργικότητα τους και συνδέοντας την εμφάνισή του με τα επιλεγμένα θέματα / ζητήματα.
3. Πρέπει να ενθαρρύνουν τα μέλη της κοινότητάς τους να γράφουν, να σχεδιάσουν ή να κολλήσουν αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (post-its) ως απάντησή σε μια συγκεκριμένη ερώτηση ή σειρά ερωτήσεων. Τα μέλη του σχολείου/κοινότητας πρέπει να προσκληθούν από τους συμμετέχοντες για να γράψουν τις σκέψεις τους στον τοίχο, προκειμένου να συμμετάσχουν και να μοιραστούν τις απόψεις τους ως προς το ζήτημα.
4. Αφού συγκεντρωθούν οι απαντήσεις, μαζευτείτε με τους συμμετέχοντες για να δείτε και να αναλύσετε το τι συνέσφερε ο καθένας. Συζητείστε.

Επιπλέον πληροφορίες

Η διαδικασία της αλληλεπίδρασης με την τοπική κοινότητα και της συλλογής απαντήσεων στον τοίχο γκράφιτι απαιτεί αρκετό χρόνο. Βεβαιωθείτε ότι έχετε εξασφαλίσει ότι έχετε αρκετό χρόνο στη διάθεσή σας.

Παιχνίδι ανάλυσης

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 15 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μερικά αντικείμενα

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα σύνολο 10-12 αντικειμένων που αντιπροσωπεύουν διαφορετικά πράγματα (ή μέρη τους) που χρησιμοποιούν οι νέοι κάθε μέρα.
2. Οι ομάδες καλούνται να χωρίσουν τα αντικείμενα σε 2 κατηγορίες (πρέπει να βρουν από μόνοι τους τις κατηγορίες) και να τις εξηγήσουν σε ολόκληρη την ομάδα.
3. Στον επόμενο γύρο οι συμμετέχοντες πρέπει να χωρίσουν τα αντικείμενα τους σε 3 κατηγορίες και να τις εξηγήσουν.
4. Για τελευταία φορά πρέπει να χωρίσουν τα αντικείμενα σε 4 κατηγορίες.
5. Στο τέλος, συζητήστε χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - Τι μάθατε από αυτή την άσκηση;
 - Πώς μοιάζει η κατηγοριοποίηση αντικειμένων σε σχέση με την κατηγοριοποίηση πληροφοριών;
 - Γιατί είναι σημαντικό να κατηγοριοποιούμε τις πληροφορίες;
 - Τι πρέπει να έχουμε κατά νου όταν κάνουμε κατηγοριοποίηση πληροφοριών;

Χαρτογράφηση του αντίκτυπου

Βήμα: Τρία – Εξερεύνησε περισσότερο!

Χρόνος: 1 ώρα και 15 λεπτά

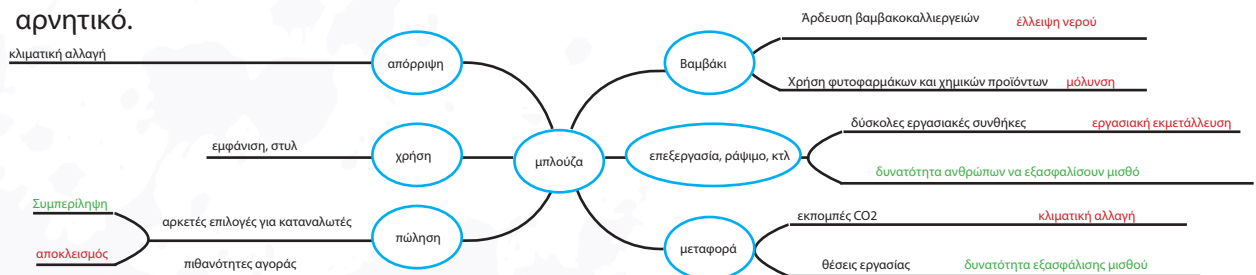
Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλη αίθουσα με τραπέζια και καρέκλες και δυνατότητα χρήσης υπολογιστών και Διαδικτύου • Αφίσες • Μαρκαδόροι • Πίνακας για τη συλλογή πληροφοριών (προαιρετικά, στο παράρτημα).

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχεδιάσουν ή να γράψουν στο κέντρο μιας αφίσας ένα αντικείμενο, το οποίο αποφάσισαν να διερευνήσουν σε βάθος. Πρέπει να γράψουν όλους τους πόρους και τις διαδικασίες που απαιτούνται για την παραγωγή κάθε μέρους του επιλεγμένου αντικειμένου. Θα πρέπει να τοποθετηθούν σε κύκλο γύρω από τον κύριο κύκλο.

2. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να προετοιμάσουν τα διαγράμματα των επιπτώσεων (βλέπε παράδειγμα) που μπορεί να σχετίζονται με την παραγωγή και τη χρήση του αντικειμένου που ερευνούν. Θα πρέπει να σκεφτούν τον αντίκτυπο της παραγωγής και χρήσης του συγκεκριμένου αντικειμένου προς το περιβάλλον, την οικονομία και τους άλλους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Δώστε την οδηγία στους συμμετέχοντες να χρησιμοποιούν διαφορετικά χρώματα για τους κύκλους ανάλογα με το εάν το στοιχείο ή το θέμα είναι θετικό ή αρνητικό.

3. Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν την εργασία, μοιράζονται τα ευρήματά τους με όλη την ομάδα. Συζητείστε:

- Είναι δικαιολογημένες οι υποθέσεις της ομάδας;
- Πώς μπορείτε να βρείτε περισσότερα στοιχεία για να δικαιολογήσετε τις υποθέσεις σας;
- Ποιες θα μπορούσαν να είναι οι κύριες πηγές πληροφοριών για περαιτέρω εξερεύνηση;
- Τι μπορούμε να κάνουμε για να σπάσουμε τις αλυσίδες των αρνητικών συνεπειών;

Επιπλέον πληροφορίες

Οι συμμετέχοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα αποτελέσματα του Τοίχου με Γκράφιτι ως πηγή πληροφοριών για την ανάπτυξη του χάρτη αντίκτυπου (αν κάνατε την δραστηριότητα). Προκειμένου να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να οργανώσουν τις σκέψεις τους, ως διευκολυντής μπορείτε να τους δώσετε ένα πίνακα για συλλογή πληροφοριών (στο παράρτημα). Εάν οι συμμετέχοντες δεν διαθέτουν πληροφορίες για να συμπληρώσουν τον πίνακα, μπορείτε να τους δώσετε την ευκαιρία να βρουν τις απαραίτητες πληροφορίες και δεδομένα στο διαδίκτυο.

Το αντικείμενο μου: _____

Κομμάτια	Από τι είναι φτιαγμένο;	Τι ύλες χρειάζονται για να φτιαχτεί;	Απαιτείται μεταφορά;	Ποιος είναι ο πιθανός περιβαλλοντικός, κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος; (θετικός ή αρνητικός)

Αερόστατο

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 1 ώρα και 30 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών: • Μεγάλη αίθουσα • Αρκετά υλικά – άσπρο και χρωματιστό χαρτί, μολύβια, κραγιόν, εφημερίδες και περιοδικά, σπάγκος ή σχοινί, άδεια κουτιά κτλ

Περιγραφή του εργαλείου

1. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε μικρές ομάδες και πείτε τους ότι πρέπει να χτίσουν ένα αερόστατο που να αντιπροσωπεύει το όραμά τους για ένα συγκεκριμένο ζήτημα που σχετίζεται με τα αντικείμενα που χρησιμοποιούν. Θα πρέπει να εργαστούν πάνω σε ένα ζήτημα που έχουν διερευνήσει σε προηγούμενες δραστηριότητες και αισθάνονται ότι θα ήθελαν να βελτιώσουν την παρούσα κατάσταση σχετικά με αυτό.

2. Ενημερώστε τους συμμετέχοντες ότι τα μπαλόνια τους πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

Ένα **καλάθι** που θα αντιπροσωπεύει την τρέχουσα κατάσταση του ζητήματος που έχουν επιλέξει οι ομάδες για επίλυση.

Φάκελο που θα αντιπροσωπεύει την ιδανική κατάσταση αναφορικά με το ζήτημα.

Καυστήρας (θερμός αέρας) που θα αντιπροσωπεύει όλους τους παράγοντες που επιτρέπουν στο μπαλόνι να πετάξει.

Μανταλάκια και σχοινιά, που θα αντιπροσωπεύουν τα εμπόδια που κρατούν το αερόστατο στο έδαφος και δεν του επιτρέπουν να πετάξει.

3. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κατασκευάσουν το αερόστατο από διαφορετικά χρησιμοποιημένα υλικά: πλαστικές σακούλες, κουτιά (χαρτί και πλαστικό), κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, εφημερίδες και περιοδικά κλπ. Όταν όλες οι ομάδες ολοκληρώνουν το έργο τους, το παρουσιάζουν και μοιράζονται τις σκέψεις τους με όλη την ομάδα.

4. Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να επιστρέψουν στις ομάδες τους για να σκεφτούν πιθανές λύσεις προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα εμπόδια που έχουν εντοπίσει (με τη μορφή μανταλακίων και σχοινιών). Μια προτεινόμενη λύση είναι οι ομάδες είτε να κόψουν το σχοινί είτε να απομακρύνουν τα μανταλάκια που κρατάνε το αερόστατο στο έδαφος. Οι ομάδες πρέπει να σκεφτούν όσο πιο πολλές λύσεις γίνεται προκειμένου να αφαιρέσουν όλα τα μανταλάκια και να κόψουν όλα τα σχοινιά, επιτρέποντας έτσι στο μπαλόνι τους να πετάξει.

5. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν τις λύσεις τους και συμβολικά να κόψουν σχοινιά ή να αφαιρέσουν μανταλάκια. Συζητήστε χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις για κλείσιμο:

- Τι μάθατε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;
- Τι χρειάζεται περισσότερο για να αντιμετωπίσετε το ζήτημα που έχετε διερευνήσει;
- Πώς βλέπετε τον εαυτό σας στη διαδικασία αντιμετώπισης του ζητήματος;
- Πώς μπορείτε να συνεργαστείτε με τους συμμαθητές σας προκειμένου να συμβάλλετε στο να επέλθει διαφορά/αλλαγή ως προς το ζήτημα;

Action Dodgeball

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Αρκετά κομμάτια χαρτί μεγέθους A5
- Στυλό ή μολύβια
- 4 κάδοι/κουτιά/δοχεία
- Αφίσες και μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

1. Μαζί με τους συμμετέχοντες επιλέξτε ή προσδιορίστε ένα ζήτημα που σχετίζεται με τα αντικείμενα που χρησιμοποιούν (με κάποιο αντικείμενο από αυτά που έχουν διερευνήσει σε προηγούμενες δραστηριότητες) και αισθάνονται ότι θα ήθελαν να βελτιώσουν την υπάρχουσα κατάσταση του.

2. Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες. Ζητήστε τους να σταθούν σε 2 γραμμές ο ένας μπροστά από τον άλλο.

3. Δώστε σε κάθε συμμετέχοντα 3-5 κομμάτια χαρτιού και στυλό. Πρέπει να γράψουν όσο το δυνατόν περισσότερες ιδέες - μία ιδέα σε κάθε κομμάτι χαρτί - για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και να βελτιώσουν το ζήτημα που έχουν επιλέξει. Οι συμμετέχοντες σχηματίζουν μπαλίσσες με τα κομμάτια χαρτιού και ετοιμάζονται να παίξουν dodgeball. Όσες περισσότερες ιδέες γράψουν τόσες περισσότερες μπάλες θα έχουν για το παιχνίδι!

4. Οι ομάδες ρίχνουν τις μπάλες χαρτιού ο ένας στον άλλο. Μόλις ένας συμμετέχων χτυπηθεί θα πρέπει να πιάσει την «μπάλα» που τον χτύπησε και να βγει από το παιχνίδι. Θα πρέπει να σκεφτούν σε ποιον στοχεύουν την ιδέα/λύση/δράση.

5. Μόλις μια ομάδα βγει εκτός, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μαζέψουν όλα τα κομμάτια χαρτιού και να τα τοποθετήσουν όλα γύρω από τα κουτιά/κάδους, τα οποία θα αναγράφουν επάνω τις ακόλουθες λέξεις: Α) Φίλοι και οικογένεια, Β) Επιχειρήσεις, Γ) Κυβέρνηση, Δ) Σχολείο και τοπική κοινότητα.

6. Ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να διαβάσει την ιδέα δράσης του και να υποδείξει ποιον/ποιούς πιστεύει ότι αφορά. Ολόκληρη η ομάδα συζητά και συμφωνεί σε ποιο κουτί θα πρέπει να τοποθετηθεί. Η εργασία ολοκληρώνεται όταν όλες οι μπάλες χαρτιού τοποθετούνται σε αντίστοιχα κουτιά που συμφωνούνται από ολόκληρη την ομάδα.

7. Στο τέλος, συζητήστε χρησιμοποιώντας τις παρακάτω ερωτήσεις για κλείσιμο:

- Τι μας λέει αυτή η δραστηριότητα για τις ενέργειες που μπορούμε να κάνουμε;
- Ποιος είναι ο πιο σημαντικός στόχος των ενεργειών μας και γιατί;
- Ποιες ενέργειες θα θεωρούσατε πιο σημαντικές για την εφαρμογή του στόχου και γιατί;
- Βρήκατε ενέργειες που δεν είναι ρεαλιστικές; Γιατί;

Εκστρατεία

Βήμα: Τέσσερα – Αναζήτηση Λύσεων!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Κάρτες σημαντικών βημάτων
- Αφίσες και μαρκαδόροι

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν στον κύκλο το τι σημαίνει ο όρος «εκστρατεία» (Σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, μπορείτε να αναφέρετε την ακόλουθη εξήγηση: *Η εκστρατεία είναι όταν επιδιώκουμε να επηρεάσουμε κάποιον να αλλάξει τις πεποιθήσεις ή τις ενέργειές του προς κάτι*). Στην περίπτωση που δεν έχει γίνει στις προηγούμενες ασκήσεις, συζητήστε με τους συμμετέχοντες και συμφωνήστε σε συγκεκριμένη δράση για να αντιμετωπίσετε το συγκεκριμένο ζήτημα που σχετίζεται με θέματα ανάμεσα σε αυτά που έχουν διερευνηθεί σε προηγούμενες δραστηριότητες. Αν η ομάδα είναι μεγάλη, μπορεί να χωριστεί σε μικρότερες ομάδες και να συμφωνήσει σε διάφορες ενέργειες.

2. Δώστε στους συμμετέχοντες αντίγραφα του παραρτήματος σημαντικά βήματα που παρουσιάζουν διαφορετικά βήματα για τον προγραμματισμό μιας εκστρατείας. Πρέπει να βάλουν τα "βήματα" στη σωστή σειρά.

3. Μόλις η ομάδα συμφωνήσει για τη σειρά του σχεδιασμού της εκστρατείας, χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ζεύγη ή σε ομάδες των τριών. Κάθε ομάδα παίρνει 2 βήματα. Οι ομάδες πρέπει να απαντήσουν στις ακόλουθες ερωτήσεις σκεπτόμενοι μια συγκεκριμένη δράση ή εκστρατεία που θέλουν να οργανώσουν:

- Πόσο καιρό /χρόνο θα πάρει αυτό το βήμα;
- Τι είδους δεξιότητες θα χρειαστούν για την ολοκλήρωση αυτού του βήματος;
- Υπάρχουν κάποιοι σημαντικοί άνθρωποι /παράγοντες που μπορούν να βοηθήσουν σε αυτό το βήμα;
- Ποιες προκλήσεις μπορεί να προκύψουν που να σταματήσουν ή να επιβραδύνουν την πρόοδο;

4. Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν την εργασία, μοιράζονται τα ευρήματά τους με όλη την ομάδα. Συζητήστε χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις για κλείσιμο:

- Τι μάθατε για τη διαδικασία σχεδιασμού εκστρατείας;
- Ποια βήματα θεωρείτε πιο εύκολα/δύσκολα να εφαρμόσετε;
- Ποια από τα βήματα απαιτούν τους περισσότερους πόρους;
- Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία με τους συμμαθητές σας κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της εκστρατείας σας;

Φτιάξε την ομάδα σου

Θέσε τους στόχους σου

Εντόπισε συμμάχους και στόχους

Κάνε ένα πλάνο

Αξιολόγησε τους πόρους σου

Κάνε τον προϋπολογισμό

Σκέψου πως θα χρησιμοποιήσεις τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Κάνε τη δραστηριότητα ή την εκδήλωση σου

Κάνε αξιολόγηση

Η τσάντα πλάτης ενός παγκόσμιου πολίτη (Μέρος 2)

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα με καρέκλες
- Τους φακέλους (τσάντα πλάτης) που δημιούργησαν οι συμμετέχοντες στο μέρος στο εργαλείο «Η τσάντα πλάτης ενός παγκόσμιου πολίτη (Μέρος 1)»
- Μαρκαδόροι, στυλό ή μολύβια
- Αποκόμματα
- Φάκελοι
- Αυτοκόλλητες κουκκίδες

Περιγραφή του εργαλείου

Στο τέλος της εκπαιδευτικής ενότητας, για αρχή οι συμμετέχοντες εκτελούν την οδηγία 1 έτσι όπως αναφέρεται στο εργαλείο «Η τσάντα πλάτης ενός παγκόσμιου πολίτη (Μέρος 1)».

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ξαναδουν τα "σακίδια" φακέλους) τους , όπως αυτά συμπληρώθηκαν στο εργαλείο «Η τσάντα πλάτης ενός παγκόσμιου πολίτη (Μέρος 1)»
2. Ζητήστε τους να βάλουν αυτοκόλλητες κουκκίδες στα αντικείμενα που αντιπροσωπεύουν τα χαρακτηριστικά που έχουν κερδίσει/βελτιώσει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής ενότητας.
3. Δώστε στους συμμετέχοντες επιπλέον αποκόμματα (μπορεί να χρησιμοποιηθεί χαρτί διαφορετικού χρώματος), αν θέλουν να προσθέσουν κάτι επιπλέον στους φακέλους τους.
4. Ξεκινήστε συζήτηση, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες ερωτήσεις:
 - Τι έχει αλλάξει από την αρχή της εκπαιδευτικής ενότητας;
 - Ποια είναι τα βασικά σημεία μάθησης που έχετε επιτύχει;
 - Ποιες ικανότητες σας θεωρείτε ότι χρειάζεται να αναπτυχθούν;
 - Πώς θα σας βοηθήσουν στο μέλλον οι νέες σας ικανότητες;

Μεταφορική ανασκόπηση

Βήμα: Έξι – Ανασκόπηση!

Χρόνος: 45 λεπτά

Απαιτήσεις χώρου και υλικών:

- Μεγάλη αίθουσα με καρέκλες
- Διάφορα αντικείμενα καθημερινής χρήσης (ένα για κάθε συμμετέχοντα)

Περιγραφή του εργαλείου

1. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αφιερώσουν κάποια λεπτά για να ξανασκεφτούν το μαθησιακό τους ταξίδι μέσω αυτής της ενότητας.
2. Παρουσιάστε τα αντικείμενα. Μπορεί να είναι ρούχα και παπούτσια, κοσμήματα και αξεσουάρ, ηλεκτρονικές συσκευές ή μέρη τους, είδη οικιακής χρήσης και διάφορα άλλα.
3. Ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να επιλέξει ένα αντικείμενο που αντιπροσωπεύει τις σκέψεις, τα αισθήματα και τα συναισθήματά του απέναντι σε αυτό που έχει βιώσει κατά τη διαδικασία της μάθησης. Ζητήστε τους να μιλήσουν σε όλη την ομάδα και να μοιραστούν την εμπειρία και τις σκέψεις/συναισθήματά τους.

Βιβλιογραφία

Augutiene, I., Arestis, M., Byrczek, A., Petkov, V. (2016) The Picture of a Future Global Citizen. The Views towards Educating Young People as Global Citizens in Lithuania, Bulgaria, Cyprus and Spain. [online] available at www.globalab.org/#!materials/c1o4h

Boyadjeva, N., Cusack, M., Figueira, A., Gniezyk, P., Graeffe, L., Gunnlaugsdottir, S., Veleva, B. (2008). Education for Sustainable Development. "Images and Objects" Active Methodology Toolkit. The Consumer Citizenship Network.

Carvalho da Silva, M., Cabezudo, A., Christidis, C., Demetriadou-Saltet, V., Halbartschlager, F., & Mihai, G.-P. (2012). Global Education Guidelines. Concepts and Methodologies on Global Education for Educators and Policy makers. Lisbon: North-South Centre of the Council of Europe.

Council of Europe. (2001). Council of Europe Symposium on Non-Formal Education: Report.

Fennes, H., & Otten, H. (2008). Quality in Non-formal Education and Training in the Field of European Youth Work.

Hayes, A., & McNally, E. (2012). Recognising Learning in Youth Exchanges. Hands-On Toolkit. Leargas.

Hales, J., & Del Col, N. (2008). Global Education Activity Resource. World Vision Canada.

Meikle, A., and Sugden, J., (2015) Introducing Technology Justice: A new paradigm for the sustainable development goals. UK: Practical Action Publishing

Nature Bridge. (n.d.). Garbology Lesson: I Want It, I Need It! San Francisco.

O'Donovan, M. (2011). Youth for Fair Trade. Resource Pack. Y Care International.

Oxfam GB. (2015). Education for Global Citizenship. A Guide for Schools.

Oxfam GB. (2015). Global Citizenship in the Classroom. A Guide for Teachers.

Price, J. (2003). Get Global! A Skills-Based Approach to Active Global Citizenship. ActionAid.

Skelton, L., & Jacob, S. (2010). Buy, Use, Toss? A Closer Look at the Things We Buy. Facing the Future.

Timm, K., Szeniewska, K., Kafka, B., & Krause, J. (2009). Global Education Guide. [online] available at <http://ngomedia.pl/extranet/glen/wp-content/uploads/2010/11/GLEN-GE-Guide-2009.pdf>

UNESCO. (2014). Global Citizenship Education. Preparing Learners for the Challenges of the Twenty-first Century. Paris: UNESCO.

Σχετικά με το GlobalLab και Εμάς

Αυτός ο οδηγός αναπτύχθηκε από μια αφοσιωμένη διεθνή ομάδα ατόμων από τη Λιθουανία, τη Βουλγαρία, την Κύπρο και την Ισπανία, που εργάζονται σε θέματα νεολαίας και που ασχολούνται με διάφορες άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με την ενημέρωση των νέων για την παγκόσμια πολιτότητα. Είναι όλοι μέρος του προγράμματος GlobalLab - «Έξι βήματα προς την παγκόσμια πολιτότητα» (2015-1-LT02-KA205-004096). Το πρόγραμμα στοχεύει στη διεύρυνση της συμμετοχής των νέων στα κοινά και της ικανότητάς τους να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων μέσω τοπικών πολιτικών δράσεων. Αυτό γίνεται με τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας για τους νέους και των κοινών προσπάθειών των φορέων της νεολαίας και των εκπαιδευτικών φορέων ώστε οι νέοι να προωθούν την παγκόσμια πολιτότητα, με αυτόν τον οδηγό να κατέχει κεντρική θέση στις προσπάθειες αυτές.

Το έργο έχει ήδη αναπτύξει μια σειρά αποτελεσμάτων με στόχο τη δημιουργία, τον έλεγχο και την ανταλλαγή καλών πρακτικών στον τομέα της παγκόσμιας πολιτότητας. Εκτός από τον παρόντα οδηγό, αυτά τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν την ερευνητική έκδοση «Η εικόνα ενός μελλοντικού παγκόσμιου πολίτη», που είναι προσβάσιμη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <http://www.globalab.org/materials>, καθώς και την εφαρμογή κινητών GlobalLab. Αυτά τα αποτελέσματα δοκιμάζονται τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, καθώς το έργο απευθύνεται άμεσα σε νέους ανθρώπους στις τέσσερις χώρες. Μέσω του προγράμματος GlobalLab προσπαθούμε να δώσουμε στους νέους τη δυνατότητα να σκεφτούν τα θέματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά της παγκόσμιας προοπτικής. Αναμένεται ότι θα τους επιτρέψει να βρουν το δικό τους ρόλο στην παγκόσμια κοινωνία, καθώς και ότι θα ενθαρρύνει τη συμπεριφορά τους ώστε να συμβάλουν στην βιώσιμη ανάπτυξη τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus + της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιείται από τον Ιούνιο του 2015 μέχρι τον Μάιο του 2017.

Global Citizens' Academy (Λιθουανία) – συντονιστής προγράμματος

Ιστοσελίδα: <http://www.globalcitizen.lt/>

Facebook: <https://www.facebook.com/globalcitizen.lt/>

Άτομο επικοινωνίας: Indre Augutiene, indre@globalcitizen.lt

Pro European Network (Βουλγαρία) – εταίρος προγράμματος

Ιστοσελίδα: <http://proeuropean.net/>

Facebook: <https://www.facebook.com/penetwork/>

Άτομο επικοινωνίας: Emil Metodiev, e.metodiev@proeuropean.net

Future Worlds Center (Κύπρος) – εταίρος προγράμματος

Ιστοσελίδα: <http://www.futureworldscenter.org/>

Facebook: <https://www.facebook.com/FWCGlobalEducation/>

Άτομο επικοινωνίας: Kerstin Wittig Fergeson, kerstin.wittig@futureworldscenter.org

Cazalla Intercultural (Ισπανία) – εταίρος προγράμματος

Ιστοσελίδα: <http://cazalla-intercultural.org/>

Facebook: <https://www.facebook.com/cazalla.intercultural>

Άτομο επικοινωνίας: Aga Byrczek, aga@cazalla-intercultural.org

